

12

Eğitim ve Yaşadığımız Dünya

■ Kadir ÇIRAKOĞLU
Okul Müdürü

15

Buhran ve Arayış Coğrafyaları

■ YENİ DAMLA

26

Myanmar'da Unutulmuş Türkler

■ Tarık ERDEL
Şeyma Hatun GÜSER

34

Prof. Dr. Fuat Sezgin Dosyası

■ Ebrar Sude DOĞAN 9/i

52

Seyre Düşünce

■ Muhammed Talha SARITEPE 10/A

62

Yüz Yüze Konuşmalar

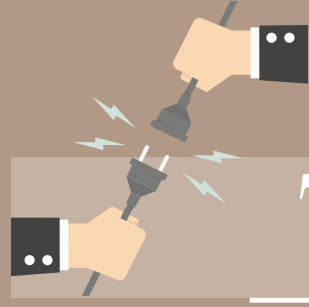
■ Elif Sude ACER 10/H

68

Beyaz Perde'nin Gölgesinde; Muhammet Benek

■ Zeynep Özgür CAN 11/L

76

Teknolojisiz

■ Konuşan: Betül KURHAN

80

Spor Faaliyetleri

86

Okuldan Haberler

Eğitim ve Yaşadığımız Dünya	12
M. Fatih Zengin Hocamıza İthafen.....	14
Buhran ve Arayış Coğrafyaları.....	15
Mazlum Coğrafyalar ve İnsanlığın İmkanları	18
İHH Genel Başkanı Bülent Yıldırım ile Söyleşi.....	22
Mynmar'da Unutulmuş Türkler.....	29
Homicide	30
Pro. Dr. Fuat Sezgin Dosyası	34
İslam Bilim Tarihi Prof. Dr. Fuat Sezgin'le Yeniden Yazıldı	36
Fuat Sezgin Hocamız ve Vaktin Anlamı	40
Yitik Hazine Yolunda Harcanan Bir Ömür: Fuat Sezgin	42
Perşembeler Seni Bekler	46
Neyse Ne	49
Seyre Düşünce	52
Kütüphane'de İLERİ'yiz.....	54
İç Sesleri	56
Sabrın Fethi.....	57
Dil Hassasiyeti	59

Batılılaşma İhaneti.....	60
Balkon	61
Yüz Yüze Konuşmalar	62
Rüzgârınla Kal	63
Ahlat Ağacı	66
Beyaz Perde'nin Gölgesinde; Muhammet Benek	68
Al Beyaz.....	70
Sanal Duygu Görselleri, Nam-ı Diğer "Emojiler" ...	71
Ayrılık	72
İncinin Hikâyesi.....	73
Ne Hayatlar Var.....	74
Tembel Olan Kim?	75
Teknolojisiz	76
Vatan Uğruna	78
Yemen'deki Çocuklar.....	79
Spor Faaliyetleri	80
Okuldan Haberler	86
2018-2019 I. Dönem Sosyal Etkinlik ve Faaliyet Raporu.....	94

Yeni DAMLA Dergisi

2018-2019

Yıl: 24 Sayı:20

Tevfik İleri İmam-Hatip Lisesi

Adına Sahibi

Kadir ÇIRAKOĞLU

Genel Yayın Yönetmeni

Taha ÇAĞLAROĞLU

Yayın Kurulu

Belgüzar ULUSOY

Tülay KIZILTUNÇ

Seçici Kurul

Faik Burak ÇAKAR

İbrahim TUTKUN

Fatma Betül BULUT

Şengül DEMİREZ

Murat Emre ÇİÇEK

Elif Sude ACER

Yönetim ve Yazışma Adresi

Tevfik İleri Anadolu İHL

Gazi Mahallesi / ANKARA

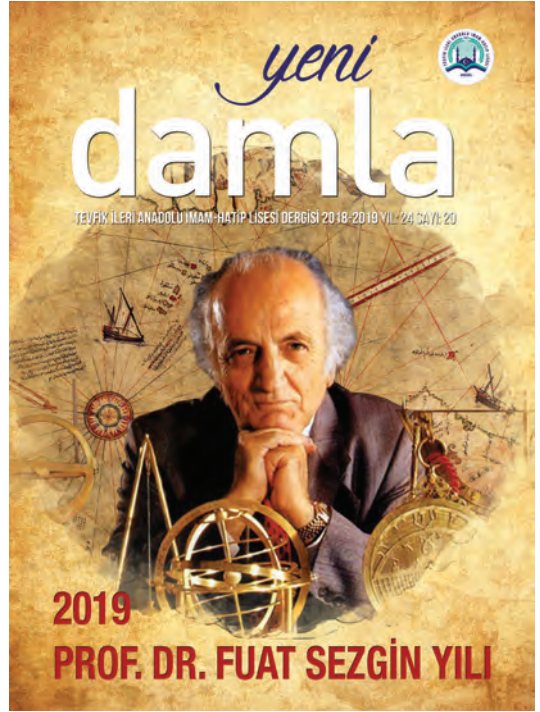
ileridergitiahl@gmail.com

www.tevfikileriuhl.k12.tr

Tel: (0312) 213 18 79

Bu dergide yer alan yazı ve makalelerin elektronik ortamlar da dahil olmak üzere çoğaltılma hakları yalnızca Tevfik İleri İmam-Hatip Lisesi'ne aittir. Yazılı izin olmadıkça makul alıntılar dışında bir kısmının ya da tamamının çoğaltılması yasaktır. Yayımlanan yazıların hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.

yeni damla

Grafik Tasarım

fay
toni
tanitim

Beştepe Mahallesi Mecnun Sokak
No:10 Yenimahalle/ANKARA
t: 0 312 223 65 55
faytontanitim@gmail.com

Baskı

Büyük Sanayi 1. Cadde 95/1
İskitler / Altındağ / Ankara
t: 0 312 341 10 20
www.salmat.com.tr

ÖN SÖZ

■ Taha ÇAĞLAROĞLU
Genel Yayın Yönetmeni

Dünyanın manevi bir buhran geçirdiği muhakkak. İç kanama devam ediyor. İnsanlığın mutluluk ve anlam arayışı sürüyor.

Cemil Meriç'in Bu Ülkede söylediklerini hatırlayalım: "Bu ülke, 89'dan beri su alan bir gemi... Fransız İhtilâli yalnız Batı feodalizminin değil, ihtiyar Şark'ın da ölüm çanı. Osmanlı bir başka medeniyetin varlığını o zaman fark eder. (...) Bu tanımadığı dünyânın kesif ve müsselsel taarruzları karşısında kuvvetinden şüphe etmeğe başlar. Hayret, yerini hayranlığa bırakır, hayranlık teslimiyete." (Bu Ülke, İletişim Yayınları, 58. Baskı, 2018)

Hayranlık ve teslimiyet denilirken köprülerin altından çok sular aktı. Ülkedeki değişimler, Necip Fazıl'a "Ah küçük hokkabazlık, sefil aynalı dolap/ Bir şapka, bir eldiven, bir maymun ve inkılap"; Sezai Karakoç'a "Ayasofya Ne Kadar Sabırlısın" dedirtti. Akif çırpındı, bülbüle seslendi: "Hayır, mâtem senin hakkın değil... Mâtem benim hakkım/ Asırlar var ki, aydınlık nedir, hiç bilmez âfâkım!"

"Batı'nın zaten en iyi ve yüksek örneklerini verdiği bir edebiyatı kendince tekrarlamaya çalışmak, son yıllarda Türkiye'nin göbeğinde Halloween kutlayıp cadı kostümleriyle sokaklarda gezenlerin gayretleri kadar trajikomiktir. Sizde kökü olmayan her kültürel davranış taklittir ve her taklit, takma kol kadar gariptir, zavallıdır." diyor Kayahan Hoca. (Kayahan Özgül, Yüz Yüze Konuşmalar, Yaşayan Edebiyat II, 2018, İstanbul)

Acaba dünyanın hangi ülkelerinde mutluluk arayışı yok? Hangi gençler, hangi milletler daha mutlu? Seküler bilimin olağanüstü güce sahip(!) hangi unsurları, ölüm kapısını kapayabildi? Mahzun ve mazlum coğrafyalar diye anılan yerler, dünyanın nereleridir? Aslında buralar ve her yer, buhran ve arayış coğrafyaları mı?

Dünyanın manevi bir buhran geçirdiği muhakkak. İç kanama devam ediyor. Avrupa, Amerika... Filistin, Yemen, Doğu Türkistan, Suriye, Irak...

Afrika... Mazlum ve mahzun dünya denilince elbette hatırlanması gereken kıta...

Rasim Özdenören, Beyaz ve Siyah Yanlış Telakkiler başlıklı yazısında şunları ifade ediyor: "Fransız yazar Andre Gide, geçen yüzyılın başlarında yaptığı bir Afrika ziyaretinde, Beyazların sofralarında, kendilerine hizmet eden yerli garsonlara, uşaklara, yüzlerine karşı

tembel, hilekâr, hırsız, açgözlü denilerek hakarete uğratıldıklarını gördüğünü söylüyor. Bir defasında, çarşıda, yerli ile pazarlık eden bir arkadaşının konuşmalarına tanık oluyor:

- Kaça balık?
- Bir frank efendim.
- Yerliye kaç satarsın?
- İki buçuk franga.
- Bana bak, ben Fransızım diye, bana ayrı fiyat söylenmesinden hoşlanmam.
- Fransız, yarım franktan çok vermez ki efendim. (...)

Bu pasajın sonunda şu cevaba yer verilir: "Burası, Avrupa değil, Afrika. Afrika, Afrika'dır; orada her şey ucuzdur." (Hece, Afrika/ 500 Yıllık Serencamın Hikâyesi, Cilt:1, Sayı: 246/247/248, 2017) Bu yazının yer aldığı özel sayıda Kamerun Sinemasına Bakış, 90'lı Yıllarda Afrika Sineması, Afrika Edebiyatına Kısa Bir Giriş, Afrika Felsefesinde Varlık Sorunu gibi ilginç yazılar da yer almaktadır. Bunlardan ne kadar haberimiz var, mazlum ve mahzun coğrafyalar bağlamında?

İsmet Özel, şehrin insanından söz ederken "Pahalı zevklerin insanı, ucuz cesaretlerin" diyordu.

Dünyada intiharlar da artıyor, arayış ve sorular da sürdürüyor hükmünü. İngiltere'de, 2018'de, intihar vakalarının önüne geçilmek için bakanlık kuruldu. Yalnızlık Bakanlığı kuruldu. Mutlu ülkeler listesine inanılabilir mi gerçekten? Mutlak yalnızlık var mıdır ontolojik anlamda? Mutlak yokluk da yok.

2019 Fuat Sezgin Yılı olarak ilan edildi. İşte YENİ DAMLA dergisi, bu sayısında mahzun ve mazlum coğrafyaları, buhran ve arayış bağlamında genişleterek Fuat Sezgin hocamızın ruhaniyatıyla da tekrar düşündü. İnsanlığın mutluluk ve anlam arayışına kafa yordu.

Yeni Damla dergisinde, okulumuzca gerçekleştirilen yüzlerce ziyaret, söyleşi, konferans, yarışma, gezi, sanat ve spor faaliyetlerinden de yine bir demet hazırladık. Öğretmenlerimiz ve öğrencilerimiz yazılar yazdı.

Zengin bir muhtevayla siz değerli okurlarımızın karşısına çıkmamızda en büyük destekçimiz, okul müdürümüz Kadir ÇIRAKOĞLU başta olmak üzere, diğer idareci, öğretmen ve öğrencilerimize teşekkür ediyoruz.

EĞİTİM ve YAŞADIĞIMIZ DÜNYA

■ Kadir ÇIRAKOĞLU Okul Müdürü

Ziya Öğretmen'le, Sayın Bakanımız Ziya Selçuk'la Tevfik İleri Anadolu İmam Hatip Lisesi'nde gerçekleştirdiğimiz buluşmada o güzel sözü tekrar hatırlamış olduk: "Her çocuğun müfredatı kendi içinde saklıdır." Her insan için özel bir kâinat yaratıldığını, ehadiyet ve kayyumiyetin tecellilerini çok güzel özetleyen bir söz bu.

Sayın Bakanımız, veli, mezun, öğretmen ve öğrencilerimizin katıldığı 16 Mart 2019 Cuma günü eğitim buluşmamızda, yaklaşık bir saat, dinleyicilerin arasında gezinerek, yorulmadan ve sıkmadan bizleri eğitim tarihine, geleceğin eğitimine taşıdı. Sorguladı, sorgulattı, düşündü, düşündürdü. Tahkikin üzerinde durdu, taklidin zararını vurguladı. Metodolojinin önemine değindi, öğretmenin kemalatına, kemal yolculuğuna dikkat çekti. Ehliyetin, liyakatin ne denli önemli olduğunu Kâbe ve anahtar örneğiyle de belirtti. Despotik, baskıcı eğitimden de, şirazeden çıkmış bir eğitim anlayışından da niçin uzak kalınması gerektiği konusunda bizi aydınlattı. Esmâ tecellilerinin idraki ile kâinata seyretmenin bilinci, tefekkür ve coşku, hayret ve hayranlık kavramları, kalbimizde tekrar işildadi. 16 yaşına kadar kitap okumayan bir insanın birdenbire nasıl ayağa kalktığına, üniversitelerde

hoca ve şimdi de bakan olabildiğine o nefis konuşmasıyla hakkalyakin tanıklı olduk.

Eğitimde de insaf gerekli, dünyadaki hareketi, gelişimi, yıkılış ve yükselişleri gördükçe bir değerlendirme yaparken de.

"Acımaya, vicdana veya mantığa dayanan adalet" anlamındaki insaf, yeni bir medeniyet krizi yaşayan dünyanın en çok muhtaç olduğu kavramlardan olsa gerek. Mazlum ve mahzun coğrafyalar, buhran ve arayış coğrafyaları derken insaf çevresinde odaklanan bir yürüyüş ve bekleyiş hissetmekte insanoğlu.

İnsana ve kâinata insafla bakan kimse, tefekkür ufkunu zenginleştirmesinin yanı sıra ölçülü hareket etme, hakikati keşfetme, üzerimizde görünen nimetleri fark etme, başka insanlarla ve karıncadan okyanuslara, zerreden yıldızlara kadar her şeyle kurulabilecek bağlara dikkat etme hususlarında adım atmış olur. Bu adımlar, varoluş üzerinde düşünmeyi, sorgulamayı intac eder.

İnsanlığın bugün yaşadığı sorun ve bunalımlar, bir insaf medeniyetinin inşasına vesile olmazsa yeryüzünde inkâr ve yıkım hâkim olacaktır.

Tevfik İleri, 03.04.1961'de eşine yazdığı mektupta şöyle diyordu: "Canım Vasfiye'm, bu sabah namazdan sonra yatamadım, sizlerle alışverişim daha çok oldu... Dün hem çocuklara hem de Meral'e, Münevver'e yazdım. Mektuplarımı alınca öyle seviniyorlar ve bunu öyle hissettiriyorlar ki, mümkün olsa onlara da her gün yazardım... Sevgili Vasfiye'm, çok iyiyim, çok rahatım. Sizleri düşünmekten, hasretliğinizden de bambaşka bir zevk duyuyorum. İnşallah dediğin gibi her gaileden uzak, çocuklar gibi, sükûn içinde, kâinata seyirci olacağımız ve bunun tadını çıkaracağımız günler de gelecektir. Sana

karşı eksik kalan vazifelerimi de o zaman yaparım."

Tevfik İleri, yaşadığı sıkıntılardan şikâyetçi değil. Hasretlikten de 'bambaşka bir zevk' duyuyor; ayrıca 'kâinata seyirci olmak' ve 'bunun tadını çıkarmak'tan söz ediyor. Kâinata seyirci olmak, vicdanla da yakinen ilgilidir. Vicdandaki istinat ve istimdat arayışı, insanı Yaradan ile buluşturur. Mazlum coğrafyaların ziyadeleşmesi, mahzun kimselerin artması, kâinattan sahibini soranların azalması, vicdanların yaralanması, paslanması, çürümesiyle alakadardır.

Rahmetli Fethi Gemuhluoğlu, M. Ali Gemuhluoğlu'na 1977'de yazdığı bir mektubunda şöyle diyordu: "Esir Türklere, esir Müslümanlara dua ediniz. Eritre'den, Somali'den, Filipinler'e kadar, Kırm'dan Kerkük'e kadar Müslümanlara ve Türklere dua ediniz. Yeni bir dünya kuracaktır. Ona hazırlanınız ve çok iyi okuyunuz. Kendinizi çok iyi yetiştiriniz. (...) Uykuyu gaffettir. Uykuyu azaltırsanız zamanınız çoğalır. Afrika için, Afrika'nın kurtuluşu için kitaplar bul. (...) Ben Batı'yı, Almanya'da bir müddet kaldığım hâlde biliyor sayılmam. Batı dillerini de bilmediğim için utanıyorum." (Fethi Gemuhluoğlu Kitabı, Dostluk Üzerine, İz Yayıncılık, İstanbul, 2015)

Eğitim, tüm dünyada güzel örnekleri, güzel gören ve güzel düşünenleri arıyor. Tevfik İleri İmam Hatip camiası olarak bizler güzelin peşindeyiz. Yaşadığımız güzelliklerin, diğer okullarımıza da ışık saçmasını istediğimiz gibi, ülkemizdeki ve dünyadaki başka okulların tecrübe ve fetihlerinden yararlanmak amacındayız. Gemuhluoğlu'nun "Hazırlanınız ve çok iyi okuyunuz." sözünün, akleden kalbimizde 'her an yeniden doğmak' hakikatini çağır-datması temennisiyle...

YENİ MÜDÜRÜMÜZ KADİR ÇIRAKOĞLU ile SÖYLEŞİ

■ Saliha SARIKAYA 9/1 - Buse BAŞAL 9/1

Okulumuzda neler yapmak istiyorsunuz? Okulumuza eklemek istediğiniz şeyler nelerdir?

5 Ocak 2015'te okulumuzda müdür başyardımcısı olarak göreve başladım. Üzerinden dört tam yıl geçtikten sonra bu görevi üstlendim. Bu durum okulumuzu ve eğitim durumumuzu yakından tanımam için bir fırsattı benim için. Dört yıllık süreçte gelinen nokta, bundan sonraki hedefler için çok güzel zemin oluşturmaktadır. Her geçen yıl eğitim ortamlarımız, eğitimci kadromuz ve öğrenci profilimiz, bizim çok daha yüksek hedeflere gideceğimizi ortaya koyan donanıma sahip olmaktadır.

Akademik alanda gelinen bu güzel sonuçların yanında öğrencilerimize millî ve manevi değerler konusunda da ciddi çalışmaların yapılması konusunda düşüncelerim var. İmam Hatip Liselerinde alınan mesleki derslerin, kişiliğe ve kişisel hayata da yansımaları gerekliliğine inanıyorum.

Okul müdürü olduktan sonra özel hayatınızda değişen şeyler oldu mu?

Okulumuz sadece müdürü ile değil, tüm çalışanların yoğun bir gayret ve fedakârlık içinde çabalarını ortaya koydukları bir kurumdur. Fiziki yapısı ve eğitim ortamlarında hiçbir eksiği olmayan bir kurumun da bu şekilde çalışması aslolandır. Tüm imkânların verildiği bir okulda olumsuz sonuçlar için bahane üretilemez. Bizim de bu konuda yükümüz arttı. Okulumuzda müdürlük görevi, yö-

netim ve planlamanın yanında temsil özelliği de güçlü olan bir görevdir. Daha çok çalışmanın tek olumsuz tarafı, kendi ailemize ve çocuklarımıza ayırdığımız vaktin azaltılması olmaktadır. Şükür ki onların anlayışı, desteği ve duası bu eksiği hafifletiyor.

Daha titiz olacağınız bir konu var mı?

Tüm eğitimcilik hayatım boyunca kişide ahlak ve edebe çok önem vermişimdir. İnsanlar yanlış yapabilir. Ancak ahlak ve edebini muhafaza eden kimse, hem yanlışından vazgeçip pişman olur hem de bu yanlışın tekrarına düşmez. Öğrencilerimde bu iki özelliği önemişiyorum. Akademik başarı ve kişisel gelişim bu iki temel özelliğin üzerinde çok daha kıymet oluşturacaktır.

Kural ve disiplin, önemsemediğim diğer bir konudur. Kuralsız ve disiplinsiz bir hayatın, öğrenci hayatına hep olumsuz yansımaları olmaktadır. Tevfik İleri İmam Hatip Lisesi öğrencileri zaten bu söylediğimiz konularda hassasiyet göstermektedirler.

Tevfik İleri Anadolu İmam Hatip Lisesi'nin diğer liselerden farkı nedir? Ve okulumuzun başarısının sırrı sizce nedir?

İmam Hatip Liseleri'nin kendi aralarında kıyaslanmalarını çok doğru bulmuyorum. Her okulun imkânları ve sorunları farklıdır. Her okul, öğrencilerini hayata en güzel biçimde hazırlama ve vatana millete, iyi bir fert yetiştirme adına ciddi gayretler ortaya koymaktadır.

Okulumuzun başarısı konusunda belki diğer okullardan farklı yanlarımızı saymak daha doğru olacaktır. Bunlar:

1. Köklü bir geleneği olan ve kurumsal kimliğini oluşturmuş bir okul olmamız,
2. Proje okulu olarak öğrenci, öğretmen ve idareci yapısındaki avantajımızın olması,
3. İdare, öğretmen, öğrenci ve veli yapısındaki sağlam iletişim ve destek,
4. Okulumuza her türlü katkıyı sağlayan Mezunlar Vakfımız ve Ankara İlim Yayma Cemiyeti.

Hocam çok teşekkür ederiz.

Muhammet Fatih
ZENGIN

M. FATİH ZENGİN HOCAMIZA İTHAFEN

■ Zeynep KARABACAK 11/L

Muhammet Fatih Zengin Hocamız, eski müdürümü, aramızdan ayrıldı.

Biz, başta Tevfik İleri Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencileri ve manevi evlatlarımız olarak bize verdiği emeklerden dolayı M. Fatih Zengin Hoca'mıza teşekkürü borç biliriz.

Ona ithafen deriz ki:

Tevfik İleri Anadolu İmam Hatip Lisesi olarak geçirdiğimiz bu dört yıllık süreçte bir müdürden çok kimi zaman ağabey, kimi zaman bir baba şefkati ile bize hayatın her alanında devamız adına imkânsızın içindeki imkânı görmeyi ve bunun için azimle çabalamayı öğütlediniz.

Her gecenin ardından bir güneşin doğacağına, yanlışın ardında ışıldayabilen mutlak doğruya, yapılan her hatanın başarıya giden yolda birer adım olduğuna bizleri inandırdınız.

İnanıyoruz. Önümüze taş koyanlar, yolumuzdan çevirmeye yeltenenler olsa da biz "Güneşi sağ elime ayı da sol elime verseniz vallahi ben devamdan vazgeçmem.!" diyen Peygamberin (asm) ümmeti olarak haktan ayrılmayacağına söz veriyoruz.

Biz size veda etmedik. Elbette ki vedalar sonları gerektirir.

Üstad Necip Fazıl diyor ya:

*"Gideriz nur yolu izde gideriz
Taş bağırdada, sular dizde gideriz
Bir gün akşam olur biz de gideriz
Kalır dudaklarda şarkımız bizim"*

Ardınızda bıraktığınız şarkınız, kulaklarımızda sesiniz, gözlerimizde hatıranız, kalbimizde o sıcak sevginiz ile uğurluyoruz sizi.

Minnetimiz kelimelerimize ağır geliyor.

DOSYA

BUHRAN ve

ARAYIŞ COĞRAFYALARI

BUHRAN ve ARAYIŞ COĞRAFYALARI

“

Meselemiz
büyüktür,
ehemmiyetlidir.
İlim, irfan,
umran gerek...

”

İnsanı ve hayatı anlamak için kendimizi keşif yolculuğundayız. Dünya durmuyor, gidiyor. Buh-
ran ve arayış coğrafyaları var hem de
her yerde.

Meselemiz büyüktür, ehemmi-
yetlidir. İlim, irfan, umran gerek...
Sıcak takip gerek hakikat yolunda.

Dünya savaşlarının ve hâlihazırda
yaşanan sıkıntıların manevi sebeple-
ri üzerinde dikkatle düşünmeliyiz.
Mahzun ve mazlum coğrafyaların

üzerinden zamanlar geçti. Güneşler
doğdu, güneşler battı. Batı medeni-
yeti, iki dünya savaşı ile dehşetli to-
katlar yedi. Medeniyet adı altındaki
fantezilerin uyutucu ve aldatıcı ol-
duğu herkese göründü. Ümitsizlik ve
vicdan azabı, bazılarını düşünmeye,
bazılarını kaosa sürükledi. 1881'de
Viyanada doğan Stefan Zweig, 22 Şu-
bat 1942'de eşiyile birlikte intihar etti.
Geride 'Karışık Duygular', 'Korku',
zalimlerin 'Satranç' oyunları ve 'Dü-

“

**Kelimenin
en yaman silah
olduğunu yeniden
öğreniyor zaman.**

”

nün Dünyası' kaldı. “Sonsuz Gençliğin Kenti Paris” başlıklı yazısında “Ah Paris'te yaşam ne kadar hoş ve rahattı, hele ki gençseniz!” (Stefan Zweig, Dünün Dünyası, Çev: Gülperi Sert, Can Yayınları, 2014, İstanbul) diyordu Zweig. Gençliğin “hoş ve rahat” günleri de, çocukları ihtiyar-

latan dünya savaşları da, ferahlık ve ıstırap zamanları da bekaya bakan yüzlerine dönüyor eninde sonunda; baktıysa elbette.

“Esasında Rönesans'la beraber, Batı'da iki akıl çatıştı ve bunların her ikisi de dünyevi temele dayanıyordu. Bir tanesi, her ne kadar dinî

gibi görünse de içine birçok akli ve dünyevi öge karışmış bir Tanrı ve insan anlayışını barındırıyordu. (...) İki rasyonalite çatıştı... Ruhbanın rasyonalitesi ile Rönesans'ın rasyonalitesi.” diyordu Ökten Hoca. (Sadettin Ökten, Fincanımda Cola Var, Tutukitap, İstanbul, 2014) Ökten Hoca'nın tespitleri, günümü-zü anlamaya ışık tutmuyor mu?

Çatışmalar, arayışlar, zalimlik ve mazlumluklar sürüp gidiyor dünyada. İnsan fitraten mükerrem olduğundan hakkı arıyor. Bazen eline batıl geliyor, onu hak sanıp alıyor. Bir taraftan uluslararası planlar, liseleri ve üniversiteleri arayış ve okumaları derken dünya ihtiyarlıyor.

Dünya ihtiyarlarken gençleşenler de oluyor. Yeni Zelanda'daki menfur katliamdan sonra İslam'ı merak edenler, öğrenmeye gayret edenler çoğaldı. Kelimenin en yaman silah olduğunu yeniden öğreniyor zaman.

MAZLUM COĞRAFYALAR ve İNSANLIĞIN İMKÂN LARI

Eğitim... Eğitim... Yine eğitim... Zira biliyoruz ki mazlumiyet, her ne kadar bir kaynak dağılım sorunu neticesinde ortaya çıkıyorsa da zihinlerde kalıcı bir şekilde inşa edilebiliyor. Mazlumiyet, bir noktadan sonra şayet çaresine bakılmaz ise kendini sürdüren bir zihin inşa ediyor.

Mazlum coğrafyalar, kendi fiziki ve beşerî sermayesini kullanma imkân, kabiliyet veya serbestisine sahip olmayan bölgeler için kullandığımız genel bir tabirdir. Dünyamız, üzerinde yaşayan bütün canlıların ortalama şartlarda hayat sürebileceği yeterlilikte yaratılmış iken insanlar tarafından ortaya konan yanlış uygulama ve siyasetler bazı coğrafyaları dezavantajlı duruma getirmektedir. Nitekim, mazlum coğrafyanın büyük bir kısmı dünyanın sömürgeci hegemonik güçleri tarafından geri bırakılan, eşitsizlik ve yoksulluk girdabı içinde kıvranan

bölgelerdir. Yine ifade etmek gerekir ki öz kaynakları toprakları dışındaki güçler tarafından sömürülen halkların önemli bir kısmı da Müslümandır. Bu tespiti yaptıktan sonra nasıl bir vizyonla bu sömürü ve mazlumiyetin içinden çıkabiliriz?

Kestirme söyleyecek olursak mazlumiyetten kurtuluşun tek yolu eğitimidir. Sebebi ne olursa olsun mazlum ve mağdur coğrafyaların ortak özelliği, eğitim fırsatlarına eşit bir şekilde sahip olmamasıdır. Eğitim, beşerî sermaye gelişiminin ve sosyal kalkınmanın vazgeçilmez bir unsurudur. Yoksulluk ve eşitsizlik sarma-

lından kurtulabilmesi için mazlum milletlerin eğitimine her bakımdan önem atfedilmesi ve evvela bu alana her açıdan yatırımın artırılması lazımdır. Eğitim sayesinde mazlum toplumlar heyecan verici bir ufuk geliştirebilir, sosyal ve ekonomik sorunlarına çare üretebilir, sosyal bütünleşmeyi sağlayabilir, huzur ve istikrara kavuşabilirler.

Mevcut piyasa mekanizmaları eşitliği sağlamada çoğunlukla başarısız olduğundan sosyal adaletçi bir eğitim; halkın kalkınmasını sağlarken toplum içerisinde gelirin adil dağılımını da kolaylaştırarak ortak

huzura hizmet eder. Bir toplumun, içine hapsedildiği veya düştüğü adaletsizliklerden kurtulabilmesi için gerekli bilgi, beceri, yeterlilik ve değerlerle donatılmış öncü bir nesle ihtiyacı vardır. Günümüz dünyasının baş etmek zorunda kaldığı karmaşık ilişkileri ve görevleri yerine getirebilecek, imkânlarını kendi yararına kullanabilecek yetenekte bir nesil.

Özünü tanıyan, dünyayı bilen, insanlığa saygılı ve geleceğe ümitle bakan, özgür ve adaletçi bir nesil.

Eğitim... Eğitim... Yine eğitim... Zira biliyoruz ki mazlumiyet, yukarıda belirttiğimiz gibi, her ne kadar bir kaynak dağılım sorunu neticesinde ortaya çıkıyorsa da zihinlerde kalıcı bir şekilde inşa edilebiliyor. Mazlumiyet, bir noktadan sonra şa-

yet çaresine bakılmaz ise kendini sürdüren bir zihin inşa ediyor. Bu zihnin, mazlumiyeti kabulleniyor, yeni nesiller üzerinde öğrenilmiş çaresizliği körüklüyor. Hatta bu zihnin durumu üzerinden mazlum coğrafyalarda kullanılan bir takım ithal çözümler yerel halklar üzerinde psikolojik baskılar oluşturarak egemenlerin çıkarlarının sürdürülmesini sağlıyor.

“

Bir toplumun, içine hapsedildiği veya düştüğü adaletsizliklerden kurtulabilmesi için gerekli bilgi, beceri, yeterlilik ve değerlerle donatılmış öncü bir nesle ihtiyacı vardır.

”

“

Eğitim meselesinin soğukkanlı ve dingin bir hikmetle tasarlanması ve sabırla yerine getirilmesi gerekir.

”

Halkların kendine olan özgüvenini, yapma ve becerme güdüsünü yok edecek derecede kültürel aparatlar devreye alınıyor.

Bu coğrafyalarda eğitime erişim, eğitim hizmetinin kalitesi, öğrenme koşullarının iyileştirilmesi vb. bir dizi teknik eğitim sorunuyla başa çıkılması gerekmektedir. Ancak mazlum coğrafyalara yapılabilecek en büyük iyilik; her şeyden önce genç neslin zihni ve ruhi donanımını geliştirecek, onları çaresizlik psikozundan kurtaracak, kutsi değerleri kazandıracak bir eğitim sağlamaktır. Değilse, kapitalizmin tüketime, hıza ve haza odaklı paçavra ürünleri bu coğrafyalara daha fazla zulüm ve hüznü getiriyor. Katlanan ve süregiden bir bağımlılık ve sömürge zinciri oluşturuyor. O yüzden insanın özgür doğasına uygun fitri ve bütünlük

bir eğitim sistemi geliştirilmeli ki eğitim halkasına katılan her birey coğrafyasının imkân ve ihtimallerini sonuna kadar kullanma bilgi ve becerisine sahip olsun; hatta bunu büyük bir fırsata dönüştürebilsin. Böylelikle yeryüzünde daha fazla konfora özendirilen ve tahrik edilen kitlelerin gereksiz hareketliliklerinden de kurtulabilecektir. Bunun için de eğitim meselesinin soğukkanlı ve dingin bir hikmetle tasarlanması ve sabırla yerine getirilmesi gerekir.

Yaratıcının birliği ilkesinden hareketle insanlık durumunun aslında tek olduğunu, ilk parçanın son parçaya denk olduğunu kabul edersek mahzun coğrafyalar için kastedilen eğitime diğer coğrafyaların da ihtiyacı olduğunu kaydetmeliyiz. Bir tür eğitim ki coğrafya dışında kalan milletler için oralar hakkında

farkındalık, bilinç ve ortak eylem oluşturabilmek amacıyla farklı bir eğitim müfredatına da ihtiyacımız olduğunu kestirebiliriz. Mazlumların yoksunluğu ve yoksulluğunun bilincinde olan nesiller, insanların ortak kaynaklarının kullanılması ve yönlendirilmesinde daha adil ve kalıcı çareler geliştirebilecek; sömürme veya sınırsız faydalanma yerine ortak geliştirme ve üretme yönünde çaba harcayacaktır.

Mensup olduğumuz coğrafyalarda mazlumiyetin farkında olan nesillerin inşası ve ihyası için ortak çaba göstermemiz lazımdır. Mazlumların acı ve ıstırabını bir o kadar artıran, diğer coğrafyaların bigane tavırları, hatta zarar veren tutumlarıdır. Eğitim müfredatımızda dünyanın mahzun coğrafyalarına ilişkin unsurlar mutlaka olmalıdır. Ortak insanlık durumu için dünyanın diğer kesimlerindeki yaşanmışlıklardan haberdar olan ve onlara yönelik bir

ufuk taşıyan nesillere ihtiyacımız var. Özellikle fitraten daha pak ve az yıpranmış gençliğimizin kendini gerçekleştirmesinde bu coğrafyalarla ortak paylaşımların tesiri olacaktır. Bir fakirin mütevazı sofrasında, damsız bir okulun sınıfında, topraktan patika yollarında bulunan bir gencin hayatı farklı şekillenecektir.

Ülkemizde mahzun coğrafyalara yönelik son yıllarda bir hayli insani girişim hayata geçirildi. Yardım, eğitim ve kalkınma odaklı bu girişimler binlerce gönüllü için bir öğrenme ve hissetme zemini oluşturuyor. Bu coğrafyaların insanlarına doğrudan temas eden, göz göze, gönül gönüle iletişim kuran kişilerin nasipli insanlar olduğunu söyleyebiliriz. Bu temaslar ve hizmetler insani özün gelişmesine, manevi tekamüle önemli bir vesiledir. Belki ilave bazı tedbirlerle bu nevi girişim sahiplerini toplumda daha aktif bir iyilik elçisi haline ge-

tirip ileri fayda üretmek mümkündür. Bu nevi faaliyetlerden üretilen katma değer topluma ve hayatımıza geri dönüşünü daha etkin kılmak mümkündür.

Mahzun coğrafyalarda bulunan kardeşlerimize el uzatmak, ilgi göstermek vicdani bir görevdir. Allah Teala, yeryüzü kaynaklarını milletler arasında farklı bir şekilde dağıtmıştır. Bilmeliyiz ki bu kaynaklar insanlığın ortak emanetidir; ancak yetkisi farklı milletlere dağıtılmıştır. Dolayısıyla zayıf ve muhtaç olanların varlıklı olanlar üzerinde hakkı vardır. Kaynaklar milletler arasında adil bir hukuk çerçevesinde dağıtılmalıdır. Yeryüzünde yaşayan her fert, Allah Teala'nın yeryüzündeki varlıklara ve insanlara tahsis ettiği bu kaynaklardan eşit istifade edebilmelidir. Bunun hukukunu korumak da bir mümin olarak bizim vazifemizdir. Hem ferdi hem içtimai araçlarla elimizde ihtiyacımızdan artan kısmı muhtaç insanlara ulaştırarak, insani ve dinî bir vecibedir.

İHH GENEL BAŞKANI BÜLENT YILDIRIM ile MAZLUM COĞRAFYALAR ÜZERİNE

Bugün insanlık maddiyat içinde mutluluğu aradığı için bir türlü gerçek anlamda huzur bulamıyor. Batı'da doğup gelişmiş olan materyalist ve kapitalist anlayış sadece kendi coğrafyasında değil, tüm küresel çapta maneviyatı çökertmeye çalışmaktadır.

İHH nerede bir gözyaşı görse İslam kardeşliği adına yapmış olduğu çalışmalarını karşımıza çıkarıyor. Bu faaliyetler Müslüman kardeşlerimizle aramızdaki tek yürek bağını ne derece etkilemektedir? Daha büyük sonuçlar elde edilebilmesi için neler yapılabilir?

Tüm dünya çapına yayılmış vaziyette 2 milyara yakın Müslüman kardeşimiz bulunmaktadır. Bunlarla aramızda binlerce kilometre uzaklık olmasına rağmen inanç birliğinden kaynaklanan sağlam bağlarımız bulunuyor. Bu bağ değişen koşullara göre, kimi zaman zayıfladığı gibi kimi zaman da güçlenebilmektedir. İşte bizim yaptığımız faaliyetler tam da bu bağların güçlenmesini sağlayan ince ilmekler gibidir. Küçük ilmekler nasıl birleşip kalın ve sağlam bir halat oluyorsa, bizim yaptığımız faaliyetler de Müslümanlar arasındaki kardeşliği kalın halatlarla birbirine bağlayan güçlü bağlara dönüşmektedir.

Adlarını, kimliklerini, cinsiyetlerini, dillerini, ırklarını bilmeden Müslüman oldukları için kardeşliğimize yardımda bulunmak dün-

yadaki milyarlarca nüfuslu bir ailenin arasındaki ilişki, tam bir aile ilişkisi gibi midir? Bu aileyi tekrar yeşertecek memba nedir?

Bunu bir ailenin fertleri arasındaki ilişkiye benzetebilirsiniz. Her bir İslam topluluğu, bu ailenin fertleri gibidir. Endonezya'daki Müslümanlar bu ailenin bir ferdi olduğu gibi, Angoladaki Müslümanlar veya biz Türkiyeli Müslümanlar da bu ailenin fertleriyiz. Nasıl ki kendi aile-

mizde annemiz, babamız, kardeşlerimiz veya akrabalarımızın başına bir şey gelince hepimiz endişeleniyorsak İslam coğrafyasındaki kardeşlerimizin başına gelenler de bizi kaygılandırmalıdır. Bu İslam ailesinin farklı fertleri arasındaki bağı yeşertecek memba, birbirimizin derdiyle dertlenmemizdir.

Dünyada yüzyıllardır değişmeyen tek şey, maalesef zulüm. Sizce İslam dünyasında yoğunlaşan bu

İHH
İNSANİ YARDIM VAKFI

zulümlerin son bulabilmesi için Hz. Ömer'in vazifesini kimler üstlenmelidir?

Bu anlamda İslam dünyasının bir liderliği ve kendi arasında birlik ve beraberliğe ihtiyacı olduğu kesindir. Bu liderliği yapma potansiyeline sahip aktörlerin başında kuşkusuz Türkiye gelmektedir. Bu anlamda ben Türkiye'nin tüm İslam dünyasına liderlik yapabilecek potansiyele sahip olduğuna inanıyorum. Ama potansiyele sahip olmak ile o potansiyeli kullanabilmek farklı şeyler. Bugün Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik ve güvenlik koşulları nedeniyle bu potansiyelini kullanmasına şer güçlerce fırsat verilmemektedir.

İslam coğrafyası unutturulan değerlerine mahkûm mu yaşıyor?

Unuttuğumuz değerlerin başında İslam'ı en güzel şekilde yaşamak ve kardeşlik bağlarını güçlendirmek gelmektedir. Bu anlamda tüm Müslümanlar arasında kardeşliği güçlendirici çalışmaların yapılması şarttır. Bizler sivil toplum düzeyinde üzerimize düşeni yapmaya çalışıyoruz. Diğer sivil toplum kuruluşları ve devlet kurumları da İslam dünyasının farklı ülkelerinde insani anlamda ciddi çalışmalar yaparak bunda önemli roller oynamalıdır.

İslamiyet'in üç önemli şehrinde biri olan Kudüs'ün İslam dünyasına seslenişi ve bekleyişi nasıl son bulacak? Mavi Marmara şehitlerinden hareketle Kudüs'ü düşünme vaktine nasıl erişebiliriz?

Kudüs Osmanlı idaresinden itibaren önce İngilizlerin ardından Siyonist İsrail rejiminin işgaline girmiştir. Kahraman Filistin halkı Siyonist işgalin ilk mağduru ve bu kentin sakinleri olarak işgale karşı mütevazı imkânlarla mücadele vermektedir. Bizler de bu mücadeleye sonuna kadar destek vermeliyiz. Bugün işgalin son bulması için yapılacak işlerden biri, her birimizin Kudüs bilincini geliştirmesi gerekiyor. Okullarımızda, evlerimizde Siyonist işgal ve onun yol açtığı büyük yıkımı öğrenmek için çalışmalar yapabiliriz. İnşallah bir gün oranın kurtulduğunu hep beraber görürüz. Bizlerin ikinci sorumluluğu Filistinli kardeşlerimize ağlamak yerine onlara yardım etmektedir. Mavi Marmara bu anlamda Filistinlilerin bu kutlu mücadelesine destek olma ve sıkıntılarını gidermede önemli adımlardan biri oldu. Gemilerimiz Filistin'e ulaşamadı ama mesajımız tüm dünyaya ulaştı.

Bundan birkaç yıl önce 130 kadar Suriyeli tutsak kardeşimizi özgürlüğe kavuşturduğunuz gibi şu

an Mısır'daki kardeşlerimiz için de hangi mücadeleyi veriyorsunuz?

Mısır'daki durum, Suriye'dekinden biraz daha farklıdır. Mısır'daki diktatör rejim, Batılı ülkelere aldığı destekle ülke içindeki Müslümanlara her türlü haksızlığı yapabilmektedir. Kendisine yönelik tüm girişimleri reddetmekte ve zulüm altındaki Müslümanlara dair bilgi dahi vermekten kaçınmaktadır. Şu an Mısır'lı kardeşlerimiz ile sıkı bir irtibat hâlindeyiz. Onların sıkıntılarını takip ediyor ve gücümüz oranında elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz. Bizler dönemsel olarak yayımladığımız bazı raporlarla ihlalleri ve yapılması gerekenleri kamuoyu ile paylaşarak bilgilendirmeye çalışıyoruz.

Doğu Türkistan'da yaşanan zulümlere Türkiye medyasından neden yeterli ses duyamıyoruz?

Dediğiniz gibi Müslümanların sıkıntı çektikleri bir diğer coğrafya Doğu Türkistan olmasına rağmen bilinçli bir susturma hissediliyor sanki. Bunun farklı sebepleri olabilir. Bildiğiniz gibi, Doğu Türkistan bölgesindeki Müslümanlar, Çin yönetiminin işgali altında bulunmaktadır. Çin'in ekonomik gücü, kendisine karşı yapılan eleştirilerin medyada fazla duyulmasını önlemede rol oynamaktadır. Bir diğer neden, Doğu Türkistanlı Müslümanların seslerini duyurmada yetersiz kalmalarıdır.

Müminler Mısır'da, Arakan'da, Filistin'de, Yemen'de yaşanan acıları İslam dünyası gerçekten hissedip bu zulümlerin önlenmesi için mücadele ediyor mu?

Ne yazık ki çok ciddi bir çalışmanın yapıldığını söylemek zor. Görüldüğü gibi İslam dünyası kendi arasında zaten bölük pörçük olmuş durumda. Bir ülkenin kabul ettiğini diğeri reddediyor. Bu ihtilaflar da başta Mısır olmak üzere tüm Müslüman kardeşlerimizin yaşadığı sıkıntıların çözümünü zorlaştırıyor.

Türkiye millet olarak, ülkesine muhacir olarak gelenler için ensar olmanın yüklemiş olduğu sorumluluğun bilincinde mi?

Şu ana kadar ev sahipliği rolünü iyi götürdüğünü düşünüyorum. Yaşanan bazı küçük sorunlar olsa da genel olarak Türkiye halkı, kendisine sığınan tüm mazlumlara kucak açarak onlara destek olmaktan kaçınmadı.

Müslüman coğrafyası tasarlanan emperyalist planın neresinde yer almaktadır? İslam dünyasına biçilen rol nedir?

Emperyalistlerin tasarladığı yeni dünyada Müslümanlara biçtikleri rol tabii ki "kölelik" rolüdür. Ama onlar bize bunu layık gördü diye bizim razı olmamız gerekmiyor. Onlar istiyor ki Müslümanlar onların her dediğini yapsın, dinini bir kenara bıraksın, sömürgecilerin çıkarlarına hizmet

etsin. Ama artık başta Türkiye olmak üzere birçok ülkede Müslümanlar çok daha bilinçli ve güçlüdür. Bu nedenle Batılı emperyalist ülkeler bizim ülkemiz aleyhine faaliyetlere hız vermiş görünmektedir.

Biz ümmetlik vazifemizi laygınca yerine getirerek İslam'ı yüceltebiliyor muyuz?

Bunun bilincinde olmak ilk adımı atmaktır. Gördüğüm kadarıyla İslam dünyasının birçok bölgesinde bu anlamda bilinçlenme gündün güne artıyor. Ama bilincimizin artması tüm vazifelerimizi yerine getirdiğimiz anlamına gelmiyor. Bugün ümmetin en öncelikli vazifelerinden biri kendi arasındaki yardımlaşma ve

dayanışma işini halletmesidir. Sıkıntı içinde olan biri oldu mu onun yardımına koşmaktır. İkinci olarak dinimizi en iyi şekilde yaşamaktır. Bunu yaparken başkalarının eksiklerini konuşmak yerine kendi iyiliklerimizi çoğaltmaya çalışmalıyız.

Kendimizi İslam'ın son kalesi olarak görebilir miyiz, yoksa biz de mazlum coğrafyanın bir parçası mıyız?

Bu, soruna nereden baktığınıza bağlıdır. Yani siyasal ve ekonomik özgürlükler anlamına baktığınızda son kalelerden biri diyebiliriz. Zira bugün İslam dünyasının büyük bölümü Batılı sömürgeci güçlerin dolaylı işgali altındadır. Örneğin, bakın Suu-

di Arabistan dünyanın en büyük petrol üreticilerinden biri ama çıkan petrolün çok küçük bir bölümü Müslümanların yararına harcanmaktadır. Bu yönüyle Türkiye Batılı emperyalistlerin oyunlarını görüp önlem alabilen nadir ülkelerden biridir. Ama öbür yandan bakınca, sahip olduğumuz ekonomik ve siyasi imkânlar da sınırlı olduğundan bizler de bazen zulmün acı yüzüyle tanışıyoruz.

Dünyanın geçirdiği manevi buhran, Batı âlemine ve İslam coğrafyasına nasıl tesir etmektedir?

Bugün insanlık maddiyat içinde mutluluğu aradığı için bir türlü gerçek anlamda huzur bulamıyor. Batıda doğup gelişmiş olan materyalist ve kapitalist anlayış sadece kendi coğrafyasında değil, tüm küresel çapta maneviyatı çökertmeye çalışmaktadır. Batıyı örnek alan toplumlar, gerçek huzurun maddi zenginlikte olduğunu zannedip onların yozlaşmış düzenlerinin kurbanı olmaktadır. İslam coğrafyasında şu ana kadar Batı'nın maddi zenginliğine hayran kalıp onu taklit etmeye çalışan hiçbir toplum iflah olmamıştır.

İHH olarak mazlum ve mahzun coğrafyalara yönelik hangi çalışmalar yapıyorsunuz?

Bizler İHH olarak her coğrafyanın ihtiyacına göre yardım yapmaya çalışıyoruz. Örneğin Suriye'de devam eden iç savaş nedeniyle bu bölgedeki kardeşlerimiz daha çok acil yardımlara, barınma yardımına, gıda yardımına ihtiyaç duyduğundan o bölgeye yönelik insani yardımlar öne çıkmaktadır. Ama Afrika'da başka bir ülkede kuraklık çekildiğinden o bölgede su kuyusu veya su kanalı açmak gibi bir yardım yapıyoruz. Kimi ülkelerde ise Müslümanlar maddi olarak sıkıntı çekmese de içinde buldukları Hıristiyan toplumların baskısından muzdarip olduğundan onlara da mescid inşa etmek, kendi dillerinde İslami kitaplar basmak gibi kültürel yardımlar yapıyoruz.

Gençlere istikballe ilgili neler öneriyorsunuz?

Genç kardeşlerime gelecekle ilgili en önemli tavsiyem, niçin yaratıldıklarını unutmasınlar. Hangi yaşta olurlarsa olsunlar öncelikle Allah'ın rızasını kazanmayı hedef olarak koysunlar. Bu, onlara manevi bir dinamizm verecektir. İkinci olarak kendilerini iyi yetiştirsinler. Bunu yaparken okul derslerindeki başarılar önemli bir ölçüt olduğu gibi, okul

dışında farklı kitaplar okuyarak da kendi seviyelerini artırırlar.

İslam dünyası perspektifinden bakacak olursak en çok neye ihtiyacımız vardır?

İslam dünyası olarak en çok ihtiyacımız olan şey, birlik ve beraberliktir. Bugün Müslümanlar bu birlik duygusunu kaybettikleri için Batılı rejimlerin baskıları karşısında güçsüz kalmaktadır. Bunun için de Müslümanların kendilerini en iyi şekilde yetiştirmeleri gerekmektedir.

Sizce geleceğin meslekleri neler olacaktır ve Müslümanlara en fazla hizmet edebilecek meslek ve sektör nedir?

Bu konuda yanlış şeyler söylemek istemem. Ben meslek olarak bir avukatlığı seçtim ve gayet memnunum. Kardeşlerimiz kendileri için neyi seviyorlarsa o mesleği seçsinler. Ama tek şart, o alanda en iyisi olmayı hedeflemeleri lazım. Bugün Batının bizi geçmesinin en önemli sebebi (sömürgecilikten sonra) dünyevi işlerinde bizden daha ciddi ve çalışkan olmalarıdır.

Bu değerli röportaj için teşekkür ederiz.

Ben de çok teşekkür ediyorum.

MYANMAR'DA UNUTULMUŞ TÜRKLER

Anlatacağımız, 1. Dünya Savaşı ve sonrasında yaşanan ve Osmanlı askerlerinin İngilizler tarafından esir alınıp 1915-1923 yılları arasında vatanlarından binlerce kilometre uzağa Myanmar'a (Burma) götürülüşünün gerçek hikâyesidir. Bu yazıda aktarılan tüm bilgiler ve olayların kaynağı tamamıyla 2017-2018 yılı içerisinde yaptığımız araştırmalarımızın sonucu olarak hazırladığımız raporumuza dayanmaktadır.

MYANMAR NERESİDİR? NASIL BİR ÜLKEDİR?

Myanmar Hindistan ile Çin arasında kalan bölgede yani coğrafi isim olarak "Hindiçin" denilen bölgede bulunmaktadır. Bulunduğu coğrafya açısından kozmopolit bir yapıya sahip olan Myanmar son zamanlarda Arakanlı Müslümanlara yapılan Budist zulmü ile gündemde yer etmektedir. Yapı olarak Budist çoğunluklu ancak Müslümanların da var olduğu, kapalı bir devlet yapısına sahip olan ve yıllarca sömürge olarak kullanılmış bir ülkedir.

ESARETİN BAŞLANGICI: KÛT'ÛL - AMÂRE KUŞATMASI

1. Cihan Harbi... O dehşetli ve hınca hınç süren savaş devam et-

mekteyken bir grup Osmanlı askeri Irak'ın güneyinde çıkarma yapan ve ilerleyen İngiliz birliklerini çevreleyerek Kut'ül Amare olarak tarihe geçen manevralarını gerçekleştiriyorlardı. Başarılı oldular da, ancak bu olaylardan sonra Kut'ül Amare kumandanı Süleyman Askerî Bey muharebeler başarısız olduğu için intihar etti. Bunun üzerine Irak'ın güneyindeki birliklere yeni bir komutan atandı. Bu yeni komutanın ismi Miralay Suphi Bey idi. İşte Myanmar'a doğru giden esaret yolculuğu, bu komutan değişimiyle başladı.

ŞATTÛL ARAP ÇARPIŞMALARI VE ESARET

Miralay Suphi Bey emrine verilen birliğe hiç vakit kaybetmeden

Dicle ve Fırat'ın denize doğru yol aldığı Basra topraklarını ele geçirmek üzere hareket komutu verdi. Amacı; zayıfladığını düşündüğü İngilizlere karşı hızlı bir saldırı yapmaktı. Ama hiç hesaplamadan girilen bu savaşta teçhizat eksikliği ve coğrafyanın zorluğu Miralay Suphi Bey'in birliğinin Şattül Arap olarak adlandırılan bölgede İngiliz birlikleri tarafından kısıtlanmasına sebep oldu.

VATANDAN BİNLERCE KİLOMETRE ÖTEYE

Miralay Suphi Bey ve askerlerini esir alan İngilizler bu esirlerin Kut'ül Amarede bulunan ve onları günlerce çemberde tutup teslimine zorlayan orduya mensup olduğunu biliyordu. İngilizler bu Osmanlı askerlerini Mısrır'daki esir kampları yerine binlerce kilometre ötedeki bir İngiliz sömür-

gesi olan “Britanya Myanmarı” olarak kayıtlarda geçen Muson ülkesine nakletme kararı aldılar.

Askerler nereye gittiklerini dahi bilmeden Basra’dan gemilere bindirilip Hint Okyanusu’na doğru açıldılar. Onların yıllarca nerede olduklarını ne aileleri ne de Osmanlı Devleti bilecekti; kayıtlara kayıp askerler olarak geçeceklerdi. İlk götürülen esir kafilesi 2000 kişiden oluşmaktaydı. Ardından gerisi geldi. Orta Doğu’da savaşan binlerce Osmanlı askeri Myanmar’a götürüldü. Kimseye haber verilmeden, kendilerine bile! Son olarak Myanmar’daki esir Osmanlı askerlerinin sayısı 20.000 kişiye ulaştı. Vatandan 7000 km uzağa götürülme yolculuğu sırasında yaralı olan bazı Osmanlı askerleri yolda şehit oldular. İngiliz askerleri onların bacaklarını kazıklara bağlayarak Andaman Denizi’ne attılar naaşlarını. Andaman Denizi Türkiye’den 7000 km uzakta bir Türk şehitliğidir, kalbimizin bir köşesindedir.

YENİ HAZIRLANAN KAMPLAR VE YAŞAM KOŞULLARI

İngilizler yeni getirdikleri bu 20.000 Osmanlı esirini kalacakları yerlere yerleştirmek için eskiden İngiliz ordusunun kullandığı barakaları koşullara dönüştürdü.

Bu koşullar 400 kişilikti ve askerler beraber kalmak zorundalardı. Sende bir kez elbise sahibi olabiliyorken her gün çalışmak zorundalardı. Çalışmayı reddedenler büyük cezalarla cezalandırılıyordu.

İki büyük üç küçük diyebileceğimiz beş kampa askerlerimiz yerleştirilmişti. Bunlardan en büyüğü Thayet Myo esir kampı idi. Koşullar fena denecek kadar kötü durumdaydı, Anadolu’dan gelmiş Osmanlı erleri Myanmar’ın iklimine alışamamış çoğu sıtmaya yakalanmıştı. En çok şehit sıtma hastalığı yüzünden verildi. Ayrıca Myanmar’daki yemeklere alışamadıklarını da bilmekteyiz.

“

Askerler, nereye gittiklerini bilmeden Basra’dan gemilere bindirilip Hint Okyanusu’na doğru gönderildiler. Yıllarca nerede olduklarını ne aileleri ne de Osmanlı Devleti bildi. Kayıtlara “kayıp askerler” olarak geçtiler.

”

ZORLA ÇALIŞTIRILMA: ANGARYA!

Askerlerimiz İngilizler tarafından zorunlu olmadığı hâlde devamlı olarak ağır işlerde çalıştırıldı. Bunlardan en önemlisi Thayet Myo ve Myanmar’ın başkenti olan Rangon’a doğru İngilizler tarafından askerlerimize zorla yaptırılan 400 km’lik demiryoludur. Bu demiryolunun yapımında son durağa kadar durmadan çalıştırılan askerlerimizden yaklaşık 2000’i dayanamayarak çoğunlukla sinek bolluğundan dolayı yayılan sıtma yüzünden şehit oldu. Bunların hepsi gözlerinin önünde olan İngilizler ise hiçbir şekilde bu konuda önlem almadı ve zorla askerlerimizi çalıştırmaya devam etti.

İkinci olarak en önemli çalışma olayı şu an hâlâ Myanmar’da kullanılan devasa botanik bahçelerinin bulunduğu park alanının yapımı. Bu botanik bahçeleri o dönemler Myanmar’da üst düzey görev yapan Albay May tarafından Myanmar’ın ikliminden bunalan İngiliz askerlerinin dinleme durağı olarak Türk askerlerine zorla yaptırıldı. İnternete “Myanmar Botanical Gardens” yazdığınızda güzelliğine hayran kalacağınız bu bahçeleri bizim ecdadımız günlerce zorla çalıştırılarak inşa etti. Bahçelerin ortasında bulunan devasa gölü Osmanlı esirleri kazdı ve botanik bahçelerine İngiliz subayları için köşkler inşa ettiler.

KAMPLARDA ASKERLER ARASI ETKİLEŞİM VE KÜLTÜREL FAALİYETLER

Kamplarda yaşayan askerlerimiz yıllarca esaret altında kalmaktan dolayı bir hastalığa yakalandı, psikolojik bir hastalık: Tel örgü hastalığı... Bu hastalık günler boyu tel örgü görmekten dolayı ve vatanlarından, ailelerinden hiç haberleri olmaması sonucu ortaya çıkmıştı. Bunu fark eden Osmanlı subayları askerlerin morallerini düzeltmek ve onları ayakta tutmak için tiyatro etkinlikle-

ri düzenlediler, elle yazıp çoğaltarak gazete çıkardılar ve diğer kamplara dağıttılar.

AİLELERLE HABERLEŞME VE OSMANLININ ASKERLERDEN HABERİ OLMASI

Esaret altında bulunan askerlerimiz savaş esiri olarak haklarını kullanarak ailelerine mektuplar yazdılar ve bu mektupların üzerindeki savaş esiri damgasını gören Osmanlı Devleti ilk defa askerlerin Myanmar'a götürüldüğünü yaklaşık üç yıl sonra öğrendi. Bunun üzerine Hilal-i Ahmer (Kızılay) cemiyetinden görevlendirilen kişiler bölgeye gidip çalışmalara başladılar. Tespit ettiğimiz üzere yaklaşık 120 askerın mektubu Hilal-i Ahmer arşivinde bulunuyor ve muhtemelen niceleri de orada okunmayı bekliyor.

ASKERLERİMİZİN KURTULUŞ SAVAŞI'NA YARDIMI

Myanmar'da esaret altında bulunan binlerce askerimiz Anadolu'da Sevr Antlaşması'na karşı çıkan bir grubun kurtuluş için bir savaş başlattığını duyduğu anda o yoklukta Myanmarlı Müslümanlar ile birlikte büyük bir miktarda parayı toplayıp akıl almaz yollarla Kurtuluş Savaşı için göndermişlerdir. Kendi buldukları hali unutup kalbi vatanlarında atan bu askerlerimizi unutan biz onların torunları, onların bizim için yaptıklarını bilmeliyiz ve asla unutmamalıyız.

ESARETİN BİTİŞİ VE DÖNÜŞ YOLCULUĞU

1918'de imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması ile esirler serbest bırakılmaya başlandı. Ancak Osmanlı Devleti elindeki esirleri serbest bırakmasına rağmen İngiltere hükümeti elindeki Türk esirleri tam anlamıyla bırakmadı. Myanmar'daki esir askerleri az sayılarla geri göndermeye başladı. Esir askerlerimizin son

bırakılışı 1923'te gerçekleşti. Tabii sadece 20.000 Türk askerinden yaklaşık 1000'i geri dönebilmişti. Çoğu orada şehit oldu ve gelenlerden bir kısmının Kurtuluş Savaşı'na katılıp orada şehit olduğunu biliyoruz. Bir ihtimal daha var tabii: Myanmar'da kalmak. Elimizde bulunan bir fotoğraf bu fikri destekliyor. Bu fotoğrafta arkada Meiktila'da bulunan Türk şehitliğinin önünde oturmuş beş Osmanlı askeri ve etraflarında bulunan Myanmarlı olduğu belli olan çocuklar bulunmaktadır. Bu fotoğraf 1923

yılından sonra çekilmiş olmalı çünkü şehitliğin kuruluş tarihinden önce çekilemez.

ŞEHİTLİKLERİN DURUMU

Şu anda Myanmar'da iki şehitlik bulunmaktadır. Bu şehitlikler ise 1960'larda Hindistan'da bulunan Türk Büyükelçiliği'nin yaptığı çalışmalar sonucu esaret olayından yıllar sonra bulunmuştur. Birisi Thayet Myo'da, bir diğeri Meiktila'da olmak üzere şehitlikler bulunmaktadır.

SON SÖZ

“

ŞEHİTLİKTE BİR KİTABE BULUNMAKTADIR VE BU KİTABEDE ŞU YAZMAKTADIR: "BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA IRAK, FİLİSTİN, SURİYE, ARABİSTAN CEPHELERİNDE OSMANLI VE İNGİLİZ ORDULARI ARASINDAKİ ÇARPIŞMALAR SIRASINDA İNGİLİZLERE TUTSAK DÜŞEREK BURMA'YA GETİRİLEN VE BURADA ŞEHİT DÜŞEN TÜRK ASKERLERİNİN AZİZ ANISINA". MYANMAR'DA BU YAZININ YAZILI OLDUĞU BİR TAŞ VARSA BİZ MYANMAR'DAN HİÇ DÖNEMEMİŞİZ DEMEKTİR.

”

SESSİZ ÇIĞLIK: DOĞU TÜRKİSTAN

■ Murat Emre ÇİÇEK 10/C

Bu bir haykırış, boğaz parçalayan, yankılanan ve çoğalan... Fakat duyan yok. “Biz bağıracağız, bazıları hiç duymayacak; duyanlara selam olsun!”

Doğu Türkistan, Batı literatüründe Türklerin toprağı olan “Turan” adıyla anılır. Sonraları bu ad Arap ve Fars kaynaklarında “Türkiye” olarak anılmaya başlar. Marco Polo’nun Seyahatname’sinde ise “Büyük Türkiye” olarak geçmektedir. Türkistan’ın batı kısmı 19. yy’da Ruslar tarafından işgal edilmiş, doğuda kalan kısmına ise “Doğu Türkistan” adı verilmiştir.

Çin’in beş özerk bölgesinden biri olan Doğu Türkistan, 1.828.418 mil-

yon kilometrekarelik bir alanı kaplamaktadır. Bu alan Karakoram, Tanrı Dağları, Tarbagatay ve Altay Sıradağları ve de Taklamakan Çölü ile kaplıdır. Çin için İslam ve Türk düşmanlığının yanı sıra Doğu Türkistan’ın jeopolitik konumu da çok önemlidir. Doğu Türkistan topraklarında 100’den fazla maden bulunmaktadır. Çin’in çıkarılabilir rezervlerinin %35’i Doğu Türkistan topraklarında bulunmaktadır.

BAĞIMSIZLIK HAREKETLERİ

Doğu Türkistan’ın bağımsızlık hareketinin temelleri, 1846’da Yedi Hocalar’ın Kaşgar’ı ele geçirip bağımsızlık ilan etmesiyle başladı. Fakat bu mücadele başarısızlıkla sonuçlandı.

1864’te ise Türkistan’ın güneyinde Yakup Han tarafından kurulan Kaşgariye Devleti bağımsızlığını ilan etti. Bu bağımsızlık hareketini başla-

tan Yakup Han Türkistan'ın batı ve doğusunu birleştirmek istedi fakat bu gaye Yakup Han'ın ölümü nedeniyle gerçekleşmedi. Yakup Han'ın ölümünden sonra çocukları ve beylerin anlaşmazlığı ile Kaşgariye Devleti tamamen son buldu. Doğu Türkistan bağımsızlık mücadelesi birlik olunamadığı için Çin tarafından kolaylıkla bastırılmıştır. Ayrılıkta azap vardır, bir olmak esastır.

1933'te Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti kuruldu. 1944 yılında ise ikinci defa Doğu Türkistan'da cumhuriyet ilan edildi fakat buna rağmen Çin bunu barışçıl bir şekilde çözmek için Cumhurbaşkanı Ali Han Töre'yi ikna edince Doğu Türkistan'ın bağımsızlığı sona erdi. Çin'in özerk bölgesinden biri hâline geldi ülke.

ÇİN ZULMÜ ARTIYOR!

Çin zulmü, iç savaştan galip çıkan Mao'nun Çin Halk Cumhuriyeti'ni kurmasıyla başlamıştır. Devrim karşıtı geleneği temsil etmesi gibi bir bahaneyle her türlü mabet -özellikle camiler- tahrip edilmiş ve amacı dışında kullanılmıştır. Her türlü dinî kitap yakılmıştır. Evet, buradan anladığımız üzere başlangıçta zulüm

herkes için vardı fakat sonraları Müslüman ve Türklerin üzerinde yoğunlaştı. Mao'nun ölümünden sonra Çin çeşitli ekonomik reformlar yoluyla bir dönüşüm sürecine girdi. Bunun sonucunda Çin ekonomik olarak çok iyi bir ekonomiye sahip oldu fakat bu gelişimi insani haklara saygı ve hoşgörü de göstermedi. 29 Eylül 1949'da Urumçi'de komünistlere karşı savaşan 72.705 Uygur Türkünü idam etmiştir.

Çin zulmünün haddi hesabı yoktur. Doğumuna birkaç ay kalan bebeklerin katledilmesi, gebe hanımların kısırlaştırılması, Uygur kızlarının zorla Han Çinlisi erkeklerle evlendirilmesi, yargısız infazlar...

İşte bir katliam haberi: "Çin işgal ordusu Artuşta büyük ve kanlı bir katliama imza attı. Şehirlerarası futbol müsabakasına katılmak üzere gelen taraftarların üzerine rastgele ateş açılması sonucu 70 Uygur Türkü şehit oldu ve yüzlercesi yaralandı." Bu ve benzeri yüzlerce sebepsiz katliamlar hâlâ devam etmektedir.

Günümüzde ise Çin tarafından Doğu Türkistanlı kardeşlerimize toplama-işkence ve zulüm kampları oluşturularak tam manasıyla bir soykırım ve asimile çalışması yapılmaktadır. Fakat dünya bu zulme göz yummaktadır. Laf olsun diye BM'ye yapılan başvurular hiçbir sonuç vermemiştir. Bu zulüm kampları dünyanın her defasında hatırlattığı Nazi kamplarından hallicedir. Yapılan işkencenin, zulmün haddi hesabı yoktur. Ölçülemez fakat buna vakit harcamak yerine zulme karşı durulabilir... Katil Çin o kadar gözünü karartmıştır ki Uygur Türklerinin öz vatanları olan Doğu Türkistan topraklarından gitmeleri için 1996 yılına kadar tam 44 defa nükleer deneme dahi yapmıştır... "Bir zulme engel olamıyorsanız, onu herkese duyurun."

DİL VE ŞUUR ASİMİLESİ

Dil, dinî, millî şuur ve anane... Bir milleti millet yapan en önemli unsurlar. Bir milleti vasıfsızlaştırıp onu yok etmek isterseniz öncelikle bunları hedef alıp ortadan kaldırmalısınız.

Evet, Doğu Türkistan'da zalim Çin, anaokulundan itibaren Uygurca'yı bir azınlık dili olarak varsaymış ve öğrenimini kısıtlamış, 2002'de ise üniversitelerde yasaklamıştır. Bu politika dünyanın her yerindeki asimile programıdır. Şu anda Çeçenistan'daki Çeçen kardeşlerimiz de okullarında Rusça eğitim görmektedirler.

Çin uzun bir müddet Uygur diliyle uğraşmıştır. Uygur Türkleri, Arap alfabesini kullanmaktadır. Çin öncelikle bunu Kiril alfabesine sonrasında ise Latin alfabesine çevirmiştir. Uygurca eserler, çeşitli film, dizi ve müzikler de aynı gerekçelerle ortadan kaldırılmıştır.

Uygur halkının dinî vecibelerini

yerine getirmeleri engellenmektedir. Camilerde cemaatle namaz kılmak yasaklanmış, kılınsa dahi sayı sınırı konmuştur. Buradaki gaye, müminlerin bir araya gelmelerini engellemektir.

Öğrencilerin, Ramazan ayı boyunca camilere gitmeleri yasaklanmıştır. Camilerde toplu dua etme, vaaz verme ve bazı ayet ve hadislerin okunması dahi yasaklanmıştır. Her cuma, rahatça dinlediğimiz hatta pek kulak asmadığımız cuma hutbeleri, Türkistan'da yasaklanmıştır. Uygur Türklerinin hac ibadetini yapmaları yasaklanmış, hac ve umre için kutsal topraklara gidenler toplama kamplarına alınmıştır. Ve son olarak 2012 yılında devlet memurları ve öğrencilerin Ramazan ayı boyunca oruç tutmaları yasaklanmıştır. Çin, halkı şuurlandıran ulemadan yüzlerce Uygur âlimini şehit etmiştir.

Tüm bu zulüm, katliam ve soykırımlar var, evet, dünyanın her yerin-

de... Dünya bir insani buhran, manevi buhran yaşamakta. Dünyanın her yerinde mazlumlar ve zalimler var, kan ve keder var... Bizse göreceğiz, buna mecburuz. "SESSİZ ÇIĞLIĞI" duymaya bile mecburuz. Hem biz duymazsak kim duyacak? Müslümanın Müslümandan başka kimi var? Peki zulme dur demezsek ne olur? Dilsiz şeytan mı oluruz, yoksa kardeş katili mi?

Al bayraktan gök bayrağa selam olsun...

Kaynakça:

İNAYET, a.g.m. s.13---ADIBELLİ, (2008), a.g.e, s.49-50; HAYİT, a.g.e. s.332-----ÖNEL, Metin, (2005); KENAN DAĞCI, MUSTAFA KESKİN -Çin'in Doğu Türkistan Politikası ve Azınlık Hakları Bağlamında Hak İhlalleri; Mostar Dergisi -Mayıs 2018; Alperen Dergisi -Ocak 2019; Avrasya Vakfı -Doğu Türkistan Masası

HOMICIDE

Paris'te yaz akşamları seni anardık
Serin ve gürültülü bir vapur iskelesinde
Dudaklarımda ağır bir yalnızlık türküsü
Cenazem daha kalkmamıştır Notre Dame'den
İncitilmiş bir çocuğun mahzun gözleri
Okuyor kafamdaki çalkantılı mevsimleri
Niyetim besbelli adımlarımın yönünden
Doğu mu, batı mı?
Kuzey mi, güney mi?
Şaşkınlıklar şehri belli ki ressamın portrelerinden
Duvarda asılı duran tablonun haykırışları
Çarşıda İsa mı yoksa Floransa'da Mediciler mi?
Sandro Boticelli miydi ışıkları susturan!
Giyotin sehпасı kadar tanıklık...
Tehlikeli bir nifak çağrışımı bendeki
Bıçak kadar keskin
Kusmuk kadar ağır
Bütün olanları niyetlenmek sanarak
Öldürüyorsunuz içimizdeki aşkı bentleri
Oysaki çiçekler açacaktı bahara doğru
Kuşanacaktık tüm bendimizle
Tüm şerefimizle aya doğru...
Kısık sesler duyuyorum radyodan
Radyodan hıçkırıklar ter kokusu.
Ve ben ellerimin yitip gittiğini görüyorum
Evet uzanıyorum fakat içimizde bir ruh ağrısı

Dingin sevdaları vardı sokaktaki kahincilerin
Entegral hesaplarıyla kandırılan
Mürekkep yutmuş kâğıt avcısı daktilograflar
Kadar gizemli bir hayat endişesi
Milano'da 'intrattenimento' geceleri
Halep'te garip bir hüznün...
Bir aileden geriye kalan melek, patiklerini arıyor
Neyi hangi hakla?
Hakkı, güneş batana kadar mı ya da sonu mermi ucunda bitecek
Bir hikâye sonu mu yazacak eli kalem tutanlar!
Acı ve ıstırabın gölgesinde hiç yeşermeyen bir şehir iskeleti
Gölgesinde ne barındırabilir?
Bir rüya veyahut duman sargılı bir liman...
Suyla yıkanmış çocuğa merhem olan Ganj mıydı?
Siyaha bürünmüş cilvesiyle okşuyor genzimdeki aksaklıkları
Nasıl geçer sabahında feleğin ayak izleri
Toprağın nefesiye eğer
Tehdit ediliyor Afrika'da işçi
Kindarlık alametleri başa vuruyor
Ve tohum yerine mermi ekiliyor Filanca'da
Rüyalar görüyorlar çirkin ve kurnaz
Sonunu kafatası avcılarının görevini üstlendiği
Lanet bir kanla kirlenmiş para elleri tetikteyken
Tetiği çekmeye beş kala... ve Bam!
Pırıltı, hayret, kurtuluş!

Salih CANBAZ 12/E

PROF. DR. FUAT SEZGİN DOSYASI

6 Eylül 2018 tarihli Resmî Gazete’de 30527 sayılı genelge ile 2019 yılı, şu sözlerle Prof. Dr. Fuat Sezgin Yılı ilan edildi: “2019 yılının ‘Prof. Dr. Fuat Sezgin Yılı’ olarak ilan edilmesi uygun görülmüştür.”

30 Haziran 2018’de Sezgin Hoca’nın cenazesinde de Sayın Cumhurbaşkanımız, şu sözlerle Fuat Sezgin Yılı’nın ilan ediliş sebebini ifade etmişti:

“İnşallah müzenin yanına da bugün defnini yapacağız. Öyle bir arzusu, talebi daha önce de olmuştu ve bu vesileyle attığımız bu adımda da buna bir ilave yapalım istedik. 2019 yılını inşallah Prof. Dr. Fuat Sezgin İslam Bilim Tarihi Yılı olarak ilan edeceğiz. Bunun da talimatını verdik. İnşallah bu da hem bilim tarihimiz için hem ilim irfan tarihimiz için hayırlara vesile olur. Bu da bizim, onun manevi noktadaki hayatı için bir izdüşümü olur diye düşünüyorum.”

Millet olarak, başarıya, zafere susamıştık. Osmanlı Cihan Devleti’ne, Büyük Selçuklu Devleti’ne bakıyor, tarihin o zaferlerini, ecdadın büyüklüğünü görüyor, milletçe başarıya olan susamışlığımızı izah etmekte zorlanıyorduk. Yanı başımızda ülkeler kalkınırken yanmış, yıkılmış ülkeler ayağa kalkıp hatta bizim ülkemizden işçi alırken bizim ülkemiz malesef bu ilerlemede rekabet edemiyor ve yalnızca gelişen ülkeleri izliyormuş izlenimi oluşturunuyordu. Bilim ve ilim insanlarımız yok değil, biz farkında değiliz.

Eğer burada anlatmaya kalksak günlerce sürecek, sayısını bilemediğimiz bilim ve ilim insanlarımız var. Prof. Dr. Fuat Sezgin de işte bu bilim insanlarından yalnızca biri...

■ Ebrar Sude DOĞAN 9/1

İSLAM BİLİM TARİHİ PROF. DR. FUAT SEZGİN'LE YENİDEN YAZILDI

■ Âdem ÖZKAN

TRT Yapımcı-Yönetmen, Din ve Ahlak Prog. e. Müdürü
Üsküdar Ün.-İletişim Fakültesi Öğr. Gör.

“

“Vicdanın ziyası ulum-u diniyedir. Aklın nuru fünün-u medeniyedir. İkisinin imtizacı ile hakikat tecelli eder. Birbirlerinden ayrıldıkları vakit; birincisinden taassup, ikincisinden hile ve şüphe tevellüd eder.” hakikatini küresel ölçekte gerçekleştiren, tek başına âdeta bir millet olan kişidir Fuat Sezgin.

”

FUAT SEZGİN HOCA İLE TANIŞMAM

Fuat Sezgin ismini ve İslam Bilimler Tarihi alanındaki eşsiz çalışmalarını yıllar önce ilk kez Müslüman İlim Öncüleri Ansiklopedisi'nde okumuştum. Yaşayan bir bilim adamı olarak çağımın insanı olduğu için de onunla iftihar etmiştim.

Yine yıllar sonra TRT'de belgesel programlarında yapımcı-yönetmen olarak çalışırken; 2004 yılı Şubat ayının son günlerinde o dönemin TRT Genel Müdürü'nün arzusu ile Prof. Dr. Fuat Sezgin Belgeseli'nin yapımında görevlendirildim. Bu benim için çok önemli bir müjde idi. Sevinç içerisinde Fuat Hoca hakkında bilgiler toplamaya başladım.

Heyecanlı idim. Enstitünün telefonunu bulmuştum ve aramak için

sabırsızlanıyordum. Ve aradım. Almanca aksanı olan sekreter hanım telefona çıktı. Türkiye'den aradığımı ve Fuat Sezgin Hocam'la görüşmek istediğimi söyledim. Az sonra karşımda büyük bilim insanımız kibar ve vakur bir sesle: “Buyurunuz!” dedi. Kendimi tanıttım ve maksadımı belirttim. Malesef beklediğim “Evet” cevabını hemen alamamıştım. Ümitle ve heyecanla bu belgeselin devletimiz tarafından çok önemsendiğini, Türk halkına ve insanlığa bu şekilde ulaşım mesaj vermenin çok önemli olduğunu art arda sıralıyordum. Benim pes etmeyişim ve kendimden geçmiş bu hâlim Hoca'nın hoşuna gitmiş olacak ki benimle bir daha görüşmek için telefonumu istedi.

‘İSLAM BİLİM TARİHİ’ BELGESELİNİ KABUL EDİŞİ

Birkaç gün sonra telefonum çaldı. Baktım Fuat Sezgin Hoca'm arıyor. “Sayın Özkan, müjde sana! Görüşmenin gününü kararlaştıralım.” dedi. Bu cevap karşısında ben âdeta bayram ediyordum. İki hafta sonrasına ön görüşmeler için tarih belirledik. Kısa zamanda hazırlıklarımızı tamamlayarak program yapımcısı merhum Mehmet Ali Özpolat Bey'le 16.03.2004'te Frankfurt'a gittik. Tarihi muhteşem bir binada bulunan Arap İslam Bilimleri Enstitüsünde Fuat Hoca'm olanca samimiyeti ile bizleri karşıladı. Biz büyük bir heyecan ve mutluluk yaşıyorduk. Kısa bir hoşbeş ve ikram faslının ardından yapmayı planladığımız program hakkında düşüncelerimizi paylaştık.

İslam bilim okyanusunun düşünceimize zenginlik katan önerilerini

dinledik. Bize yararlanacağımız bazı belgeler verdi. Onları okumamızı ve ertesi gün yeniden değerlendirmek için bir araya gelmemiz gerektiğini belirtti. Bizi alıp enstitü misafirhanesinde kalacağımız yere götürdü.

EŞSİZ BİR ENSTİTÜ KÜTÜPHANESİ VE MÜZESİ

Sabahı âdeta iple çekiordum. Erkenden enstitüde yeniden buluştuk. Hoca, şaşmayan bir saat gibi görevinin başında idi. O gün bize koca bir ömrün ibretlerle dolu hikâyesini anlattı. 1924'te Bitlis'te doğduğunu, Erzurum'da ortaokulu ve liseyi bitirip 1943'te İstanbul Üniversitesi Şarkiyat Araştırmaları Enstitüsünde Alman şarkiyatçı Helmut Ritter'in tavsiyesi üzerine İslam bilimlerine yöneldiğini, 1951'de İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ni bitirdikten sonra, Arap Dili ve Edebiyatı'nda "Buhari'nin Kaynakları" konulu dok-

tora tezini tamamlayıp 1954'te doçent olduğunu, 1960 ihtilali sonrası İstanbul Üniversitesi'nden uzaklaştırılışını; Almanya ve ABD üniversitelerine başvurusunu, ikisinden de hemen olumlu cevap geldiğini, kendisinin Türkiye'ye yakınlığı ve ilmi çalışmalarının aksamaması için Almanya Goethe Üniversitesini tercih ettiğini, böylece Arap İslam Bilimleri Enstitüsü'nün kurulma çalışmalarını ve İslam Bilim Tarihi Müzesi'nin oluşumundaki süreci tek tek anlattı.

Enstitüde binlerce yazılı eşsiz eser ve dünyada hiçbir yerde bulunmayan İslam ilim adamlarına ait teknolojik eserlerin bire bir çalışır hâldeki örnekleri vardı. Öncelikle İslam bilim tarihinin ele alındığı yüzlerce cilt eseri anlattı. Bunların yüz binlerce eserden âdeta süzülerek hazırlandığını söyledi. Daha sonra müzedeki aletleri bölümler hâlinde tanıttı. Bu bilgilerle belgeselin formatını yeni-

« Arap-İslam Bilimleri Enstitüsü'nde eserler, yüzlerce insanın gece gündüz durmadan yapabileceği evsafa çalışmalardan oluşuyor. »

den değerlendirdik.

Enstitü ve müzedeki eserler, yüzlerce insanın ancak gece gündüz durmadan yapabileceği evsafa son derece önemli çalışmalardan oluşuyordu. Bir insanın bu kadar eseri tek başına ortaya koyduğuna inanmak cidden zordu. Ama bir süre Hoca ile birlikte olup onun çalışma temposuna, dehasına, akıl almaz hafızasına ve yılmayan imanına şahit olunca inanmanız kolaydı. Her gün sabahları aynı saatte, aynı dakikada enstitüye gelir, 15 saatten az olmamak üzere

çalışır ve evine öyle gider. Bu hassasiyet ve dikkatinden dolayı âdeta Almanların kendisine bakıp saatlerini ayarlayacakları biri olur. İslam bilim tarihi ile ilgili küçük bir detayı bile kimi zaman saatlerce, kimi zaman da günlerce çözmeye çalışır. Kısaca, 'hakikate' adanmış bir ömür.

İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ TARİHİ ESERLERİ NASIL ORTAYA ÇIKTI?

Prof. Dr. Fuat Sezgin, İslam bilim tarihini anlamak ve ilham almak için; İslam ilimleri ile birlikte, fizik, kimya ve matematik bilmenin mutlak şart olduğunun özellikle altını çizdi.

"Vicdamın ziyası ulum-u diniyedir. Aklın nuru fünün-u medeniyedir. İkisinin imtizacı ile hakikat tecelli eder. Birbirlerinden ayrıldıkları vakit; birincisinden taassup, ikincisinden hile ve şüphe tevellüd eder." hakikatini küresel ölçekte gerçekleştiren, tek başına âdeta bir millet olan kişidir Fuat Hoca.

İslam bilim adamlarının eserlerinde ortaya koyduğu teknolojik bir aletin çizimini önce kendisinin günlerce, aylarca çalıştığını, daha sonra Almanya'da güvendiği fizik, kimya ve matematik profesörlerine iletmiş, onların yaptıkları çalışmaları kendi çalışmaları ile bir araya getirip ortak bir noktada buluşuncaya kadar çalışmalara devam ettiklerini söyledi.

Kâğıt üzerinde son noktaya gelen bu çalışmaların, çalışır hâlde teknolojik bir esere dönüşmesinin de bir başka büyük zorluk olduğunu, her sanatkârın kendisini kimi zaman anlayamadığını, kimi zaman da milimetrik hassasiyeti olan bu eserleri yapmakta zorlandıklarını, onlarla geçen uzun zamanları ve kontrollerini, sonuçta istediği üretimin gerçekleştiğinde çocuklar gibi nasıl sevinip bayram ettiğini yüzünde beliren samimi tebessümle nakletti. Fuat Sezgin Hoca hiç şüphesiz ki bütün bunları, İslam bilim tarihine duyduğu derin saygı, inanç ve azimle aştı. O, üzerin-

de bütün Müslümanların ve insanlığın sorumluluğu olduğunun en çok farkında olan kişi idi. Eserlerini başta Avrupa ülkeleri olmak üzere; Türkiye, Mısır ve İran gibi ülkelerin insan ve teknoloji imkânlarından yararlanarak ortaya koydu.

FUAT SEZGİN İLE İLK İSLAM BİLİM TARİHİ BELGESEL ÇEKİMLERİMİZ

3 Mayıs 2004'te TRT'den 4 kişilik bir ekiple belgesel çekimleri için Frankfurt'a gittik ve İslam Bilimleri Enstitüsü misafirhanesine yerleştik. Ertesi gün saat 07.30'da İslam Bilimleri Enstitüsü'nde Hoca ile buluştuk. Daha önce yaptığımız çekim planlamasını kısaca gözden geçirip 10 gün sürecek çekimlerimize başladık. Yönetmenliğini büyük bir ciddiyet ve şevkle yaptığım bu çalışma, o tarihte bir ilkti.

İlk çalışma yerimiz, müzede astronomi aletlerinin olduğu bölüm oldu. Fuat Sezgin Hocamız ayakta her bir aletin yanında durarak o icadın ilk olarak ne zaman, nerede, kim tarafından yapıldığını, aletin o günün şartlarında ne ifade ettiğini, bunların Avrupa'da kaç asır sonra ancak kimler tarafından yapılabildiğini büyük bir vukufiyet ve vakarla tek tek anlattı.

KÜTÜPHANE VE MÜZEDEKİ ESERLER

Anlattıklarının burada ancak bir kısmını zikretmek istiyorum; Me'mun dönemi küre ve haritası, İdrisi haritası, Biruni haritası, Rey, Meraga ve Uluğ Bey Rasathaneleri, usturlablar, ekvatoryum (Zic), su saatleri, el-Cezeri'nin filli su saati, mumlu saatler, güneş saatleri, kumlu saatler ve 14. yüzyılın ilk yarısında İslam dünyasında yapılan mekanik saat örnekleri, su dolapları (çarklar) ve pompalar, hidrolik sistemler, yel değirmeni, ateş, duman ve buharla çalışan makineler, şifreli kilit sistemleri, tıbbı aittir; sinir, göz, KBB, genel cerrahi, hacamat ve kan alma aletleri, şifahaneler, İslam mimarisinin şaheserlerinden örnekler, kimya odasındaki gülyağı ve tıpta kullanılan alkol edinme aletleri, şifa veren taşlar, optik, geometride ilk bulunan değerler, ilk uçuş, trigonometrik hesaplarla ay ve güneşin yüksekliklerinin hesaplandığı aletler, denizcilik odasında bulunan pusulalar, Piri Reis Haritası, ilk yapılan mancınıklar, toplar, bombalar, tank sistemleri, roketatarlar, müzik alet ve otomatları, mutfak ve süs aletleri gibi yüzlerce icat ve buluş.

Ayrıca İslam Bilimleri Enstitüsünde yapılan en önemli çalışmalardan birisi de konu ile ilgili yüz binlerce eserin taranarak İslam Bilim

Tarihi konusunda yüzlerce ciltlik yazılı kaynakların ortaya konmuş olmasıdır. Fuat Sezgin Hoca bu eserleri alanlarına göre farklı renklerde ciltleterek bir farkındalık oluşturmuş. Bunlar bizzat kendisinin yazdığı insanlık tarihinin başlangıcından bugüne kadar sahasında yazılan en kapsamlı eser olan Arap-İslam Bilim Tarihi 17 cilt (kırmızı). Hoca 30 Haziran 2018'de vefatından önce bu

eserinin 18. cildini tamamlamaya çalışıyordu. İslam Matematiği ve Astronomisi 110 cilt (mavi-kırmızı), İslam Coğrafyası 278 cilt (sarı-siyah), İslam Felsefesi 120 cilt (kahverengi-yeşil), Tabii Bilimler (Fen Bilimleri) Fizik, Kimya, Optik, Teknik 90 cilt (bej), Alman dilinde yazılan birkaç yüz bin kitaptan çıkarılan Arabiyat ve İslam üzerine yazılan kitap ve makalelerin bir araya getirildiği eser 21 cilt (yeşil-bordo), dünya çapında son derece önemli ve nadir olan 200 çeşit el yazması kitabın tıpkıbasımı, Enstitü mecmuaları 15 cilt (mavi),

« Fuat Sezgin; Avrupalıların 'Biz yaptık' dediği birçok şeyi asırlar öncesinde Müslüman bilim adamlarının yaptığını inkâr edilemez belgelerle ortaya koymuştur. »

İslam sikkelerine ait ciltler (turuncu-kırmızı), İslam musikisine ait ciltler (gri-kırmızı).

Prof. Dr. Fuat Sezgin Hoca ile Frankfurt'ta 5 gün ön hazırlık, 10 gün de çekimlerini birlikte yaptığımız belgesel çalışmaya ilave olarak İstanbul'a bir konferans için geldiğinde, İstanbul'un muhtelif mekânlarında birlikte çekimler yaptık. Ayrıca bizler ekip olarak Mısır, İran, Özbekistan ve Türkiye'de de konu ile ilgili zenginleştirici çekimler gerçekleştirdik. Bu belgesel, 10 bölüm olarak, "DÜNYAYA DOĞAN GÜNEŞ: İSLAM BİLİM TARİHİ" adı ile TRT'nin bütün kanallarında yayınlanmıştır.

Fuat Sezgin Hoca'nın burada yaptığı en önemli iş; Avrupalıların; 'Biz bulduk', 'Biz yaptık' dedikleri birçok icat ve buluşların asırlar öncesinde Müslüman bilim adamları tarafından yapıp bulunduğunun inkâr edilemez belgelerle ortaya koymasındır. Hamasilikten uzak, belgelerle çalışan ve konuşan ilim çınarı Prof. Dr. Fuat Sezgin işte bunun için İslam bilim tarihinin bu zamandaki namusudur. Başta Müslümanlar ve bütün insanlık ondan çok şey öğrendi. Ona borcumuz çok fazla. Müslümanların yere eğilen kafalarını yukarı kaldıran yüz akı bir bilim adamımızdır. Bu vesile ile bir kez daha rahmetle yâd ediyor, yeni nesillere ilham kaynağı olmasını diliyoruz.

FUAT SEZGİN HOCAMIZ ve VAKTİN ANLAMAMI

■ Ahmet YEMENİCİ
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Öğr. Üyesi

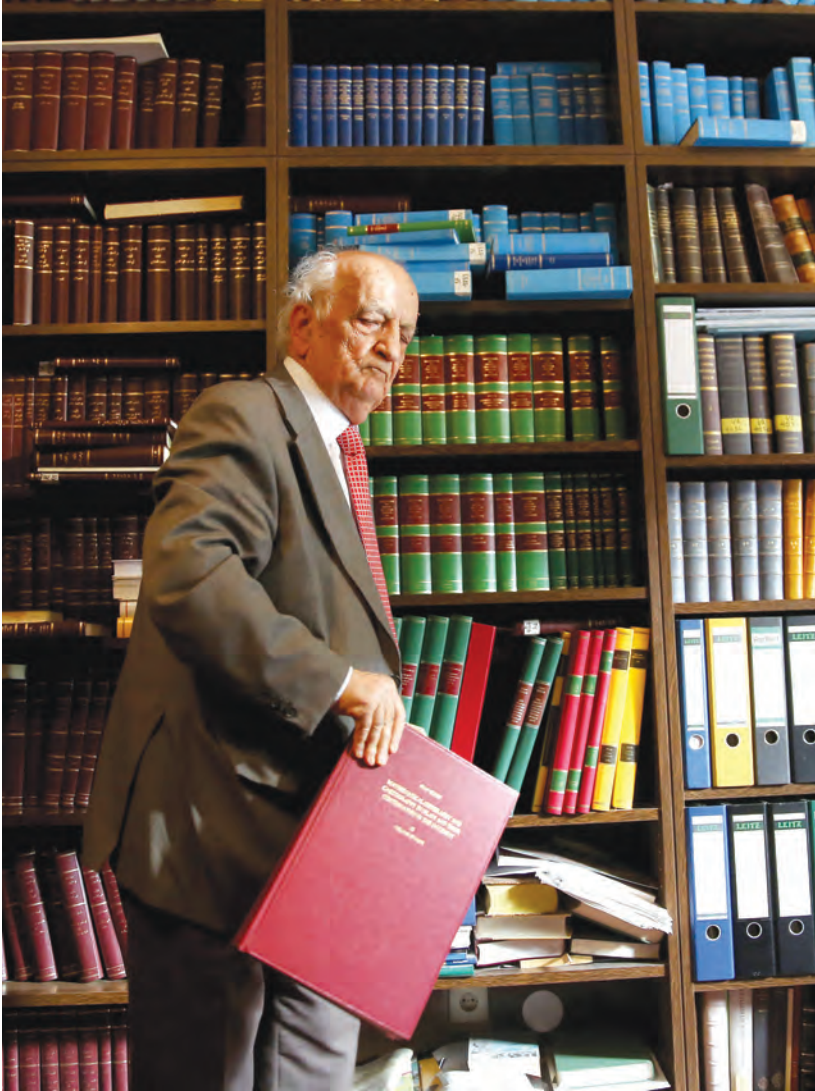
Fuat Sezgin, İslam dünyasında ilim yolunda büyük zaman kaybı olduğunu ve bu açığı kapatmak için çok çalışması gerektiğini kaydetti.

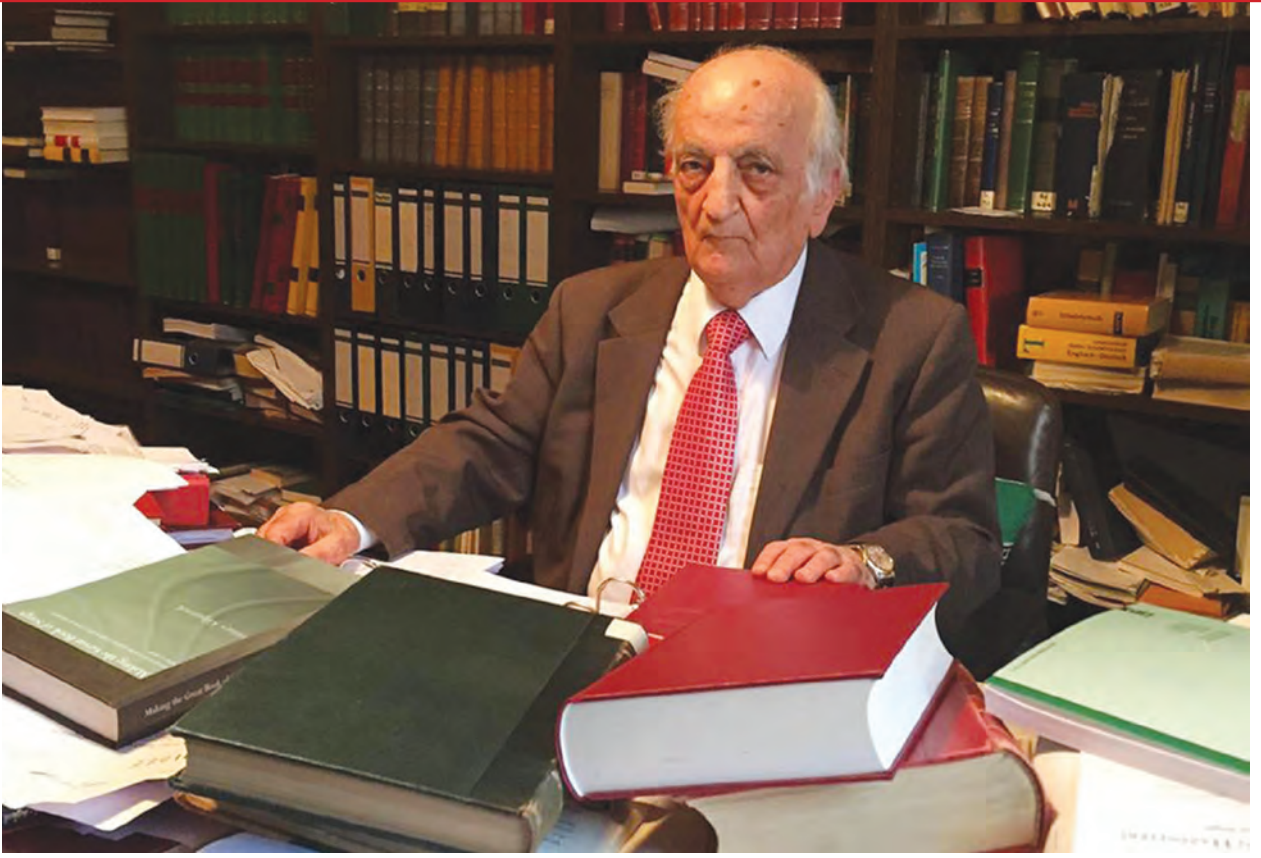
Frankfurt'ta olmak ve Fuat Sezgin Hoca ile görüşebilmek... Artık Ankaradan gitme zamanı gelmişti ve 30 Eylül 2003'te Frankfurt'a varmıştık. İlk fırsatta Fuat Sezgin Hoca ile görüşmeyi, duasını almayı ve o muhteşem çalışmalarını görmeyi

arzu ediyorduk. Hoca'ya nasıl ulaşabiliriz diye araştırmaya başladık. Hem Türkiye'den giden akademisyenler hem de bizim katıldığımız doktora programındaki rehberlere danıştık. Ancak onlar bize, ilk duyduğumuzda çok ilginç gelen bir bilgi verdiler.

Fuat Sezgin Hoca'nın çok önceden izin almak şartıyla ve çok üst düzey insanlarla ancak görüşmeye izin verdiğini belirttiler. Hatta bu konularda çok hassas olduğunu, öyle herkes tarafından da rahatsız edilmekten hiç hoşlanmadığını özellikle tembihlediler. Bu nedenle ortak bir plan yapıp kalabalık bir grup olarak önceden izin alıp ilerleyen zamanlarda belki gidebileceğimizi ifade ettiler. Biz sabırsızlıkla Fuat Sezgin Hoca'yı görebileceğimiz günleri bekliyorduk. Günler hızla akıp gitti. Fakat biz hâlâ hocamızı görememiştik. Üniversitede güz ve bahar dönemleri bitmişti. Artık 2004 yılının haziran ayı da sona ermek üzereydi. Bu arada bursumuzun bir yıl daha uzatılmayacağı haberini almıştık ve çok üzülmüştük. Türkiye'ye dönmek zorundaydık.

Bir gün iki arkadaş olarak Sezgin Hoca'nın Araştırma Enstitüsü'ne gidip zile basıp, kendisiyle görüşmek istediğimizi, hiç beklenmedik bir şekilde bursumuz kesildiği için Türkiye'ye dönmek zorunda olduğumuzu, bu nedenle randevu almadan geldiğimizi anlatmak ve şansımızı bir denemek istedik. Enstitüye ulaştığımızda büyük bir heyecan içindeydik. Acaba ne olacaktı? Hoca orada mıydı? Bilmiyorduk. Orada olsa bile bizi nasıl karşılayacaktı? Onu da bilmiyorduk. Artık cesaretimizi toplayıp zile bastık. Sekreter kim olduğumuzu sordu. Türkiye'den gelen öğrenciler olduğumuzu, bursumuz kesildiği için az zamanımızın kaldığını ve dönmek zorunda olduğumuzu, Hoca'mızı görmeden gidersek çok üzüleceğimizi söyledik. Sekreter

bir dakika beklememizi, Hocaya danışıp bizi bilgilendireceğini söyledi. Bir dakika sonra sekreter bize döndü ve Hoca'nın bizi beklediğini söyledi. Müthiş bir sevinçle içeri girdik.

Fuat Sezgin Hoca bizi çok iyi bir şekilde karşıladı. Bursumuzun kesilmesine çok üzüldüğünü söyledi. Maalesef ilim insanı yetiştirme konusunda İslam dünyasının büyük bir atalet içinde olduğunu açıkladı.

“Keşke geniş bir zaman olsa da size enstitüdeki eserleri ve modelleri gösterebilseydim!” dedi. Zira Frankfurt Kitap Fuarı için pek çok eserin paketlenildiğini, bu nedenle göstermeye uygun olmadıklarını üzümlere anlattı.

Kendisi ile ilgili bir konunun çok yanlış anlaşıldığını özellikle vurguladı. İnsanlara rastgele randevu vermediğini çünkü çok çalışması gerektiği-

ni, zamana çok ihtiyaç duyduğunu, zira İslam dünyasında ilim yolunda büyük bir zaman kaybı olduğunu, bu açığı kapatmak için vakte çok değer vererek en azından bir adım atmak, kendi adına yoğun bir şekilde gayret göstermek istediğini söyledi. Tabii biz Hoca'nın yanından ayrılmak istemiyorduk, kendileri de orada olmamızdan hiç şikâyetçi gözüküyordu. Acaba görüşebilir miyiz derken yaklaşık 30 dakika boyunca okuma ve bilim üzerinde sürüp giden bir sohbet, etkisini hiç unutamayacağımız bir ortamda bulmuştuk kendimizi.

Fuat Sezgin Hoca'mızın o gün bize olan bakışını her hatırladığımda, âdeta ilim yolunda bir vasiyet tembilediği hissinden kendimi hiç alamıyorum...

DOSYA

YİTİK HAZİNE YOLUNDA HARCANAN BİR ÖMÜR: “FUAT SEZGİN”

Fuat Sezgin'e göre, bilim,
insanlığın ortak mirasıdır.

■ Mustafa PINARBAŞI 10/6

Prof. Dr. Fuat Sezgin'in çalışmaları saymakla bitmeyecek türden. Fakat biz biraz kendisi ve İslam bilimleri tarihi üzerine yaptığı çalışmalar üzerine düşüneceğiz. Bir hatırasıyla başlayalım. Fuat Sezgin'in üniversite yılları... Yeni hocası ünlü oryantalist Helmut Ritter'den yeni yeni ders almaya başlamış. Hocası ona sorar: "Fuat! Günde kaç saat çalışıyorsun?" Fuat Sezgin cevap verir: "Yaklaşık 13-14 saat". O zaman Helmut Ritter ona şöyle söyler: "Eğer gerçek bir âlim olmak istiyorsan bu miktarı artıracaksın. Benim hocam Eilhard Wieldemann günde 24 saat çalışırdı. Eğer gün daha uzun olsaydı daha çok çalışırdı."

Fuat Sezgin, önceleri mühendis olma sevdası peşinde olduğunu söylemiştir. 1943'te bir akrabası ile edebiyat fakültesine gider. Alman bir bilim insanının seminerine gitmiştir. Bu seminer ve hoca, kendisini çok etkilemiştir. O, artık mühendis olmayı veya başka bir mesleğin peşinde koşmayı kafasından çıkarmıştır. Artık tek gayesi, o bilginin talebesi olmaktır. Kayıt zamanı geçmiştir ancak yine de dekanın yanına gidip o bilim adamının öğrencisi olmak isteyecektir. Bir tevafuk eseri o dekanla konuşurken Helmut Ritter de dekanın

odasına girer. Dekan, Fuat Sezgin'in onun talebesi olma isteğini Helmut Ritter'e söyler. Ritter "Çok zor bir şeye talipsiniz. Arapça öğrenmelisiniz. Ben de çok zor bir hocayım. Talebelerim hep benim derslerimden kaçar, biliyor musunuz?" der. Fuat Sezgin "Biliyorum ancak yine de bu tehlikeye girmek istiyorum." der ve Ritter'in öğrencisi olur. İkinci hafta Ritter'in bir seminerine üç dakika gecikmiştir. Ritter cebinden altın saatini çıkarır ve Fuat Sezgin'e göstererek "Üç dakika geciktiniz, bu bir daha tekrür etmemelidir!" der.

Fuat Sezgin Hoca bu olaydan sonra hayatındaki bütün randevularına gecikmeme konusunda azami dikkat ettiğini belirtir ve bir röportajında "Belki size tuhaf gelir ama sadece üç randevuya yani 1943'ten bugüne kadar üç randevuya zamanında yetişememenin ıstırabını yaşıyorum." demiştir.

Daha sonraları Fuat Sezgin İslam bilimleri tarihinde Arapça bilmenin önemini anlar ve hocası Ritter'in talebesi olmadan önce kendisine koştığı şart gereğince 1943 yılında Almanların Bulgaristan'a girmesini fırsat bilerek altı aylık tatilde Arapçayı tamamen öğrenir. Fuat Sezgin altı ay öncesinde hiç okuyamadığı Taberi Tefsiri'ni altı ayın sonunda bir gazete kadar rahat okuduğunu söylemiş ve ona bu soruyu yönelten şahsa bunun 17 saatlik tempo ile çalışan her bireyin yapabileceği bir olay olduğunun altını çizmiştir. Fuat Sezgin o dönemde Brockelmann'ın Arap Edebiyatı Tarihi adlı kitabına zeyl yazmak gerektiğini fark eder. Hocası da Brockelmann'ın kitabının eksiklerinin giderilmesi gerektiğini söylüyor ve bunu söylerken sürekli Fuat Sezgin'e bakıyor.

Fuat Sezgin üniversiteyi bitirip doçent olduktan sonra Brockelmann'ın kitabının eksiklerinin giderilemeyecek olduğunu düşünerek

1959'da hocasına "Brockelmann'ın kitabına zeyl yazmak değil de dünyadaki bütün yazmalara bakarak yeni bir yazma yazmak istiyorum." der. Hocası ise umutsuzdur. "Bunu yapamazsınız; bunu hiç kimse yapamaz." demiştir. Fuat Sezgin ise bu konuyu kendisinin yapacağından son derece emindir. 1967'de kitabının 1. cildi çıkmıştır. Kitabının ilk cildi çıktıktan sonra hocasına göndermekte gecikir. O zaman hocası İstanbul'da, o ise Frankfurt'tadır. Ritter, Enstitü direktörüne kart yazar: "Fuat kitabının 1. cildini hâlen bana göndermedi." Sezgin Hoca, bunu duyar duymaz kitabının ilk cildini hemen gönderir. Aradan iki buçuk ay geçer ancak hâlen cevap gelmemiştir. Fuat Sezgin için en çok Ritter'in cevabı önemlidir. Hocasına mektup yazar: "Hocam ne oldu, metni almadınız mı, ben sizin cevabınızı bekliyorum." Ritter, Sezgin'e kart yazar titrek bir yazı ile... O kartı kendisi hâlen saklamış. "Neden acele ediyorsunuz, bu kitabı okumak kolay değil"... "Hiç kimse böyle bir kitap yazmadı ve bunu sizden başka hiçbir kimse de yazamaz." Fuat Sezgin bu olayı anlattıktan sonra mütevazî davranarak hocasının mübalağa ettiğini de eklemiştir.

27 Mayıs 1960'taki askerî darbe ile uzaklaştırılan 147 üniversite hocasının arasında Fuat Sezgin de

vardır. Bu olayı kendisi şu şekilde açıklar: Bir gazete satıcısı bağıryor: "Yazıyor, yazıyor! 147 profesörün üniversiteden atıldığını yazıyor." Hemen bir tane aldım. Baktım, benim adım da yazılıydı. Gazeteyi çantama koyup doğruca Süleymaniye Kütüphanesi'ne gittim. Kitap okumaya başladım. Asistanlarım, öğrencilerim beni merak etmişler, beni aramışlar ve beni Süleymaniye Kütüphanesi'nde çalışırken bulmuşlar. Ben ülkemi çok seviyordum, bir şeyler yapmak istiyordum, ayrılmak istemiyordum." Fakat bu durumda Fuat Sezgin bir tercih yapmak zorundadır. Kendisi anlatıyor: "1960 yılında üç üniversiteden davet mektubu aldım: Bunlar Berkeley Üniversitesi, Frankfurt Üniversitesi ve Yale Üniversitesi. Düşündüm taşındım. Daha İslam Bilimleri Tarihi kitabımı bitirmemiştim. Bu yüzden İstanbul'dan çok da uzaklaşmak istemiyordum. Çünkü daha toplamam gereken birçok malzeme vardı. Ayrıca İslam Bilimleri Tarihi Enstitüsü de Frankfurt'taydı. Bu yüzden Frankfurt'ta karar kıldım."

Böylece Frankfurt'a gider. Oradaki hayatı çok kolay olmamıştır. Hem Frankfurt Üniversitesi'nde hem de Malburg Üniversitesi'nde ders vermeye başlar. Malburg Üniversitesi'nde çalışmaya başladıktan dört ay sonra rektör yardımcısı olan

arkadaşı Willy Hartner kötü haberi verir! Kendisi sadece 6 aylığına çağırılmıştır! Fuat Sezgin "Hiç üzülmeysin. Ben hayatıma dair her şeyi planladım. Liseyi bitireceğim zamanı planladım, üniversiteyi de öyle... Şu yaşta doçent olacağım dedim ve oldum. Baktım, her dediğimde muvaffak oluyorum; bende bir şımarma başladı. Sonra askerî darbe oldu. Bir balığın üzerine atılan ağ gibi ben de o ağın içerisinde kaldım. O zaman baktım ki beşer olarak benim irademim bir sınırı varmış. İşte o olaydan sonra karar verdim. Hayatımda eğer altı haftalık geleceğim dahi garanti edilse idi yani o kadar yaşayabilecek maddi imkanım varsa yedinci haftayı düşünmeyeceğim. Onun için önümde iki ay daha var." der.

Hartner gizlice diğer üniversiteler ile yazışır. Malburg Üniversitesi'nde yeni açılan Şarkiyat bölümünde çalışmaya başlamıştır 1957-1958 yıllarında katıldığı Bilimler Tarihi onun ilgisini cezbetmiştir. 1963 yılında ise istediği gibi Bilimler Tarihi Enstitüsü'ne girer. Orada doçentlik yapar, bir sene sonra kendisine profesörlük verilir ordinaryus profesörlük teklifi alır ancak İslam bilimleri tarihi üzerine çalışmak istediği için bu teklifi reddeder. Orada haftalık seminerler haricinde dinleyiciler karşısında

“

**Bir gazete satıcısı
bağıryor:
"Yazıyor, yazıyor! 147
profesörün
üniversiteden
atıldığını yazıyor."
Hemen bir tane
aldım. Baktım, benim
adım da yazılıydı.**

”

konferans şeklinde ders vermek zorundadır. Bu iş, kendisini yormuştur çünkü kendisi ders malzemelerinin ve etütlerin yeterli olmadığını düşünmektedir. Bu da kuracağı Bilimler Tarihi Enstitüsü'nün ilk adımları olacaktır. İslam dünyasında Kral Faysal Ödülü'nü aldığı zamanı fırsat bilerek oraya gelen devlet adamlarına fikrini açmış ve bir vakıf kurmuştur. Bu vakıf aracılığı ile 1982 yılında Frankfurt Üniversitesi'ne bağlı olarak enstitüyü kurmuştur. Enstitü'nün kurulması onun yolunu açmış ve İslam Bilimleri Tarihi Müzesi'ni kurma fikrini içten içe düşünmeye başlamıştır.

“Bir müze olmasa bile 20 alet 30 alet belki bir odayı doldurabilir miyim?” diyerek mütevazı olarak başlayan bu yol kendisini şu an Münih ve İstanbul'da bulunan iki müzenin açılmasına yöneltmiştir. Bu mütevazı düşünce yapısı onu bugün müzelerine 800 veya daha fazla İslam Bilim Tarihine ait eser kazandırmıştır. Fuat Sezgin Hoca o günlerden şöyle bahseder:

“İslam Bilimleri Tarihi Enstitüsü'nü kurdum, çok şey vaadettim. Bunları yerine getirmem gerekiyordu. Bunun için projeler geliştirmeye çalışıyordum. Bu projelerden biri de İslam Bilimleri Tarihi Müzesi kurmaktı. Bu çaba benimle değil Eilhard Wiedmann ile başladı, o 1900'den 1928'e kadar 5 adet aletin modelini yaptı. Ancak kendi dönemi aletlerin doğru bir biçimde yapılmasına imkân vermiyordu. Ben ise bu işi yapmak istiyordum ve 30 alet hayali ile serüvenim başladı. Gittikçe iş ilerledi ve bugünkü hâlini aldı. İslam dünyasından ve daha birçok memleketten bu aletleri sergileme ve kısmen de olsa benzeri müzelerin açılması istekleri geliyordu. Bu tekliflere umumiyetle “Hayır” demek zorunda kalıyordum. Türkiye'den de teklifler gelmeye başladı. İlk olarak Türkiye Bilimler Akademisi'nden (TÜBA), daha sonra T.C. Kültür Bakanlığı'ndan sonra ise TÜBİTAK'tan geldi.”

Nihayetinde biri Almanya Frankfurt'ta, diğeri İstanbul'da olmak üzere iki müze kurmuştur. İstanbul'daki müzenin kurulmasında Fuat Sezgin dönemin devlet erkânının müze ile yakından ilgilendiklerini de belirtmiştir.

Biraz da Sezgin Hoca'nın İslam bilim tarihi için yaptıklarına bakalım. Fuat Sezgin büyük bir âlim olan Hayyan'ın kimya ilmindeki ilerlemesinin ardından ancak 18 ve 19. yüzyıllarda bazı kıpırdanmalar yaşandığını ifade etmiştir. Yine aynı şekilde Müslümanlar, 15. yüzyılda Afrika'nın doğusu ile Endonezya'nın en büyük adası olan Sumatra arasındaki mesafeyi aşağı yukarı hesaplamışlardı. Bu hesaplamaların altında çok ilginç ve değişik metotların yattığını belirtmiştir Sezgin Hoca. Avrupalı bilginlere bu mesafeyi hesaplayabilmek ancak 20. yüzyılda kısmet olmuştur. Müslümanlar aslında Amerika'ya defalarca gittiler ancak hedefleri Amerika'ya gitmek değildi. Onlar okyanusun sonuna ulaşmak istemişlerdi. Müslümanlar 15. yüzyılda Amerika'nın haritasının bir kısmını yapmışlardı. Zaten

Amerika'yı ilk bulduğunu zannettiğimiz Kristof Kolomb Amerika'ya giderken bir haritayla yola çıkmıştır. Müslüman âlimler 8 ve 9. yüzyıllarda Yunanlı ve Hintlilerden matematiğin esaslarını öğrenerek bir dünya haritası yapmışlardı. Bunu Sezgin Hoca'nın bir röportajından öğrenmiş olalım: “9. yüzyılın başlarında Halife Me'mun bir dünya haritası ve yeni bir coğrafya kitabının yazılma emrini verdi. Bu iş için birçok coğrafyacı, astronom, matematikçi görevlendirildi. 20-30 senelik bir çalışma sonrasında dünyanın mevcut görünüşünü tam olarak haritaya aktardılar. Bu haritanın yapıldığı tarihi olarak biliniyordu ancak harita kaybolmuştu. Tabii kaybolduğu için önemi bilinmiyor, tahmin edilemiyordu. Ben (...) bu haritayı Topkapı Sarayı'nda bir ansiklopedinin içinde buldum. Yazmaların peşinde koşarken bulduğum en değerli vesikadır.” demiştir. Fuat Sezgin Hoca vefat etmeden önce İslam Bilimleri Tarihi kitabının 18. cildini yazmaktaydı.

Fuat Sezgin'e göre “Bilim, insanlığın ortak mirasıdır.”

PERŞEMBELER SENİ BEKLER

■ Pervin YILDIRIM 9/J

*Yârim gezdiğin yola bakarım uzun uzun
Gözlerim doldu yine aklıma geldi yüzün*

Hani böyle akşam olur, hava soğur, karnın acıdır, yemek yersin ama karşına oturup seninle birlikte çorba kaşıklayacak biri yoktur. Hani böyle özlersin, seversin, sevdiğin için daha çok özlersin ama o gelmez. O çok uzaklardadır artık. Bir içten bekleyiştir seninki. Bir umuttur, belki de içinde sönmeyen bir mum.

Tanıştığında daha gençtin, hatta çocuk. Seni olgunlaştıran oydu. En güzel anılarını geçirdiğin kişi oydu. Sana en güzel hisleri yaşatan, en güzel sürprizleri yapan, ayaklarını yerden kesen, seni değerli hissettiren oydu. En azından onun varlığıydı. Hayatında onun olmaması durumunu düşünemiyordun. Arada düşünür gibi oluyor, eğer o olmazsa ne yaparım diye sorguluyordun kendini. Sorguların cevapsız kalıyordu. Aklın, mantığın kilitleniyordu. Onun yokluğunu düşünmek bile istemiyordun. Onunla çok mutluydun. Onun da mutlu olması senin mutluluk kaynağındı. Sonra büyüdünüz. Yetişkin insanlar oldunuz. Ama seneler sizi bozmadı. Siz hâlâ aynıydınız. Aradan 25-30 yıl geçmişti. Siz maziye bakıp gurur duyuyordunuz. Birlikte olduğunuz için, sizi karşılaştıran, tanıştıran Allah'a şükrediyordunuz. Tabii aradan yıllar geçince yine bir sürü güzel anı birikmişti. O kadar mutluydunuz ki, insanlar dışarıdan bakınca size imreniyordu. Derken hiç beklenmedik bir anda o kötü

haberi öğrendiniz. Senin gözbebeğin, en değerlin, bir taneciğin hastaydı. Onun kafasının içinde öyle karışık şeyler oluyordu ki arada krizlere giriyor, davranışlarına hâkim olamıyordun.

Tabii öğrenince yıkılmıştın. Sanki yarana kor basmışlardı. Canın öyle çok yanıyordu ki... Ama bunu ona belli etmemen, hayatının bu güzel dönemlerinde ona destek çıkıp onu mutlu etmen gerekiyordu. Belki içten içe çürüyordun ama dıştan sağlam görünmen gerekiyordu. Onun mutluluğu için... Aslında sen de güçlü biri değildin. Seni çoğu zaman ayakta tutan, sana destek çıkan oydu. Ama dengeler tersine dönmüştü. Şimdi o destekleri geri ödeme zamanıydı. Evet, hiçbirimizin ne kadar yaşayacağı belli değildi ama onun ölümü yakındı. Bu tespit edilmişti. Bu durum ikinizi de üzüyordu ama son anlarınızı daha mutlu geçirmek geliyordu içinizden. Sonra sen bir bir onu son zamanlarında mutlu edebilmek için yapmak istediği her şeyi yaptın. Onunla insanlara yardım ettin, hayallerini gerçekleştirdin ve en önemlisi ona acı sonu unutturdun. Zorluklara rağmen direndiniz birlikte. Bazen çok mutluydunuz ama geceler karanlıktır, kriz geçirirken onun elinden tutup sakinleştirdiğin geceler de oldu. İncindiniz, yaralandınız, yıkıldınız ama birlikte topladınız. Bir an olsun pes etmek aklınızdan bile

geçmedi. Evet o hastaydı, bunu kabullenmiştiniz ama sen onun koruyucu meleği olmuştun. Sen onu koruya kollaya biraz zaman daha geçmişti. Hani böyle sonbahar gelince yeşilden sarıya, sarıdan turuncuya, turuncudan kırmızıya dönen yaprakların ağaçtan düşüşü gibi bir an düştü arkadaşın. Diğerlerine göre büyük bir kriz olmuştu ve hastanedeydiniz. Ne olacak bilmiyordun, kapının önüne güçsüz bacaklarınla çökmüş, içten gelen gözyaşlarınla; dışarıdan bakınca sessiz ama içinde fırtınalar kopar bir şekilde ağlıyordun. Daha onsuz nasıl yaşarım dediğin günler dün gibi aklındaydı. Düşünürken hep sonunu atlardın ama bu sefer galiba sonunu görmek zorunda kalacaktın. Onsuzluğu tatmak zorunda kalacaktın... Ve işte doktor geliyor. Yüzünde değişik bir ifade var, sanki ne söyleyeceğini, neyi nasıl söyleyeceğini bilmez gibi bakıyor. Sana yavaş yavaş ağır adımlarla yaklaşıyor. Galiba hayatının en kötü saniyelerini geçiriyorsun. Kalbin öyle kötü olmuştu ki göğüs kafesinin ağrıdığını hissedebiliyordun. İşte o tanıştığın andan beri sorguladığın ama cevapsız kalan problem şimdi çözülecek. İç yaka yaka... Onu kaybetmiştin. Artık o yoktu. Artık ona sarılıp onu koklayamayacaktın, gözlerinin içine bakıp mutlu olamayacaktın, ani sürprizler yapamayacaktın, birlikte

ağlayıp birlikte gülemeyecektin. İşte en acıları bunlardı. Düşünsene, ona dokunamayacaktın...

Bir ay geçmişti. Hâlâ atlatamamıştın. Galiba hayatın boyunca atlatamayacaktın. Belki acısı azalırdı ama bu his hiç yok olmayacaktı. Konuşmuşsunuz öncesinde. Sen ona en sevdiği günü sormuşsun. İçinden perşembe geçiyordu ve o da perşembe demişti. Ona söz vermiştin, her perşembe onu ziyarete gidecektin; eğer o senden önce ölürse. Aslında o her gün gelmeni istemişti. Sen de “Ben senin yanında yatarım.” demiştin. İşte şimdi bunları gerçekleştirme, gerçeklerle yüzleşme zamanı. “Perşembe”ler elinde menekşelerle seni bekler. İlk başlarda giderdin, onunla dertleşip, dediğin gibi yanında yatarsın. Her zamanki gibi menekşeni bırakırdın... Bu böyle çok gitti. Saatler, günler, haftalar, aylar, yıllar boyunca. Hatta bir ömür boyunca...

Sen onu bekledin hep o camdan. Belki gelir diye. Ne o geldi ne sen beklemekten vazgeçtin. Artık ne çalışacak işin ne bakacak yavrun vardı. Her gün gitmen gereken bir mezar vardı. Gittin de. Gelmeyeceğini bile bile, göremeyeceğini bile bile, koklayıp dokunamayacağını bile bile. Ama hissediyordun, bir gün kavuşacaktınız; hem de sonsuza kadar ayrılmamak üzere.

SAHNEM

ve

SİYAH

Siyah giyinmiş bir kalabalığın içindeyim. Ağlayanlar, ağlamak üzere olanlar, “her an ağlayabilirim” rolü yapanlar... Tiyatrodan bir kesit gibi; rolüyle özdeşleşenler ve rol için yaptığını belli eden acemiler. Sahnenin merkezinde ise ben varım (kibirden ben varım demiyorum, kader bu sahnede en büyük rolü bana veriyor, kalan sahneler ise muamma). Rolüyle özdeşleşen usta oyuncular -ya da samimi insanlar- ve acemiler gelip teselli veriyorlar. Ben rolümü nasıl oynuyorum; daha da mühimi, benim rolüm ne? Çıkıyorum siyaha bürünenlerle inat, mavi pantolon ve gri gömlek ile taşındığım bu sahneden.

Yürüyüş vakti. Uzun yürüyüşleri çok severim. Bugün üzgün ve siyah giyinmiş insanlardan mavi denize ve deniz uğruna renk renk giyinmiş insanlara yürüyeceğim. Denizi seyre dalacağım. Sahil kenarında pamuk şeker satan, sarı saçlı ufaklığı izleyeceğim.

Martılar üzgün uçuyor gibi. Gökyüzünde olmalarına rağmen üzgün olabilirler mi, ilginç canlılar bu martılar. Feribot yaklaşıyor. Denizle yeni tanışanların heyecanını Sherlock Holmes’ün suçlusunu bildiği kadar iyi biliyorum. Sarı saçlı çocuğu da gördüm ama bugün pamuk şekerleri yok. O da benim gibi dünyayı izliyor bir köşede. Kim bilir, belki o da bu büyük sahnedeki rolünü bilmiyordur ve kimliğini kaybetmiş bir adam misali ayrılmıştır sahneden.

Her zamanki gibi göz göze geliyoruz. Ona yakın olan banka oturuyorum. Bu hareketim onu şaşırtmış olacak ki banka bakıyor; hemen ardından da yanıma oturuyor. Denizi ve içinde sakladığı hikâyeleri paylaşıyoruz onunla. Hikâyeleri çok severim demiş miydim? Zaman ilerliyor. Çocuk denizi ve ev sahibi olduğu hikâyeleri bana armağan ederek ayrıldı mı diye bakıyorum fakat hayır. O da hikâyeleri seviyor olmalı. Bu sevimli çocuk ile bir gün birbirimize en sevdiğimiz hikâyeyi anlatacağız. Biliyorum. Hayalim tebessümü getiriyor bana:

- Pamuk şekerlerin sana anlatacakları bitti mi?

- Evet, genç bir ağabey ile dost oldular. Yeni dostları ve yeni hikâyeleri olacak, pamuk şekerlerimin.

Kafamı sallıyorum tasdik edercesine ve denize dönüyorum:

- Gülümsüyorsun ama üzgünsün.

- En güzel hikâyemin kahramanı ile, oğlum ile, vedalaştık az önce. Sahneden benden önce ayrıldı.

- Öyleyse sahneyi kapatacak mısın?

- Bilmiyorum ufaklık. Ben... Ben sadece siyahı çok seviyorum.

NEYSE NE

■ Betül GÖK 10 H

İçim geçmiş. Ceketimin dışındaki ellerimin soğuktan karıncalandığını hissedip gözlerimi hafif kısarak ceplerime ellerimi sokuşturuverdim. Arka tarafımdan enseme yalayan rüzgâr da kendini kanıtlamaya çalışırcasına esince kabanımın yakalarını kaldırdım. Kulaklarım hafiften kapanınca sesler uğultuya dönüştü. Yağmur toprakları ıslatmaya başladı diye alelacele eve gitmeye çalışan şehrin hengâmesi, gürültüsü daha az düşüyordu kulağıma.

Peki, ben niye muzip tavırlarla gökyüzünün sözünü tutup damlaları bırakmasını bekliyordum? Kendimi bildim bileli ikindiye doğru bedenimi aynı yerde bulurdum. Sahi niye gelmiştim buraya? Doğru ya, karım buraya çağırdığı için gelmiştim. Fakat yine kasımpatı almayı unutmuşum. Gülizar bayılır kasımpatı kokusuna. Hele pembe kasımpatı görse hiç dayanamaz. Ama bu son günler, çok unutkan oluverdim. Neyse ne, Gülizar beni affeder. Belki o da her zaman yaptığı patatesli böreği getirmeyi unutmuştur. Ama böreğin kokusu burnuma geldi bile...

Oturduğum bankın sarsılmasıyla kapalı olan gözlerim aralandı. Yanıma beş belki altı yaşlarında sarı saçlı, kırmızı yanaklı bir çocuk oturmuştu. Niye yanıma oturmuştu ki, kimse benim yanıma oturmazdı. Üstelik diğer banklar da boştu. Yağmur toprağa sarılmış deniz de yağmuru sarmıştı göz kapaklarımı araladığımda. Kucaklaşmaya tanık olduktan sonra Gülizar geldi aklıma. Kim bilir nasıl ıslanmış, nasıl üşümüştür... Fakat Gülizar akıllı kadındır. Yanına kırmızı şemsiyesini almıştır. Entarisinin eteğindeki kırmızı desenler ve kundurasının kırmızı tokalarıyla nasıl güzel olmuştur şimdi. Ayacıkları da hepten çamur olmuştur diye düşünürken sarı çocuk düşüncelerimin sözünü kesti:

“Yaşlanmışsın.” dedi. Genç mizacından bu kelimeyi duymak, ıslanmış kulaklarımı tırmaladı ilk başta. Taze dudakları, işlek ağzı, henüz bu kelimeyi telaffuz etmek için çok gençti. Ve gözleri... Kaldığım pansiyonun önündeki dar sokağı aydınlatan sokak lambası gibi ışıltılıydı. Bu düşüncelerden sıyrılıp neden yaşlandığımı söylediğini düşündüm. Sahi yaşım kaç olmuştu benim? Kırk, belki elli. Şu dizlerimin dibinde yatan köpeği her gün görürdüm aslında. Kim bilir, belki aynı yaştayızdır. Yok yok... Çok yaşlı sayılmazdım. Farkındaydım gözlerimin kenarında kırışıklıklar biriktirmiştim. Dudağımın kenarında güldüğümde beliren kırışıklıklar mesela... O kırışıklıklara Gülizar’la geçirdiğimiz bayramları gizlemiştim. Bayramlarda çok güleriz Gülizar’la. Alnımdaki kırışıklıklarda da onunla gezdiğimiz şehirler vardı. Bolu’ya gittiğimizde de aynı böyle yağmur yağmış ve

sırlıklam olmuştu kestane rengi düz saçları. Kirpikleri de ıslak ıslak olmuş, yer yer toplanmışlardı. Neyse ne, Gülizar sever ıslanmayı. Yağmurdan da hoşlanır kardan da. Gülizar sevmelerin kadınıdır.

Eğer buruşuk suratım, sarı çocuğa yaşlandığımı düşündürdüyse varsın düşündürsün. Buruşuk tenim olmasaydı aynaya baktığımda Gülizar'ı nasıl görecektim? Kabanımın iç cebinden köstekli saatimi çıkarıp arka yüzündeki aynayı çevirdim ve yansımadaki Gülizar'la gözlerimiz buluştu. O sırada tebessüm etmiş olacağım ki yansımadaki Gülizar'ın ince dudakları da yukarı doğru kıvrılıverdi.

"Gözlerin ıslak gibi" dedi sarı çocuk. Aynı mütebessim çehreyle yönümü çocuğa döndüm; o da hafif yanıma sokuldu. Hayır hayır... Aslında dehşete düşmüştüm. Mutsuz bir adam değildim. Ömrümün başlangıcından beri hiçbir amaç edinmemiştim ama mutsuz adam olmamak için didinmişim. Uzun süredir aklıma düşmeyen geçmişim, yavaşça beynime nüfuz etti. Sahi ne kadar geçmişim... Mazi... Hülasa edilemiyor.

Sonra çocukluğum... Sarı çocuğa gözlerim ilişince onu elimde aileme ait olan tek vesikada en önde duran mavi tulumlu, sarı saçlı çocuğa benzettim. Bu iki çocuğun tek farkı resimdeki çocuğun daha soluk benizli ve sanki mimiklerinde hüznün kıvrıntıları olmasıydı. Ancak bu çocuk capcanlıydı. Geçmişim beynime aktıkça irkildim ve çocuğu suçlamaya başladım. Ufacık bir çocuk nasıl bilebilirdi mutsuz olduğumu? Hem Gülizar

nerede kaldı? Ben ne zaman Gülizar'ın gelmeyeceğini anlayıp pansiyona dönecektim? Belki fötr şapkalı adamlar deniz kenarında kahkahalarla gülmeyi bıraktığında, mahalhenin delisi kendi kendine konuşmayı bıraktığında, göçmen kuşlar baharın göç etmeye teşebbüs ettiğinde, güz gelip renkli yapraklar yeryüzüne buseler kondurduğunda gideirim belki...

Sarı çocuk, yüzüme yayılan endişeyi fark edip beynimi okurmuşçasına gözlerini kırıştırdı: "Korkuyorsun!" Neyden korkuyordum peki? Mahallenin delisinin ne hissettiğini anlayabildiğim için korkuyorum. Kabul etmek istemesem de Gülizar'ın önceki günler gibi her gün gelmemesinden delicesine bir surette korkuyordum. Tedirginlik boynumdan göğüs kafesime hücum ediyor, ciğerlerim ve kalbim göğüs kafesimi parçalayıp çıkmak için çırpınıyordu. Avuç içlerim kaşınıyor ve gömleğimin bir iki düğmesini açıp ferahlamaya, kalbimi içimden fırlatıp bu hicrana bürünmüş bekleyişe son vermek için can atıyordum. Neyin iştiyakı içerisindeydim? Hangi vuslat arzusu bu kadar kuvvetli, kavurucu bir azap oluşturabilirdi? Sarı çocuk haklı mıydı? Mutsuz adam mıydım ben? Elindeki son şekeri kendisinden alınmış bir çocuk gibi gözlerim bulutlandı, ruhumun kalan son çeyreğini harcamış gibi titredim. Harcamışım...

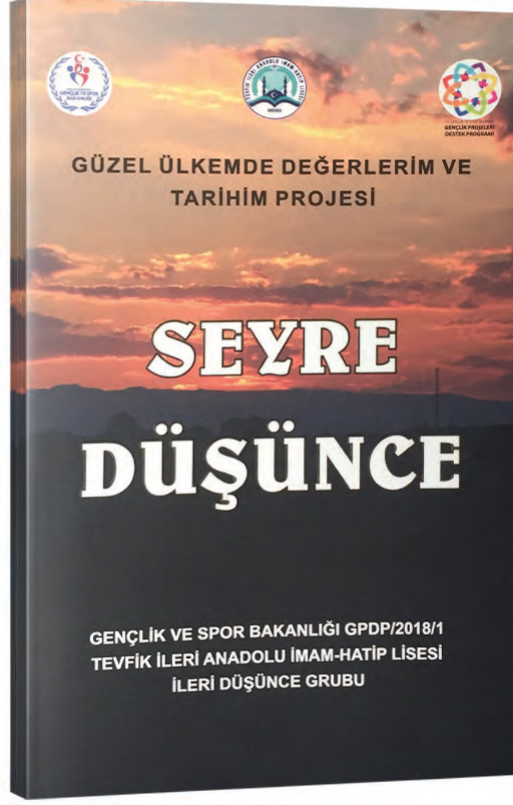
Sarı çocuk: "Sen ressam olmayacak mıydın Faik? Hatta evin köpeği Bamsı'yı çizmeye çalışırdım ama o bir türlü yerinde durmaz, kuyruğunu yakalamaya çalışırdı. Çok

komik gözüktüğü için sinirlenmeyi bırakıp gülerek onun karnını kaşdırdım.” dedi kikirdeyerek. Mavi tulumunun paçasını sıvadı ve “Hatırlar mısın Faik? Ağabeylerimin çaldığı bisikletten düştüğümde dizim çok kanamıştı lakin hiç ağlamamıştım. Ağabeylerime söylemeden dizimi kapatıp tekrar yokuş aşağı sürmüştüm bisikleti... Tekrar düştüm belki ama mühim değil. Ağabeylerimle çok gülmüştük.” dedi yara izini sıvazlayarak. “Resam oldun mu Faik?” dedi. Başımı iki yana salladım. “Neyse ki gülümsemeyi bırakmamışsın. Önümüzde uzanan deniz kadar durgun olmakla birlikte yanına geldiğimde gülümsüyordun. Bisikletten düştüğünde üzgün ve ağlamak üzere olduğun hâlde gülümsediğin gibi gülümsüyordun. Tekrar bisiklete binecek olmanın heyecanıyla... Peki, niye bugün de o günkü gibi mutlu ve üzgünsün?” Komik ve bir o kadar da acınası. Yaman çelişki doğrusu...

Çocukluğumla konuştuğumu idrak ettiğimde üşüyen ellerimi cebime sakladığım gibi onu cebime saklamak, üşüyen enseme örttüğüm gibi onu da örtmek istedim. Geçmişim hakkında düşünen bir adam değilim. Geçmişimin tüm gerçeklik ve çıplaklığıyla karşımda durması beni rahatsız etti. Yine de oradan kalkıp gidemedim. Daha Gülizar gelecekti çünkü. Gülizar gelecek miydi ki? Elbette gelirdi... Sarı çocuk: “Gelmeyecek.” dedi ve bir müddet duraksadıktan sonra ekledi: “Onu beklemek yerine niye onun yanına gitmiyoruz?” dedi. Tamamıyla saçmalaktan ibaretti. Gülizar, elinde patates-

li böreğiyle birazdan şu dönemeçten sapıp yanıma gelecekti. Ben de mahcup ve bir o kadar da istemeyerek kasımpatıları unuttuğumu söyleyeceğim. Gülizar da şarkı gibi gülecekti. Hem daha Gülizar’ı çok az beklememiş miydim? On altı belki on yedi sene. Sahi ben mi gitseydim onun yanına? Epeyce zaman geçmiş belki kırmızı şemsiyesini almayıp ıslanmıştır...

Sarı çocuk, küçük elleriyle Faik’in ellerini tuttu. Ayağa kalktılar. Faik heyecanla: “Onun yanına gideceksem pembe kasımpatı almalıyım. Gülizar bayılır kasımpatı kokusuna...” dedi. Bir zaman yürüyüp Gülizar’ın geleceğini düşündüğü dönemeçteki çiçekçiden kasımpatıları aldıktan sonra aynı yere döndüler. Gülizar’ın tam on yedi sene önce kırmızı uçlu entarisi ve kırmızı tokalı iskarpinleriyle düştüğü denizin yanına yaklaştılar. Faik, heyecandan bir delikanlı edasıyla elindeki kasımpatıların rengine büründü. Zaten kasımpatılar ellerinde durduğu için elleri Gülizar gibi kokmuştu. El ele tutuşmuş olan sarı saçlı Faik ve saçları ağarmış Faik birbirlerine baktılar. Bir müddet sonra pembe kasımpatılar denizin yüzeyini süsledi. Faik’i ise Gülizar denizin içine çekti. Faik’in Gülizar’a gitmeden önce söylediği sözler ise önce kendi kendine konuşup sonra da kendini denize bırakan adamı arayan meraklı insan topluluğunun kulaklarında yankılandı: “Gülizar onu beklemeyip yanına geldiğim için çok kızacak. Neyse ne, Gülizar beni affeder. Hiç dayanamaz bana. Bir bana bir de kasımpatılara...”

SEYRE DÜŞÜNCE

■ Muhammed Talha SARITEPE 10/A

Gençlik ve Spor Bakanlığı ve okulumuz İleri Düşünce Grubu tarafından meydana getirilen, “**Güzel Ülkemde Değerlerim ve Tarihim**” projesi ile Muş ve Diyarbakır gezisine gönderilen altı öğrencinin gezi yazıları, İleri Düşünce Grubu tarafından Seyre Düşünce kitabında toplandı.

Kitabı anlatmadan önce İleri Düşünce Kulübü'nü anlatmak isterim. İleri Düşünce Kulübü; çeşitli fikrî aktivitelerde bulunan, öğrencilerin özgüvenlerini açan, içinde çeşitli atölyeler barındıran bir zihin merkezidir. Öykü Atölyesi, yazı çalışmalarını geliştirmek isteyen ve öyküde derinleşmek isteyen öğrencilerin atölyesi olup yazar ve editör Ali IŞIK ile aydınlanmaktadır. Psikoloji Atölyesi'nin bir meyvesi diyebileceğimiz Felsefe Atölyesi'ne Prof. Dr. Nurullah Çetin, Yahya Kurtkaya, Doç. Dr. Ahmet Yıldız,

İsa Ceylan gibi bilim ve sanat insanları katkıda bulunmuşlardır. Atölyede; özgürlük, kötülük problemi, Hümanizm, sevgi ve aşk, kaygı ve keder, nihilizm, Allah'ı unutan insan, korku ve vesvese gibi konular üzerine müzakereler yapılmaktadır. Kavram Atölyesi'nde ise öğrenciler öğretmenleri ile birlikte ontolojik mevzuları konuşmaktalar. Kulüp, bu yıl Ahmet Tevfik İleri Paneli, Psikolojik Şiddet Sempozyumu düzenledi. Daha sonra da Şehir ve İnsan Sempozyumu, Estetik Sempozyumu yapıldı.

İleri Düşünce Kulübü'nü ara sıra yazarlar ziyaret etmekte, öğrenciler ile sohbet edip öğrencilerin sorularını cevaplamaktadırlar. Prof. Dr. Nurullah Çetin, Yrd. Doç. Dr. Kayahan Özgül, Yunus Develi, Ali K. Metin, Yahya Kurtkaya, Suad Alkan, Leyla Arsal, Selvigül Kandoğmuş Şahin, Sadık Yalsızuçanlar, Ekrem Tahir, Yavuz Ahmet, Osman Çeviksoy, bu yıl kulübün davetlisi olarak gelen bazı yazarlar.

Şimdi de gelelim Seyre Düşünce'ye. Kitapta öğrenciler gittikleri mekânları, yaşadıkları olayları, gezi sırasındaki duygularını anlatmaktadır. Kitapta; Malazgirt, Tatvan, Ahlat, Hasankeyf, Midyat, Ergani, Eğil, Adilcevaz gibi tarihî mekânlarımızdan söz ediliyor. Taha Çağlaroğlu'nun ön sözü ile başlayan eserde "Yoluma Yol Düştü" adlı yazısıyla İbrahim Tutkun karşımıza çıkıyor. İbrahim Tutkun; metnini farklı başlıklar altında düzenlemiş. Bazı bölümlerde öyküler anlatmış, bazı bölümlerde şiir yazmış. İbrahim Tutkun son iki yazısından biri İngilizce, diğeri de İspanyolca. Benim sevdiğim kısım "Yaşlı Bir Meşe Yaprağını Ben Ahlat Mezarlığı'nda" adlı öyküsü. Gerçekten başarılı bir öykü olmuştur bu öykü.

İkinci yazı Salih Canbaz tarafından kaleme alınmış. "Seyahat" yazısı, on başlık altında düzenlemiş. Metin,

yolculuk akışına göre, güzel bir üslupla kaleme alınmış. Burada en sevdiğim kısım, son bölüm olan "Varlık-Hiçlik/Diriliş" yazısı.

Üçüncü yazı "Anadolu... Yeniden" başlıklı yazıdır. Alparslan Al tarafından kaleme alınan yazı, tek başlıktan oluşuyor. Havalimanından başlayıp dönene kadarki serencam, ayrıntılı ve sade dille anlatılmış. En çok hoşuma giden kısım, hediyeleşme eşya dükkânındaki abla ile olan konuşma kısmı. Ciddetle kalbe dokunan etkileyici bir kısım.

Dördüncü yazı ise "Şarkın İncileri" başlığıyla Muhammed Taha Şimşat'ın. Yazı, mekân ve olaylara göre altı parçaya ayrılmış. Sade bir dil, samimi, güzel duygular. Bazı şairlerin şiirlerinden alıntılar yapıp yaşadıklarını ve duygularını daha iyi resmetmiş.

Beşinci yazı da Muhammed Karakaş'ın "Medeniyetlere Yolculuk" adlı yazısı. Yazı çok akıcı bir şekilde yazılmış, okurken okuduğunuzu fark etmeden yazı bitiyor. Son kısımda Diyarbakırlı şair Cahit Sıtkı'nın "Memleket İsterim" adlı şiiri, gönülümüzü titretiyor.

Son gezi yazısı "Türkiye'm" başlığıyla Nusret Atif Göbütoğlu'nun. Yazısını iki parçaya ayırmış. İkinci kısmı bir öykü. Yazıların aralarında bazı şiirler mevcut. Öyküsü Mardin'deki Kasımiye Medresesi'nden mülhem.

Her bir yazı farklı yazılmış olabilir ama yazıların amacı bir. Bazılarının yanlış anlattığı gibi ülkemizin

doğusu, yaşanması zor bir yer değil... Aksine medeniyetlerin beşiği. İnsanlar ön yargıları yüzünden oralara gitmek istemiyor olabilirler. Ama bu öğrenciler oraya gidip görüyorlar ki öyle değil. Türk, Kürt, Arap, Süryani gibi farklı kültürden insanların bir arada yaşadığı mükemmel bir yer. Öğrencilerimiz orada bulunan insanların ne kadar hoşgörülü, sevgi dolu, misafirperver olduklarından bahsediyorlar hep. Oraları gidip o güzellikleri görmemizi öneriyorlar. Ben de bu kitabı okuyunca en kısa zamanda oraya gitmek için can attım.

Gezi yazıları bitince kitabın sonunda beş öğrencimiz tarafından yazılan, beş farklı metin yer almakta. Bu öyküler Güzel Ülkemde Değerlerim ve Tarihim Projesi'ni gerçekleştiren altı öğrencimizin anlattıklarından, seminerlerinden ve fotoğraf sergisinden etkilenilerek yazılan metinler. Faik Burak Çakar, Ahmed Said Ağaoğlu, Şengül Demirez, Mehmet Palakoğlu ve Fatma Betül Bulut tarafından kaleme alınmış. Okumanızı tavsiye ettiğim öykülerden biri, Mehmet Palakoğlu tarafından yazılan "Memleketim Yıllar Sonra" adlı metindir.

Seyre düşünce, yola düşünce.

KÜTÜPHANEDE İLERİ'YİZ

■ Elif KÜÇÜKASLAN
Kütüphane Memuru

“

Milli Eğitim Bakanlığı
Destek Hizmetleri
Genel Müdürlüğü;
yaşam boyu
öğrenmeye katkı için
“Zenginleştirilmiş
Kütüphane Projesi”ni
yürütüyor.

”

Milli Eğitim Bakanlığı Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Eğitim Araçları ve Yayınlar Daire Başkanlığınca 2014 yılından itibaren okullarda “Zenginleştirilmiş Kütüphane” projesi yürütülmektedir. Bu projenin amacı, öğrencilerin okuma ve kütüphane kullanma alışkanlıklarını geliştirmek ve eğitim öğretimde atılan adımları kütüphaneleri etkili bir şekilde kullanarak yaşam boyu öğrenmeye katkı sağlamaktır.

Milli Eğitim Bakanlığımızın başlattığı “Okullar Hayat Olsun” projesi kapsamında kurulan kütüphanemiz, alan ve koleksiyonu bakımından Türkiye'nin en büyük Z-kütüphanesi olmaya adaydır.

Tevfik İleri Kütüphanesi olarak öğrencilerimize ders, proje ve araştırmalarında yardımcı olacak geniş bir koleksiyon sunmaktayız. Kütüphanemiz koleksiyonunda 24872 bilgi kaynağı mevcuttur. Bu bilgi kaynakları, bilimsel ve mesleki standart sistemlere dayalı olarak kataloglanmış ve sınıflandırılmıştır. Kaynaklarımız Dewey Onlu Sınıflama Sistemi'ne göre genel konular, felsefe, din, toplum bilimleri, dil, matematik, teknoloji, sanat, edebiyat, tarih-coğrafya olmak üzere on ana sınıfta toplanmış ve alt bölümler bu sisteme göre hiyerarşik olarak dallara ayrılmıştır. Bunun yanı sıra “yazar kitaplığı” çalışmasıyla edebiyatımızda ve tarihimizde önemli bir yere sahip olan yazar ve düşünürlerin kitapları bir rafta toplanarak kaynak erişimi kolay hâle getirilmiştir. Yazar kitaplığına örnek olarak Peyami Safa, Sezai Karakoç, Necip Fazıl, Mustafa Armağan, İlber Ortaylı verilebilir.

Kütüphanemizde RFID sistemi kullanılmaktadır. Bu sistem ile kullanıcılarımızın kütüphaneye üyelikleri ve ödünç verme -iade alma işlemleri gerçekleştirilmektedir. Aynı zamanda bu sistemle bir kitap kaç kez ödünç alınmış, bir kullanıcı kaç kitap ödünç almış ya da en çok hangi yazarlar okunmuş sorularına cevap bulmaktayız. Kütüphanemize üye kullanıcılarımız, kitapları 15 günlüğüne ödünç alabilirler ve kütüphanemizin üye olduğu süreli yayınlardan yararlanabilirler. Aynı zamanda kullanıcılarımız ödev, araştırma yapmak ve otomasyon sistemimizi kullanmak için 12 bilgisayarımızdan yararlanabilir. Kütüphanemizin 2018-2019 eğitim-öğretim yılında aktif 765 üyesi vardır. Kütüphanemiz, üyelerimiz tarafından ödev ve araştırma yapmak, kitap okumak, ders çalışmak ve boş zamanlarını değerlendirmek amacıyla aktif olarak kullanılmaktadır. Kütüphanemize üyeliği olmayan kullanıcılarımız da kütüphanemizi kullanmakta ve kütüphane içerisinde kaynaklardan yararlanabilmektedir.

Okulumuz kütüphanesinde öğrencilerimize kütüphane alışkanlığı

kazandırmak, kitap okumayı sevdirmek amacıyla okulumuz bünyesindeki “İleri Düşünce Kulübü” ile iş birliği yapılarak proje faaliyetlerine başlanmıştır. Kütüphanemizde farklı konu ve yazarlarla söyleşiler ve imza günleri düzenlenmiştir. 25 Ekim 2018’de Leyla Arsal ile “İncinmişlik Asidi ve Şiir Gündemi”, 26 Ekim 2018’de Ekrem Tahir ile “Cemil Meriç’i Anlamak”, 22 Kasım 2018’de Yunus Develi ile “İnsanlığın Büyük Hikâyesi”, 6 Aralık 2018’de Yahya Kurtkaya ile “Edebiyatın Hayatımızdaki Yeri”, 9 Ocak 2019’da Ali K. Metin ile “Şiir Bize Şimdi Ne Yapar?”, 13 Şubat 2019’da M. Kayahan Özgül ile “Modernizm ve Postmodernizm”, 21 Mart 2019’da Osman Çeviksoy ile “Yazma Yolculuğu” adlı söyleşiler gerçekleştirilmiştir. Yine kütüphanemizde öğretmenlerimizin desteğiyle öğrencilerin okuma alışkanlığı kazanabilmeleri ve bu alışkanlığı devam ettirebilmeleri için muhtelif ders saatlerinde kütüphanemizde okuma saati etkinliği gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmalarımızla kütüphanemiz, okulumuzun entelektüel kalbi olmaya adaydır. Kütüphanemiz, öğrenci ve öğretmenler için öğretim ve üretim sahasıdır, diyebiliriz.

Okulumuz kütüphanesi öğrenci, mezun, öğretmen ve personelimize sadece kitap okuma mekânı olarak değil internet imkânlarından yararlanabilecekleri, sosyalleşebilecekleri, araştırma yapabilecekleri, kültürel ve eğitici etkinliklerde bulunabilecekleri bir yer olarak hizmet sunmaktadır. Bu da kütüphanemizin yaşayan bir mekân olduğunu göstermektedir.

Geoffrey Fenton, bir sözünde “Sadece iyi kitaplar okumakla yetinmemeli, başkalarının bizi örnek alacakları, iyi bir kitap gibi olmalıyız.” demiştir. Biz de okulumuz kütüphanesi olarak öğrencilerimizin hem maddi hem de manevi gelişmelerini desteklemeye çalışmaktayız. Kütüphanemizin bu amaç için nice seneler hizmet sunabilmesi temennisiyle...

İÇ SESLERİ

■ İrem TURŞAK 10/H

Uzun zaman oldu güneşli günler görmeyeli. Karanlık gecelerin üzerini biçare aydınlatan yıldızların altına sığınmayalı, çocukların gülüşünde kaybolmayalı. Hayata umarsızca attığım bakışlar beni hayatın ta kendisinden alıkoymuştu. Düşünüyordum günlerce, aylarca. Bu dışı renkli, içi renksiz dünyada yalnızlığımla arkadaş olup yalnızlığımın gözle görülür bir şey olmadığını göstermekti amacım. Başarılı olduğum pek söylenemez. Denemiştım ama. En azından denemiştım. Belli bir süre sessizliğimi korudum. Dışarıdan gelen hayat kargaşası içerisinde sıkılmış, bunalmış sesler geliyordu kulağıma. Onları dinlemekle bir süre meşgul oldum. Bir anda irkil-dim. Sebepsizdi belki de.

Bir süre boş bir duvara bakmakla meşgul oldum. Duvar deyip geçmek haksızlık olur. Yaşadığım şeyleri

canlandırdı gözümde. Çocukluğumu gördüm. Düştüğünde yaralanan dizleri kanayan, gözyaşları içinde kalan çocukluğumu; küçük bir şeyde mutlu olmayı bilen çocukluğumu.

Yutkundum. Tarifi yapılamayan bir iç çekiş vardır ya, yutkunmak bile dünyanın en zor işi gibi gelir o anda. Evet işte o anı yaşadım. İçerideki mayhoş havanın dağılması için camı açtım. Şiddeti ile yüzüme çarpan bir rüzgâr, sanki yapmak istediğini gerçekleştirmiş gibiydi. Farklı yöne esti.

O anda inanılmaz bir şey oldu. Güneş, ışıklarını her eve eşit olarak paylaştırmıştı âdeta. Bir süre gözüme çarpan ışıktan gözlerimi alamadım. Camı kapatmaya yeltenmişim ki bir kuşun camın bulunduğu yere konması rotamı değiştirdi. Çünkü kuşlardan ciddi manada kor-

kuyordum. Belki de imreniyordum onlara, bilmiyorum. Aniden bir ses duydum. Ağlama sesini andırıyordu. Bu sesin dışarıdan gelmediğine emin olduktan sonra sesin geldiği tarafa yönelmeye çalışıyorum. Sanki bulmak istemezcesine.

Belki de hayatın gerçeklerinin bir kez daha boy göstermesinden korkuyorum. Usul usul ilerliyorum fakat kalbim fena hâlde çarpıyor. Sesin geldiği yeri buluyorum. Ses üst kattan geliyor. Belli bir zaman sonra ses kesiliyor. O iç yakan çığlıklar, neredeyse kulak kanatırcasına. Ben duyuyorum bu sesi. Benden başka duyan var mı onu bilmiyorum. Kapı ansızın çalıyor. Hızlı adımlarla sanki biri beni takip ediyormuşçasına hızlı adımlarla kapıyı açmaya gidiyorum. Açtığımda eli eskicilerden alınmış eski kitaplarla dolu, saç az da olsa dağınık, elbisesi kir pas için-

de kalmış bir çocuk karşıma çıkıyor. Biraz hırpalandığı her hâlden belli. Bana gözlerini kısarak gülümsüyor. Elindeki kitapları bana uzatıp hemen geri dönüyor. Bakışlarımın mânâsızlığı anlayanlardan bir bana yönelip:

-Seni de mi rahatsız etti o, diye soruyorlar. Oysa biz ona haddini bildirmiştik. Hiçbir şey demeden kapıyı kapatıp içeriye giriyorum. Gözlerim bunu kaldıramayıp usul usul yaşlar akıtıyor. İçimde tarifi edilmez çığlıklar, yutkunmaya yer arıyor ve ben içimden “Hani güneş doğmuştu?” demekle yetinmeye çalışıyorum. Çocuğun verdiği kitapları masanın üstüne koymaya giderken bana bunları neden verdiğini düşünüyorum. O sırada dikkatimi çeken bir şey görüyorum. Kitabın içinden bazı notlar çıkıyor. İçinde yazılanlardan biri benim afallamama neden oluyor: “Güneş her gün bir önceki günden daha güzel doğar.”

■ Esra Nur DEMİR 12/M

SABRIN FETHİ

Bilmem ki nasıl anlatılır sabır?
İstanbul'un surlarında Kudüs'ün gözyaşlarında mı?
Biri akan kanların, sayısız okunan salaların resmi gözlerimizde.
Öteki; asırların cihadı, gönderilmemiş mektupların şehri.
Bilmem ki nasıl anlatılır sabır?
Sabır demek ümmet demek
Vuslatı muştular sabır
Vaadedilmiş günün kokusu duyulur ta yüreğinden.
Şهادeti beklemek
Kapatıp gözlerini, davanı sahiplendiğini görmek
Bilmem ki nasıl anlatılır sabır?
Ezelden yazgıdır vuslat
Fatih'in fethi, Abdülhamid'in kalkanı
Yüzyıldır süregelen hüznün tuttuğu matemdir vuslat
Beklemek acizliktir fakat
Yıllardır aynı sancağın altında olduğumuz zamanları
Bekliyorum davanda yürümeyi
Uğruna şehit olmayı bekliyorum.
Benim için sabır demek sen
Ey Aksa!
Sana sözüm söz olsun.
Peygamberin emanetine sahip çıkanların hilali
Yükselecek göğünde

DİL HASSASİYETİ

■ YENİ DAMLA

Dilde bozulma olursa iletişim zedelenir. İnsanlar, nesiller birbirini anlayamaz.

Dil, milletleri var eden asıl unsur, insanlar ve nesiller arası iletişimi sağlayan bir vasıttır. Bir milletin tüm benliği, gelenekleri, kültürleri, fikriyatı o milletin diliyle bağlantılıdır. Bu sebeple dilde oluşan herhangi bir tahribat kültür, ilim, irfan gibi içtimai mefhumlara ve değerlere de sirayet eder.

Okumak, öğrenmek ve uygulamak. İşte bu itiyatlar irfanın kapısını açtıracak olan anahtarlardır. Yalnız okuyarak kültürümüzün hudutlarını aşabilir, tufeyli olmaktan kurtulabiliriz. Fakat günümüzde okurken karşımıza bazı mukavemetler çıkıyor. Mesela daha elli altmış yıl öncesine dair eserlerimizi okuyup faydalanamamamız, millete mâl olmuş bazı

kelimelerin ne anlama geldiğini dahi bilmememiz bu zorluklardan birkaçıdır. Ne yazık ki bugün medeni kabul ettiğimiz Avrupa devletleri bundan yüzyıllarca öncesi eserlerine rahatça ulaşıp faydalanabiliyorken biz ise daha bir insan ömrü kadar uzaklıktaki eserlerimizin neyden bahsettiğini dahi anlayamıyoruz. Yaklaşık bin yıllık bir mirası elimizin tersiyle itip zengin bir kültürle ilim etmek yerine çok daha manasız ve aızıyla iktifa ediyoruz. Hâlimizi, durumumuzu, hislerimizi anlatırken kullandığımız kelime hazinemizi en aza indirgiyoruz. Bu duruma örnek vermek gerekirse günümüz insanı kendini ifade ederken çok dar bir dağarcık ile yetinir. Eğer meys bir

halde ise 'üzüntü' kelimesini kullanıyor. Ancak kastettiği şey hüznü mü, esef mi, yeis mi, gam mı, keder mi? Oysa kelimeler, Cemil Meriç'in tabiriyle bütünüyle haysiyettir. Yani dilde yapılan indirgemeler yine dile zarar veriyor ve nesiller arası muhayyel bir uçurum oluşturuyor.

Dilimizi korumak, mazi ile müstakbeli bağlamak, bin yıllık bir medeniyet dilini keşfetmek, herkesin sahip çıkması gereken bir ödevdir kanaatindeyiz.

Öğrencilerimizden Elif Sude Acer, dil üzerinde hassasiyetle duran arkadaşlarımızdan biri. Elif Sude, kelimeler üzerine neler yapmış, kendisinden öğrenelim:

"Dilimizde yapılan bu tahribatın çözümü kelime hazinemizi olabildiğince genişletmek ve haysiyetimizi kurtarmaktır.

Ben de bu düşüncelerle birlikte okuma çalışmalarına daha fazla önem vermeye başladım. Daha sonra Cemil Meriç'in kitaplarıyla buluştum. İlk başladığımda yabancı kaldığım, anlamakta zorlandığım o kadar fazla kelime oldu ki tek tek anlamlarına bakmaktan kitaba odaklanamaz olmuştum. Ben de okuduğum sayfanın arasına küçük bir kağıt sıkıştırıp bilmediğim kelimeleri not ettim. Bu küçük kağıtlarda bir mirasın izlerinin olduğunu fark edince bir defter oluşturmaya karar verip kelimeleri mücerred bir hazine haline getirdim. Cemil Meriç'le işin sırrının kelimelerde olduğunu anladım ve bu yüzden Osmanlıca dersleri alıp dilimizde yapılan indirgemeler ve eksiltmeler yüzünden ulaşılamayan eserlerimiz okumak ve anlamak için bir adım attım.

Dilde bozulma olursa iletişim zedelenir. İnsanlar, nesiller birbirini anlayamaz. Nesiller arası kültür, bilinç uçurumunun azalmasını istiyorsak bu zengin dilimizi tüm işlevleriyle kullanmalı, mirasımıza sahip çıkıp okumak ve anlamak üzere olan çalışmalarımızı her daim devam ettirmeliyiz."

BATILILAŞMA İHANETİ

■ Faik Burak ÇAKAR 10/C

Müellifi Mehmet Doğan olan ‘Batılılaşma İhaneti’, ilk baskısını 1975 yılında yaptı. 1970’li yıllarda Batılılaşmanın bir ihanet olduğu fikirlerinin artması bu konuda basılan kitapların da buna paralel olarak artmasını sağladı. Bu kitaplardan birisi de ‘Batılılaşma İhaneti’ idi. Dilinin cesurluğu ve konusunun ilgi çekiciliğiyle ikinci baskısını yapması uzun sürmedi, sonrasında günümüze kadar canlılığını yitirmeyen kitap farklı yayın evlerinden olmak üzere otuzun üzerinde baskı yaptı. Mehmet Doğan’ın ilk kitabı olmasına karşın zengin bilgi içerikli ve yeterli bir kitap olduğunu söylemeliyiz. Zaten kitaba olan rağbet de buna işaret ediyor.

Kitap iki asırlık Batılılaşma tarihimizi konu almaktadır. Batılılaşmamızın temellerini atan Mustafa Reşit Paşa’nın hayatıyla başlar kitap. Bu bölümde Reşit Paşa’nın etkilenişleri, sadrazam oluşu, Tanzimat Fermanı, Kırım Harbi gibi önemli olaylar işlenir. Sonrasında Reşit Paşa’nın öğrencisi olan Ali Paşa’nın benzer yaşayışı, İslahat Fermanı’ndaki rolü anlatılır. Yine bu kişilerden sonraysa Tanzimat Fermanı’nın ilk bürokrat nesline mensup olan Mithat Paşa’nın Batılılaşmamıza etkileri gösterilir. Kitabın büyük bölümünü kapsayan bu şahsiyetler ayrıntıyla işlenir. Resmî tarihlerde yüceltilen bu şahsiyetlerin faaliyetleri gözler önüne serilir.

Batılılaşmacı zihniyetin öncüleri anlatıldıktan sonra bu şahsiyetlerin temelini attıkları sonuçlara geçilir. Haberleşme ve

dildeki yabancılaşmanın trajikliği anlatılır. Haberleşmenin asıl aracı olan dildeki tahribatin aydın ve halk arasında doğurduğu uçurum gözler önüne serilir. Hatta dildeki reformlarda öylesine yollar izlenmiştir ki dilimizin Batılı dillerle aynı kaynaklardan geldiği ispatlanmak uğruna türetilen yeni ‘Türkçe’ kelimelerin Batılı karşılıklarına fonetik yönden benzetilmesi çalışılmıştır. Örneğin ‘üniversal’, ‘evrensel’, ‘ocean’, ‘okan’, ‘volume’, ‘oylum’ kelimeleri dil yenilikleri sırasında basılan ‘Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu’nda geçen bazı kelimelerdir. Dile büyük önem veren Mehmet Doğan, bu ilk kitabında da dile büyük bir yer ayırmıştır. Dil konusundaki fil örneği gayet açıklayıcı “Fil karşısında âmânın yanılışı bu... Bütün kavrayamamanın yanılışı... Dilden Türkçe olmayan -ya da olmadığı sanılan- kelimeleri çıkarıp yerine yeni türetilmiş, uydurulmuş kelimeleri koymak... Yakın çevremizden başlamak üzere, birçok kişiye sorsak dil devrimini aşağı yukarı, biraz önce ifade ettiğimiz şekilde tarif edecektir. Yani; ‘Fil... Uzun bir hortumdan ibarettir.”

Kitabın doğurduğu etkiden biraz bahsedecek olursak çıktığı ilk dönemde başta Cemil Meriç olmak üzere birçok fikir adamının ilgisini çekip üzerine inceleme yazılmasına vesile olmuştur. Neticede kitap Batılılaşmamıza daha bahsetmediğimiz birçok yönden bakmaktadır. Müzikten bürokrasiye, dilden aydınlarımıza, fikirlerimize ve düşünüş tarzımıza; değişimimizin tarihi anlatılır kitapta. Bu tarihin olumsuzluklarının örtülüp kusursuz bir gelişim gibi lanse edilmesine tepki olarak doğmuş bir eser dersek yanılmayız ve eserin okunmasının gerekliliği düşüncesindeyiz.

BALKON ■ Mehmet PALAKOĞLU 10/D

Her akşam otobüsle misafirhaneye giderken görüyordum. Köprünün sağ alt tarafında kalıyordu. Diğer balkonlara nispetle çok küçüktü. Beş metrekare ya var ya yoktu. Bir sandalye, küçük de bir masa vardı içinde. Cemekânla kaplı değildi. Duvarıda üçgen biçimli çerçeveler vardı. Sandalye ve masa neredeyse her yeri kaplıyordu. Öyle rahat rahat oturulacak bir yer değildi. Orada oturan kişiyi merak ettim.

Belki bir İstanbul beyefendisidir, diye düşündüm. Her akşam bu küçümen balkonda oturup eskileri düşünüyordur belki. Ya da oturup üç beş satır bir şeyler yazıyordu. Belki şiir, belki öykü. Hatta roman bile yazıyor olabilir. Roman bir aşk hikâyesinden bahsediyordur. Eski zamanlardaki, eski İstanbul' daki bir aşktır bu. Birinin adı Saffet, diğerinin adı Zeliha' dır belki. Saffet kimsesizdir, Zeliha'nın babası ise maarif vekilliğinde

memurdur. Annesi ev hanımıdır. Babası kimsesiz diye Zeliha'yı vermez Saffet'e. Saffet yanıyor. Zeliha ağlıyordur belki. Babası en sonunda insaf edip belki verir Zeliha'yı sevdiğine. Saffet sevdiğine kavuşur. Belki roman bitiyordur burada. Ama belki bu İstanbul beyefendisinin içindeki ateş dinmiyordu...

Ya da belki bir manavdır. Evinde az aşağı gidince manav dükkânına varılıyordu belki. Bir çırağı da olabilir. Konyalıdır çırağı. Adı Yusuf olabilir. Anasını babasını memlekette bırakmış, İstanbul'a gurbete gelmiştir belki. Manavla az ötedeki mahalle kahvesinde tanışmış olabilirler. İçeri girmiştir Yusuf. Herkese iş aradığını duyurmuştur. Manav çocuğu beğenmiş, sohbet etmiş, sonra da yanında işe almıştır. Yusuf hem ana babasını hem de ustasını utandırmamak için çok çalışıyordu belki. Ona da böylesi yakışır...

Kalaycı da olabilir pekâlâ. Mesleğini babasından öğrenmiştir. Babası genç yaşta ebedi âleme irtihal edince hem kendinin hem anasının karnını kalaydan kazandığı parayla doymuştur belki. Anası oğluyla hep gurur duymuştur. Oğul da bu gurura lâyık olabilmek için var gücüyle çalışmaktadır. Fakat artık çekici vurduğu yeri net görememektedir. Gücü de kesilmiştir. İş yaparken nefes nefese kalmaktadır. Yaşlanmış mıdır? Kabul etmiyordu belki kalaycı. Gerçi oğlunun kendine bakacağını bilir fakat ona yük olacağını düşünür. Büyük bir şirkette yöneticidir oğlu. Çok meşguldür. Ne ara, nasıl bakacağını düşünür kendi kendine. İşin içinden çıkamaz. Bükük beli, iyi göremeyen gözleriyle babasının mezarına gider. İki su serper, sonra derdini sıkıntısını anlatır baba toprağına. Ağlar bazen. Rahatlar. Rahatladıktan sonra tekrar bir gayretle işine döner. Fakat yine vuramaz çekici, göremez kalayı, kesilir nefesi. Bu işin ne kadar böyle gideceğini de düşünür belki...

Öğrenci de olabilir. Mersin'den gelmiştir. Ailesinden zor bela izin koparmış, üç arkadaşıyla beraber bu evi tutmuştur. Mühendislik okuyordur belki. Dersler zor geliyordu. Çalışarak yapabileceğini bildiği hâlde çalışmaz. Canı sıkılır derse oturunca. O gezmek tozmak ister. Gençliğini yaşamak ister. Bunun en doğal hakkı olduğunu düşünür. Babası kızar bazen. Derslerine iyi çalışması gerektiğini, yoksa iş bulamayacağını, çok sıkıntı çekeceğini söyler. Öyle bir durumda kesinlikle yardım etmeyeceği konusunda da tehdit etmiştir çocuğu. Genç adam çok aldırmamıştır. Kendisine kıyamayacağını düşünmüştür. Fakat gelmez dediği finaller gelmiştir. İşte o zaman babasının tehdidinde ciddi olmadığına gerçekten inanmak istemiştir...

Ya da belki boştur ev. Kimse oturmuyordur. Balkondaki masa ve sandalye dışında hiçbir eşya yoktur içinde. Olabilir, bilemem ki...

YÜZ YÜZE KONUŞMALAR

■ Elif Sude ACER 10/H

Yüz Yüze Konuşmalar/Yaşayan Edebiyat projesi Türkiye'de hatta dünyada ilk defa devlet tarafından desteklenen sadece edebiyat, şiir, eleştiri üzerine yapılan kültürel cihetten çok ciddi ve kapsamlı bir faaliyet. Bu proje, ülkemizin birçok yerinden gelen Türk edebiyatımızın elli mücehhez, berceste sanatçıları ile olan söyleşileri ihtiva ediyor.

Bu çalışmanın gayesi, günümüzde yaşayan sanatçılarımızın sanatçı hüviyetlerini tanıtmak, devasa bir mirasa haiz olan edebiyatımızın, kültürümüzün, irfanımızın gelecek nesillere sirayet etmesidir. Bu uğurda hissiyatımızın yaşayan mimarları olan sanatçılarımız fevkalbeşer bir cehdle, özveriyle çalışarak içtimai sorunlarımızın vaveylasına kulak asmıştır. Mamafih edebiyatımızı araştırmak isteyenlere iki ciltlik yazılı ve görsel malzemeler de sunmuştur.

Her fikriyatı, ideolojiyi doğru bir şekilde geleceğe taşıma inisiyâkiyle hazırlanan bu proje herhangi siyasi, sosyal, inanç gibi bir ölçüt koymadan farklı telakkilere sahip yazarlarımızı bir araya getirmiştir. Böylelikle ideolojik bir zenginliğin oluşmasıyla beraber sanat vizyonumuzun hudutları da genişlemiştir.

Gelecek nesiller için muhteşem bir kaynak niteliğindeki iki ciltlik kitapta Rasim Özdenören, Selim İleri, Hüseyin Su, Arif Ay, Ömer Lekesiz, Necip Tosun, Nuri Pakdil, Sadık Yalsızuçanlar, Sibel Eraslan, Ali Işık, Adnan Özyalçınar, Fatma Barbarosoğlu, Leyla İpekçi, Şükrü Erbaş, Doğan Hızlan gibi birçok değerli yazarımız yer alarak müfid ve müessir söyleşilerini bizlerle paylaşmıştır.

YÜZ YÜZE KONUŞMALAR
YAŞAYAN EDEBİYAT - II
ARIF AY ÖSMAN ÖZBAHÇE
VEYSEL ÇOLAK CELAL FEDAI
BUKET ÜZÜNER HATİCE BİLDİRİCİ
SEMİHGÜMÜŞBANUYILDIRANGENÇ
ALİMKARAMANABDURRAHMANBADECI
HAYDARER GÜLENZEYNEPARKAN
ADNAN ÖZERBAKİASILTÜRK
MARIO LEVİSABANSAĞLIK
ÖMERLEKESİZNAİMEERKOVAN
YILDIZRAMAZANOĞLUALPAYDOĞANYILDIZ
ALİURRALALİSÜRME LİOĞLU
CİHANAKTAŞHATİCEBRARAKBULUT
GÜRSELKORATCANANOLPAKKOÇ
NECİPTOSUNMETİNEROL
İHSANDENİZCELALFAKURT
KAYAHANÖZGÜLMUSTAFAKURT
OSMANKONUKENESTALHATÜFEKÇİ
CEMALŞAKARABDURRAHİM KARADENİZ
FATMABARBAROSOĞLUBÜNYAMİN ERASLAN
SADIKYALSIZUÇANLARYUNUSNADİR ERASLAN
HÜSEYİNATLANSOYHASANHÜSEYİNÇAĞIRAN
ETHEMBARANABDULLAHATAŞCI
LEYLAİPEKÇİBEYHANKANTER
SİBELERASLANHATİCEBRARAKBULUT
MEHMETCANDOĞANMUSTAFAKURT

Çağımızın tanıkları olan sanatçılarımız mirasımıza sınıksı sarılmış, gençlere Türkçe'nin önemi, kültür, irfan, şuur gibi mefhumları anlatarak hür tefekküre hizmet etmiştir. Gücün, paranın, hırsın değil kültürün iktidar olduğu bir Türkiye için geleceğimizin anahtarları olan gençlere farklılıkların herhangi bir sorun teşkil etmeyip aksine içtimai ahengin bir sonucu, hülasa bir zenginlik olduğunu öğretmeyi amaçlamışlardır.

Bir yazıya, sanata dair suretlerde peydahlanacak ufak bir tebessüm, okumak düşünmek gibi ihtiyatları kazandırabilmek ve yeisle dolan gönülleri ferahlatmak için yapılan bu proje; çeşitli mukavemetlerle karşılaştığımız hakikat yolunda bizleri gümrak bilgileriyle tenvir eden yazarlarımıza karşı gösterilen bir vefa örneğidir.

RÜZGÂRINLA KAL

Kazandıklarım kaybettiklerimin esiri oldu. Her bir cümle tek bir noktaya köle oldu. Boyun eğdi, mahvoldu. Kaybetmek, tatlı seven birinin diline acı sürmek gibi. Acının her zerreye dağılışını hunharca izlemek, ondan haz almak gibi. Rüyalarından çalıp ücra ve dipsiz zindanları vermek gibi. Kaybettim ben de. Hayallerim yıkıldı. Oysa inanmıştım üstesinden geleceğime, oysa inanmıştım beklediğimin geleceğine. Ama hepsi yalanmış. Çünkü insanoğlu kurduğu hayallere umut bağlarken yanmayı da yakmayı da hesaba katmaz. Çünkü bize yakmayı değil kurmayı öğrettiler. Bugün yarının tanımıydı, dün de bugünün. Her gün aynı sesler, aynı bedenler ruhlarını dışarıya yansıtıyordu. Yoruyordu, insanların önyargıları, leş düşünceleri, kalıplaşmış söylemleri. Her ne yaparsan yap, ne kadar çabalarsan çabala, insanların dilinden kurtulamıyordun. Beklediğin hiçbir şey gelmiyordu.

Bugün bir şehir daha yıkıldı üzerime. Ve bir yaprak daha döküldü dalından. Sararmış ruhuma bir çizgi daha çizdi ellerim. Ben o şehirde insanların hırsından çürüdüm. Bir şeyi kalpten istemenin sonunda yeni bir başlangıca sebebiyet verebilecek kadar şifalı olacağını aklımın ucundan bile geçirmemişim. Güneş batıyordu. Deniz çekiyordu içerisine büyük ışıltıyı, değişiyordu gök. O rengin içindeydi kadın; zihni denizin tuzuna hapsolmuş, gölgesi dalgalara iltica ediyordu. Hayalleri candan yapılmış ve kırılmasından delicesine korkan ama kurduğu hayallere inanan bir kızdı o.

Ilık bir yaz akşamı yelkovan ve akrep birbirini kovalarken, genç kız saatin kaç olduğundan birhaber bir şekilde uçurumun kenarında oturmaya devam ediyordu. Usulca yanağını ıslatan o ılık damlaları elinin tersiyle sildi. Bugün de olmadı diye geçirdi içinden. Bugün de mutluluktan gülemedim, dedi kendi kendine. Ben düşerdim, hiç sızlanmadan dizlerime kendim üfler, üzerimdeki tozu silker, başım eskisinden daha dik bir şekilde yoluma devam ederdim, diye fısıldadı yıldızlara doğru. Peki neden şimdi birinin beni önemsediyini görmek ve mutlu olmak istiyorum diye kendini sorgulamaya başlamıştı yine. Bir yandan ağlamamak için derin derin nefes alıyor veriyor, bir yandan kendi kendine kızıyordu. Fakat atladığı bir nokta vardı: İnsan, pimpirikli bir ev hanımı gibiydi.

Çekmecelerine sadece yıkanmış, ütülenmiş, mis gibi kokan anıları yerleştirirdi. Kötü anılar, odanın en karanlık ve gözden en uzak köşesinde çürürken kesif bir koku yayardı etrafa. O, bu kokunun kendisini sadece bir süreliğine rahatsız edeceğinden bihaberdi. Bir zaman sonra alışacaktı ve tekrar eskisi gibi olacaktı ama o buna izin vermiyordu, daha doğrusu istemiyordu. Genç kız, yaşadıklarının üstünü kalın bir örtüyle örtmüştü ve o örtü açılmaya açılmaya iyice tozlanmıştı. Eskilerin bir gün karşısına geçip ona kafa tutacağını söyleseniz buna asla ihtimal vermezdi. Çünkü yaşanmamış çocukluğunun kanıtları sarı bantlarla çevrili alanda, dağınık bir şekilde duruyordu. Bir yerde beyaz küçük oyuncak ayısı, diğer yerde renkli tokalar birbirine düğümlenmiş, yerin tozuyla kirlenmişti. Uyumayı beklerken okunmamış hikâye kitapları parçalanmış bir şekilde olay zeminini süslüyordu.

İnsanlar acımasızdı ve en iyi belki de bu kız biliyordu bunu. Alışmıştı aslında sevilmemeye ama kalbi hâlâ yeni umutlar için çarpıyordu. Saatin gece yarısını geçtiğini fark ettiği zaman yavaşça yerinden kalktı. Son kez gözlerini yumarak en çok istediği şeyi içinden tekrarladı: "Ne olur gerçekten mutlu olayım!" Sonra sakin adımlarla biraz uzakta olan şehre doğru yürümeye başladı. Aradan geçen kısa bir sürenin ardından şehre yaklaşmıştı. Gece nin bu saatinde bile bu kadar insanın dışarıda olmasına şaşırılmayarak evine doğru gitmek yerine küçükken sadece arkadaşlarıyla bir kere gittiği, sonra adımını dahi atmadığı evin karşısındaki parka yöneldi. Parkı çevreleyen soğuk beton duvarın arkasından esen rüzgârın yavaşça sallandığı salıncakları bir süre izledi. Sonra aklına bir şey gelmiş gibi hızlı hızlı evine doğru yol aldı.

Evine girdiğinde kendini selamlayan didem kokusunu es geçerek doğrudan yatağına gidip uzandı. Kısa bir süre sonra uykuya daldı. Gece boyunca karmakarışık rüyalar gördüğü bir sabaha uyanmıştı yine. Kahvaltıyı es geçerek bir bardak filtre kahve ile güne başladı. Hazırlanıp evden çıktı ve usul usul sahile doğru yürüdü. Gözüne kestirdiği, denize en yakın banka oturdu ve gözlerini yumarak meltemin ılık dokunuşlarını teninde hissetmeye başladı. Derler ki dünyada her şeyin bir ritmi vardır. Esen rüzgâr kendince bir melodi oluşturur, birbirine karışan yaprakların hışırtısı bile bir şeyler fısıldar. Bence haklılar. İnsan kalbi de öyle. Sadece belli nedenler dışında hep aynı atmaz mı? En büyük değişikliği, iki nedenden dolayı olmaz mı? Aşık olduğunda ve ölürken... Birbirinden bu kadar uzak ama bir o kadar da yakın iki olay değiştirir kalbimizin ritmini, ikisi de bizi sonsuzluğa

çeker ve hapseder. Kız yaslandığı banktan gözlerini açmadan kalktı ve denize doğru yürümeye başladı.

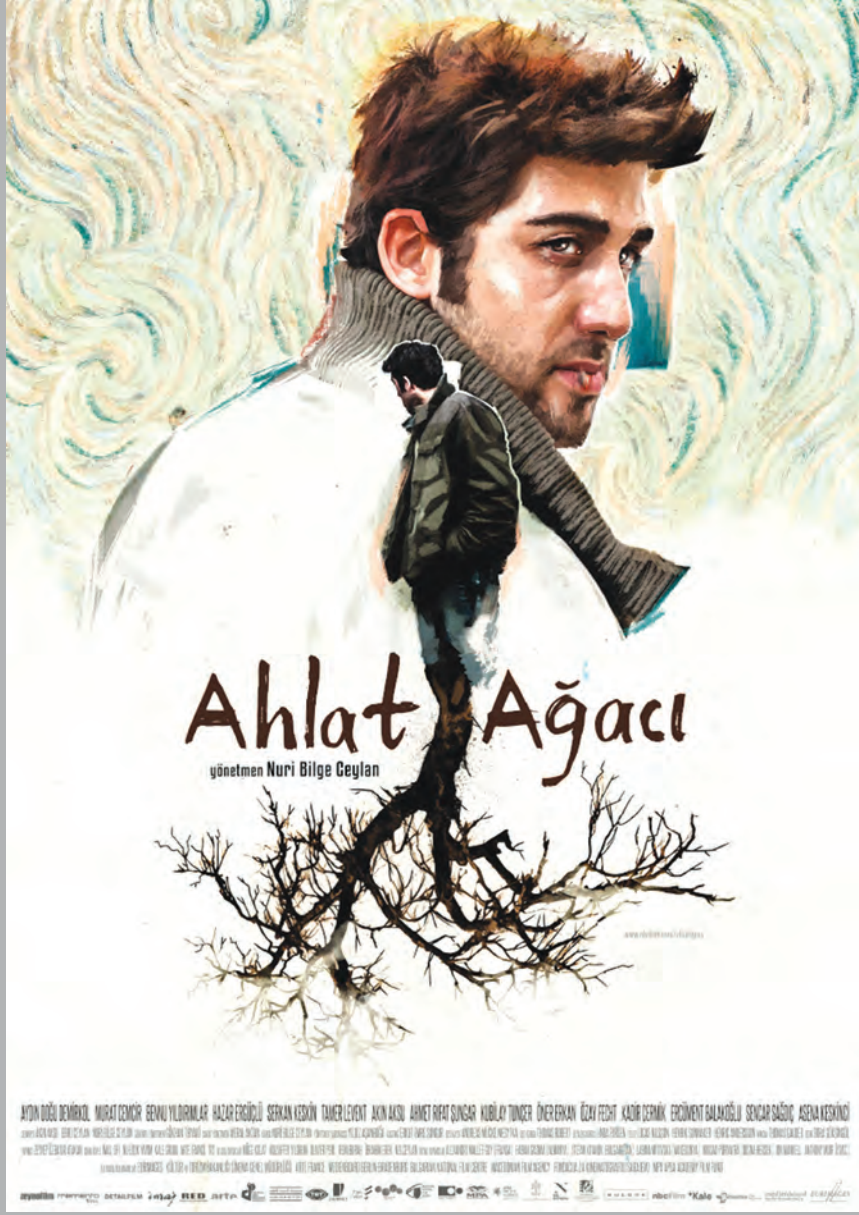
Birkaç adım attıktan sonra belinde bir el hissetti ve ürpererek arkasına döndü. Gözlerinin rengi tanıdıktı. Gözlerinden geçen duygu şeridindeyse daha önce şahit olmadığı bir şeyler barındırıyordu. Ve kız o gün, orada, yıllar önce yanlış kaynayan kemiğinin farkına vardı. Son bir umutla ettiği dileğinin burnunun dibinde olduğunu ve onun kendisini aslında her an kolladığını anladı. Bu dünyada bundan başka nasıl bu kadar saf ve temiz yüreklerle inşa edilmiş bir mutluluk olabilirdi ki... Yine de yanlış giden bir şeyler vardı; kız, bu yanlışlıkları beraber giderebileceklerine inanıyordu. Orada seneler önce yanlış kaynayan kemiğini düzeltmek için kemiğini aynı yerden, yeniden kırdı.

Derler ki yalnızlık ve ölüm iyi gelirmiş insanlara. Mesela tarihteki birçok aşkın sonu ölümle bitmemiş midir? Bizim gülümseyerek, iç çekerek hatta zaman zaman imrenerek dinlediğimiz o destansı aşklar... Bazen bu sevgiler bile yetmemiştir mutlu olmaya. Daha farklı bir yol vardır belki de hayatımızda. Herkesin bildiği Leyla ile Mecnun aşkı da böyle değil midir? Hatta belki de daha acıdır. Bütün firaklar, beka aşkıdan demek... Ne dersiniz? Kays, hiç kavuşamamıştır Leyla'sına ama onun mezarı başında "Beni de al!" diye dua edecek kadar da çok sevmiştir. Sonsuzluk aşkıdan gelen çılgınlık demek ki bunlar... Çığlaşıyor, diyordu şair. Ölüm veya yalnızlık bizi bu kadar korkuturken, içimizi buz gibi soğuturken, sevgisinden al canımı diye dua edip gözlerini yuman nam-ı diğer Mecnun'un durumu neden romantik gelir ki? İşte hayat tam da burada değişmez mi? İnsanın bir

olayı farklı yönlendirdiği yerde... İnsan cahil.

Gökyüzünden aşağı kan damlıyor görüyor musun? Ruhlarımız feryat figan boyun eğiyor. Faniler, faniyi istemiyor hakikatte demek ki... Birileri, bir yerlerde, birileri için ağlıyor; hissedebiliyor musun? Gün dönüyor, güneş ayı dövüyor ama hayatın kazanımları, kaybettiklerini vermiyor. Kaç şeyle kaim hayat? Gökyüzünden aşağı yağmur damlıyor, görüyor musun? Göremezsin. Çünkü ölüm peşinden kanı sürükler. Yağmur yaşamın habercisidir, ölüm ise bitişin, yani yeniden başlayışın... Etekleri taştan bir tabut var kalbimin içinde; insanların soğuk laflarının itinaıyla yaptığı bir tabut. Ben insanlığı bekliyorum. Belki hiç gelmeyecek ama beklemeyi seviyorum. Belki kazanacağım, belki de kaybedeceğim; belki beklediğim hiçbir şeyi göremeyeceğim.

Gökyüzüne baktığımızda neler görüyorsunuz? Gece nin siyahı, gündüzün mavisi? Hangisinin içinde yarattığı havaya ayak uyduruyorsunuz mesela? Bana soracak olursanız. Ben ikisini birden seviyorum. Çünkü mavi saftır, umuttur, hayaldir. Geceyi seviyorum çünkü gizemlidir, kayboluştur, kurulan hayallerin itinaıyla yıkıldığı bir fabrikadır. Ben ikisi arasındaki dengeyi seviyorum. Biri doğarken biri ölür, biri kazanırken biri kaybeder... Ben kazandıklarımı kaybettim, kazanacaklarım kaybedeceklerimin teminatıdır bu yüzden. Firak açmaktadır, yeniden doğuşu müjdelere gibi.

AHLAT AĞACI

■ İbrahim TUTKUN 12/D

Nuri Bilge Ceylan'ın en etkileyici filmi oldu 'Ahlat Ağacı' benim için. Bilmem, belki artık Anadolu taşrasını anlatmaktan çıkıp benim de memleketim olan Çanakkale'yi kasaba-şehir ilişkisi açısından incelemiş olması mı nedeni. Ama bir Türkiye portresi çizdiği ve bu konuda çok cesur olduğu, izlerken herkesin kendinden bir şeyler bulduğu bir film olduğu kesin.

Sinan kasabada kendisini anlatamayan, içindeki şeyi çıkaramayan, duruşu şehirde patlak veren bir yeni mezun öğretmen. Türkiye onu kasabalılaştırıyor desek yanlış olmaz sanırım. Yazar kişiliğine hayat bulduramıyor çoğu zaman. Ülkesi mi engelliyor emin değilim ama sanat-kâr duruşunu her yerde gösteremiyor Sinan. O Türkiye'nin zeki, sanat ruhlu, ukala, hiçbir şey beğenmeyen gencini tasvir ediyor. Okuduğu kitaplardaki ruhu sürdürüyor yaşadığı topraklarda ve bunu insanlardan nefret etmekle ifade ediyor.

Sinan kendisini ispat etmek istiyor ve aslında film bu ekseninde dönüyor. Büyük bir ikilik duygusuna kapılıyorsunuz filmi izlerken. Sözlü ve görüntülü sahnelerin orantısızlığı ve kasaba-şehir algısı gibi... Memleketini artık içinde nefes alamadığı, sistemin kölesi olmaktan yorulduğu bir yer olarak hissettiriyor. O toplumu sevmiyor, toplumda onu. Sinan bir ayrıksı ot. Toplumun algılama ve

düşünce kalıplarını aşmış ama onun zorladığı hayata karşı hâlâ savaşmak zorunda olan bir genç. Sanat yapmak için giderilmesi gereken geçim sıkıntısı onun savaşı. Sanatı eğlenmek için yapan veya yapacak bir şeyi kalmadığından onunla hemhal olan biri gibi değil kalbi ve akli bunu ona ittiği için yapmak isteyen biri. Hayatı anlatmak için onunla boğuşmak ve ona tepeden bakabilmek gerekir ama Sinan'ı hayat en istemediği yerlerden vuruyor; teferruatlardan, toplumun keneler gibi yapıştığı, muhafaza edilmekten kokuşmaya başlamış dogmalardan. Üzerine bir kafes gibi geliyor.

Haysiyetini artık önemseyen, kuvve-i sheviyyenin meczubu olmuş, eskiden onurlu olan bir "baba" duruyor karşımızda: İdris. Sinan'ın aslında sevdiği ama görmekten bile bazen hoşlanmadığı bir adam. Kendisinin de baba mesleğini tahsil etmiş olması onu bunalıyor bir defa daha. Kitabını ilk sunduğu kişi ise annesi. Duygusalığı, evlat sevgisi,

ona olan güveniyle Sinan'ın da gönül iklimini etkileyen birisi. İdris'i artık kabullenmiş, ona ait olmayı seçmiş, tek dayanağı o olduğu için, ondan başka menzili olmadığı için İdris'in sevgisini hâlâ saklayan bir anne.

Filmi izlerken içinizi saran en yoğun duygu, huzursuzluk. Yalnızlık tabii ki huzursuzluğu getiriyor insana, bağlanacağınız bir yerin olmaması... Dünyada garip hissediyorsunuz kendinizi. Umudu da kesmiyorsunuz lakin Sinan'ın mücadelesini ve zekâsını izledikçe. Fikir ve sanat ruhu taşıyan gençlerin toplum içindeki engellerini işleyen bir film. Kusurlarını da gün yüzüne döküyor bu gençlerin.

Hatice, uzakta kalmışlığı yansıtıyor. Kalabalıklardan, gürültüden, çokluktan, hızdan uzakta kalmışlığı. O yüzden onun için en yakınında duran hayatı seçmemek çok zor. Sonsuz kadar o uzağa ulaşamamak...

Nuri Bilge Ceylan, Hatice üzerinden taşranın nasıl bozulduğunu anlatmak istiyor sanırım. Tabii ki imam sahnesi de destekliyor bunu. Bu sahne bir teolog-filozof çatışmasını ele almış; elbette daha küçük ölçeklerden. Ülkenin inancının nasıl dalgalandığını, dini temsil eden şahsiyetlerin temsil etmesi gereken doğrularla hayatlarının nasıl çeliştiğini, İslam'ın bazı kimselerde nasıl bir türlü somutlaşıp hayata geçemediğini gösteriyor.

Değınmezsem olmaz: Sinan'ın ve babasının edebî konuşmalarında kitâbi ve ezberden bir tavır takınmaları, kasabalılıklarının üzerine bindirmeye çalıştıkları edebî kişiliklerinin sırtması uyumsuzluğu anlatıyor. Film, izleyenler tarafından çokça eleştirilmiş ama bunun oyuncuların kusuru değil yönetmenin zekice kurguladığı bir özellik olduğunu düşünüyorum.

BEYAZ PERDENİN GÖLGESİNDE; MUHAMMET BENEK

■ Zeynep Özgür CAN 11/L

Sinemanın çok kuvvetli bir anlatma kabiliyeti vardır. Kadrajın alabildiğini ve ötesini, dahası hayatı barındırır içinde...

İnsanlar, inandığı bir dava olduğu ve onu anlatabildiği müddetçe güçlü, ferasetli ve muhakeme sahibi olurlar. Bazılarımız okuyup yazarak, bazılarımız resmederek ve bazılarımız da sinema ile yapar bunu. Muhammet Benek ağabeyimiz de sinemanın sunduğu bu imkânı en verimli değerlendirebilen yönetmenlerden olmuştur.

Sevgili Muhammet Benek'i okulumuz sinema kulübüne yaptığı ziyaret ve söyleşi vesilesi ile tanıdık. Söyleşi günü, misafirimiz çoktan yerini almış, bizi bekliyordu. Muhammet Benek'in tarzı bence yalnız benim değil diğer arkadaşlarımda dikkatini çekmişti. Duruşu, oturuşu, ellerindeki yüzükleri ve henüz konuşmaya başlamadan önce arka sıralarda oturan arkadaşıyla tebessüm ederek anlaşması... Herkes yerine geçtikten sonra bizlere selam vererek kendini tanıttı. Sinemaya olan tutkusu ve sinema ile ifade etmek istedikleri ile orada oturan herkesi etkilemişti. Salonda büyük bir sessizlik hâkimdi, pür dikkat dinlemek istiyorduk.

Peygamberimiz Hz. Muhammed'in (asm) 'Çağrı'sını dünyada ilk kez sinemaya taşıyan Mustafa Akkad'dan bahsetmeye başladı. Çoğumuz onu yalnızca, belki defalarca izlediğimiz "Çağrı" filminin yönetmeni olarak ismen biliyorduk. Muhammet Benek Hocam'ızın ona olan bu derin ilgisinin nereden geldiğini merak etmeye başlamıştım.

Bu sorunun cevabı Çağrı filminin büyüklüğünde saklıydı.

Muhammet Hocamız, Akkad'ı öğrenebileceği pek Türkçe kaynak olmadığı için Arapça ve İngilizce çevirilerle onu ve dünyasını daha yakından tanımaya başlamış. Bu muhabbetini de Urfâda çektiği ödüllü belgesel "Moustapha" ile perçinlemiş. Belgesel, Peygamber Efendimiz'in (asm) "Hiçbir baba, evladına güzel terbiyeden daha üstün bir hediye vermemiştir." hadisinden hareketle, Mustafa Akkad'ın başarısında, aldığı aile terbiyesinin ve ana baba duasının etkisine ışık tutmuştur. 1940'lı yılların Halep şehriden, yanında biraz para ve bir Kuran'ı Ke-

rim'le Amerika'ya, Hollywood'a gidip bir davayı anlatabilme çabasıdır, Akkad'ın yaşamı.

Çekim sürecini ve kısa film çekilirken içinde buldukları mekânı konuştuktan sonra salonda bulunan herkesle birlikte "Moustapha"yı izledik. Filmin ardından Muhammet ağabeyimize sahneler hakkında merak ettiklerimizi sorduk. Kendi adıma şunu merak etmiştim: "Başlangıç sahnesi olarak kapı tokmağının vurulması, çarpıcı bir girişti. Acaba aynı sahneler için alternatif giriş-

ler mümkün müydü?" Sorumdan memnuniyet duyduğumu, tebessüm eder bir yüz ifadesi olduğunu hatırlıyorum. "Evet bizler de giriş sahnelerinin vurucu olması gerektiğine inanıyoruz. Bu, hikâyeyi güçlü kılan bir unsur. Alternatif olarak bir kuşun kanat çırpışını düşünmüştük fakat netice olarak Akkad'ın evine girilen bir sahne ile devam edeceği için böyle bir giriş olmasında karar kıldık." diyerek yanıtlamıştı sorumu.

O güne dair hatırımda kalan bir başka diyalog da şöyleydi: Modern dünyada sinemanın Müslüman bir gence uygun olup olmadığını soran bir arkadaşımıza keskin ve net bir dille "Bizler yıllarca sorunları konuştuk ve sorunları konuşmanın bizi ilerletmediğini biliyoruz; artık sorunları konuşmalıyız genç arkadaşım!" diye yanıtlamıştı.

Söyleşinin sonrasında ve sinemanın adı geçen hemen hemen her meclisimizde Muhammet Benek'i, duruşuyla ve yaptıklarıyla andık. Onunla yeniden karşılaşabilme, sinema konusunda istişare edebilmeyi istemiştik. Ama birkaç ay sonra Muhammet ağabeyimizi elim bir trafik kazası sonucu kaybettik. Bizlere açtığı derin ufuktan dolayı onu hayır ve minnetle yad ediyorum. Mekânı cennet olsun. Allah rahmet eylesin...

■ Beyzanur AKTAŞ 7/K

AL-BEYAZ

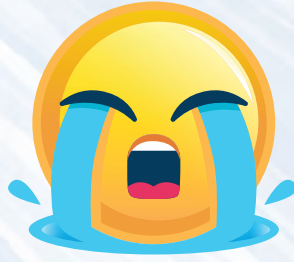
Vatan doğduğumuz bir avuç topraktan mı ibarettir? Yoksa güzellikleriyle sizi anlatan, her an burnunuzda tüten, tadı damağınızda kalan, anne eli değmiş gibi duran bir ay-yıldız mıdır?

Biz memleketimizin dört bir yanında tarihi yaşatıyoruz. Çünkü biz memleketimizin tarih olduğunu biliyoruz. Biz Osman Bey'i bildiğimiz kadar Abdülhamid'i de biliriz.

Biz bu vatanda, Ardahan'ın kışını yendik Norveç'in soğuğu ne ki, Karadeniz'in yağmurunu geçmişiz, Muson damlaları bizi ıslatmaz ki, Isparta güllerinin kokusuna Hollanda laleleri değiştirilmez ki, Meksika biberi Şanlıurfa isotunu geçemez ki...

Türkler tarih boyunca her zaman kahramanlıklarıyla anılmışlardır, bu Kurtuluş Savaşı'nda da 15 Temmuz'da da böyledir. Kim bir Türk gibi kalbini Çanakkale'ye gömmüş, kim bir Türk gibi bedenini tankların önüne yatırmış, kim bir Türk gibi ailesini geride bırakmış... İşte bunlar bir toprağı vatan yapar.

Hakkâri'de Mehmetçik, Kahramanmaraş'ta kahramanlar, İstanbul'da Fatih Sultan Mehmet, Gaziantep'te gaziler ve daha nice bu gökyüzünün altını AL-BEYAZ yapanlardır...

■ Sabiha Zehra İSLAMOĞLU 8/K

SANAL DUYGU GÖRSELLERİ, NAM-I DİĞER “EMOJİLER”

Prof. Dr. Halil İnalçık Hoca'ya atfedilen bir söz dolaşıyor sanal âlemde: “Bin kelimeyle iktifa edersek zihni melekelerimiz dumura uğrar. Herkesin ağzında bir stres. İyi de stresten maksadın ne güzelim? Dert mi, gam mı, kahr mı, keder mi, gussa mı, yeis mi, tasa mı, mihnet mi, elem mi, üzüntü mü, endişe mi, kasvet mi, nedamet mi, melal mi, enduh mu, hüznün mü, hüsrân mı, hicran mı, ızdırap mı, inkisar mı, kabus mu, hafakan mı, teessüf mü, teessür mü, vehim mi, buhran mı, matem mi, gaile mi? Söylesene hangisi?” diyerek Hoca, “stres” kelimesinin olur olmaz yerlerde kullanımına isyan ediyor.

Benim isyanım ise emojiilere. Hani şu elimizden düşürmediğimiz akıllı telefonlarla arkadaşlarımıza gönderdiğimiz iki üç kelimededen oluşan cümlelerin sonuna eklediğimiz garip şekiller. “Emoji” diye Türk Dil Kurumu güncel Türkçe Sözlüğünde bir kelime bulunmamakta. Demek ki Türkçe bir kelime değil bu emoji. İnternet arama motorlarındaki sorgulamalarıma göre Emoji, Japonca'da yüz ifadesi demekmiş. Duygu ve düşünceleri iletmek üzere sanal ortamda kullanılmış. Yeniçağın hiyeroglifleri olarak da tanımlanabilecek bu şekiller hayatımızda ana dilimiz gibi ayrı bir yer edinmeye başlamış. Hatta son zamanlarda sanal ortamda kullanımının kolay olması, hislerimizi daha iyi ifade ettiğini düşünmemiz gibi sebeplerden ötürü insanlar arasında hızla

yaygınlaşıyor. Klavyesi bile varmış. Sözlükler hazırlanmış. Sadece bu şekillerden oluşan kitaplar basılmış. İlk baskısı çok pahalıya satılmış bu kitabın... “İlk olmak güzeldir; ya ilk yapacaksın ya da en büyük olacaksın.” dermiş dedem.

Kendimce “sanal duygu görseli” olarak isimlendirdiğim (TDK Güncel Türkçe Sözlüğüne katkımız olsun) bu şekiller, başlarda sanal yazışmalarda cümle veya söz öbeği tamamlandıktan sonra kullanılırken şimdilerde yalnız başına da kullanılmaya başlandı.

“Merhaba, nasılsın, ne var ne yok, ne haber” gibi soruların yerine garip işaretler görmeye başladı mesajlaşmalarda. Cevap olarak, el kol işaretleri, veya gözlüklerinin siyah esrarlı camları arkasından kaymış bir çift göz, sevimliymiş güya. Yakında daha fazlası da olacak gibi. Oysaki bir milletin kimliğini oluşturan faktörlerin en başında dil gelmektedir. Dil, bir milletin bağımsızlığının en önemli unsurudur. Toplumunu bir arada tutar ve ortak değerlerin nesillere aktarılmasında hayati önem taşır. Tarihe şöyle bir baktığımızda uzun yıllar sömürge devleti olarak kaynakları sömürülmüş milletlerin geçmişleriyle yaşadıkları en büyük değişim dilleri konusunda olmuştur. Dillerinin değişimiyle yaşam tarzları, giyim biçimleri, düşünme şekilleri de değişiklik göstermiş, kuşaklar birbirlerinden farklılaşmıştır.

Konumuza dönecek olursak atalarımızın binlerce yıllık birikimi, tecrübesi, gelenek ve göreneklerimiz gibi kadim değerlerimizle yoğrulmuş güzel Türkçemizin neden kıymetini bilmeyelim, onun bizde zaten doğuştan var olan tohumlarını neden sulayıp yeşertmeyelim? Sizin de bileceğiniz üzere sanal ortamlarda insanlar kendilerini tam olarak ifade etmek yerine, zaman, maliyet vb. sebeplerle kelimelerini belirli kalıplara sokarak birden fazla anlamlara gelebilecek tek bir sanal duygu görseli kullanmakla yetinebilmektedir. İfadelerine tepki gösterildiğinde ise; “Beni yanlış anladınız, hiç anlamadınız, hayır öyle demek istemedim...” diyenlerin sayısı çoğaldı. Çok arzu edilen bir şeymiş gibi yarışmalarını yapacaklar yakında: Emoji dili güzel okuma ve yazma yarışması. Konuşmaya gerek yok. İnternet ve sanal haberleşme programlarının gelişmesiyle, farklı dilleri konuşmaya gerek kalmayacak. Artık tek bir dilde anlaşacağız. Bir tek dilimiz olacaksa birden fazla devlet olmasının da bir anlamı kalmayacak. Tek dünya devletinin konuşmayan vatandaşları olacağız. Doğru ve etkili bir iletişim kurmak; dilimizi, kültürümüzü ve kimliğimizi korumak için uydurulmuş sanal duygu görselleri ile yetinmek yerine ana dilimizin zenginliğinin farkına varmalıyız. Ülkemizin coğrafi konumuna çizilmiş uydurma sınırlar gibi ana dilimize çizilen/çizilmeye çalışılan sınırları kabul edemeyiz.

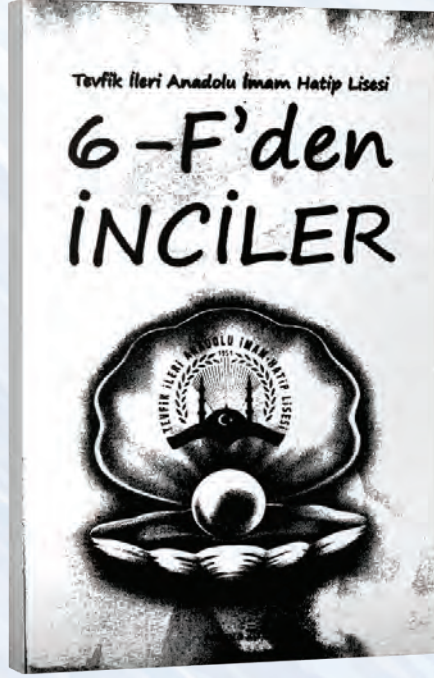

■ Zeynep Gül ÖKSÜZ 7/L

AYRILIK

Ayrılık, bir insanın birinden uzun bir süre uzak kalmasıdır. Ayrılık çeşitleri; uzak kalmak, ölüm yüzünden uzak kalmak, yanında olduğu hâlde uzak kalmaktır. Düşünce ayrılığı, düşüncelerin farklı düşmesine denir. Düşünce ayrılığı bir karar alınırken farklı düşünceler olduğu zaman olur. Düşünceler ayrılınca bence barışabilir. Ben sevdiğilerimden çok ayrıldım, ağabeyimden ayrıldım, arkadaşımından ayrıldım, akrabalarımından ayrıldım. Sevenler birbiri ile uyuşmadığından veya saçma nedenlerle ayrılırlar. Tabii ki de düşünce ayrılığı ve aşk ayrılığının bir alakası veya benzerliği yoktur. Ayrılık yaşayanlar duruma göre üzülür veya mutlu olurlar. Mesela bizim için kötü olan arkadaşlardan ayrılırken çok üzülmeziz. Ölüm de bir ayrılıktır. Ama ahirette tekrar görüşebileceğiz. İnşallah beraber cennette olacağız.

İNCİNİN HİKAYESİ

■ Fatma ÇINAR 6/K

İnci... Hep merak etmişimdir bu kadar güzel ve alımlı bir takı nerden oluşuyor? Nasıl bir midyeden meydana geliyor?

Bir gün dalış programına katılmaya karar verdim. Bu merakım beni değişik bilgiler edinmeye sürüklüyordu. Dünyanın yeri, göğü ve okyanusu değişik bir âlemde.

İncinin oluşması nisan yağmurlarının yağmasıyla başlamıştı. İstiridye kabuklarını açınca yağmur taneleri içeri alınır ve incinin ortaya çıkmasına sebep olur. Okyanusun dibinde yaşayan istiridye bir ara kabuğunu açarmış. O arada denizin altındaki kum taneciklerinin savrulması ile inci kabuğun içine yerleşmiş. Bu istiridyeyi rahatsız ediyormuş. Ama kabuğun içindeki kum tanesini kaplaması için kendine verilmiş olan salgı hücrelerini hemen çalıştırmış. o salgı minik kum tanesinin üzerini kaplamaya başlamış. Ne kadar değerli bir mücevher yaptığını bilmiyormuş.

Zamanla ve sabırla bir kum tanesi nasıl olur da bu hale gelebilirdi? Aklım almıyordu. Ama bu süreci tamamlayamayanlar da vardı. Denizin dibinde incisini yapamayıp yarım bırakan istiridyeler de vardı. Kimileri güzel bir mücevher olurken kimileri de sadece kül tabağı oluyordu. O da onların kaderiydi.

Bu dalış bana bir şeyler öğretirken doğada hiçbir şeyin sebepsiz yaratılmadığını anlattı. İnsanlar da aynı inci gibi değil mi? Güzel eğitilenler toplumda yer ederken eğitilemeyenler öylece kalırlar.

NE HAYATLAR VAR

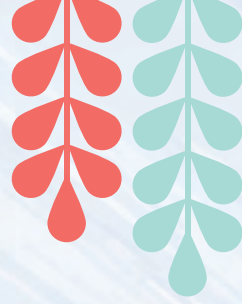
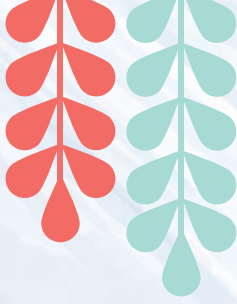
■ Zeynep Aslıhan MOLLAHALİLOĞLU 7/K

Hayatımızdaki zorluklar olmasaydı bisikletten her düştüğümüzde dizimiz kanadığı taktirde yeniden denemeyi öğrenemezdik. Sonunda da başarmış olmanın mutluluğuyla bisiklet süremezdik. Eğer her şeyi çok kolay elde edebilseydik insanlar arasında oluşacak kargaşayı düşünemiyordum bile. Hani filmlerde hayat suyu içersin her şey düzeler, güzelleşir ya, işte o gerçekte olmuyor yani “hayat marka” su içerse hiçbir şey değişmez. Ben hayatımdan memnunum, eğer siz değilseniz, soracağım soruların sizdeki cevaplarını düşünün, bir de başkalarınınkileri ama mesela savaştaki kardeşlerimizi.

Birinci olarak evinizde sıcak su akıyor mu? Cevabınız “evetse” bir de evi bile olmayanları düşünün ve yıkanacak hatta bırakın yıkanmayı içecek suyu olmayanları da unutmayın. İkinci olarak ise okulunuz nasıl? Eğer cevabınız temiz, unutmayın temizlik göreceli bir kavramdır, suyu akıyor, güzel bir binası var, birinci sınıflarla ikinci sınıflar ayrı sınıflarda okuyor, bir sürü hizmetli var, sıralarda tek tek oturuyoruz ise, bir de cevabı derme çatma samandan yapılmış bir okulumuz var, öğretmen-

lerimiz gönüllü, kitaplarımız bile yok diyenleri düşünün. Şimdi hayatınızdan memnun olmaya başladığınızı düşünüyorum. Üçüncü olarak buzdolabını açınca yiyecek yemeğiniz var mı? Veya günlerce aç kaldığınız oldu mu? Aslında en önemlisi ev, okul değil, bir ülkeniz var mı? Biliyorsunuz, insanların bir ülkesi olmadığı için başka ülkelere sığınıyor ve orada insan muamelesi görmüyorlar. Ve açlık gibi büyük sorunları oluyor, on dakikada bir bebek veya çocuk ölüyor. Bu yüzden hayatınızdan memnun olun. Çünkü onlar da sizin bizim gibiydi, belki de okulları daha güzeldi, bizden daha zenginlerdi, evleri daha genişti, kim bilir? Hayat sizi sınar eğer hayatınızdan memnun değilseniz, hayat size kızar ve sonucu hiç iyi olmaz.

Gelelim ders çıkarma kısmına, benim tabirimle siz siz olun hayatla hem barışık hem küs olun. Barışık olun çünkü daha kötü duruma düşmeyin, halinize şükredin. Küs olun çünkü bu hayattaki zenginliğin bir önemi yok, yarın ne olacağımızı hiçbirimiz bilmiyoruz...

TEMBEL OLAN KİM?

■ Zeynebülkübra ÖZDEMİR 8/K

Zaman tembel midir? Asla! Biz tembeliz. Hepimiz. İstisnalar hariç. Zaman koşu koşu gidiyor. Hiç vaktimiz yok. İşlerimiz yetişmiyor. Bir gün 86.400 saniye ve biz senelerce yaşıyoruz. Peki neden zamanımız yok?

Günümüzde 6-7 dil bilen, önemli çalışmaları olan insanlara hayranlıkla bakıyoruz. Ama unutuyoruz ki onlar da bizimle hemen hemen aynı senelere sahip bir ömür yaşıyorlar. Fakat aradaki farka bakınca insanın şöyle bir küçülmesi işten bile olmuyor. Onlar kendilerini yetiştirmişler, yetişmişler. Tüm bilim adamları ya da bir yerlere gelmiş kişiler düzgün bir ortamda yetişmemişlerdi ki! Şimdi kendimize bakalım...

Düzgün bir ortamda yaşıyoruz ve yeterince vaktimiz var; çalışmak, öğrenmek, gelişmek, yetişmek için. O hâlde birileri büyük şeyler başarırken “olmayan vakitlerinde”, bizim “hiç vaktim yok” dememiz ne kadar doğru? Sizi gerdim mi? Üzgünüm. Fakat siz de bu grubun içindeyseniz gerilebilirsiniz. Zaman akıyor. Vakit daralıyor (son cümleyi bir saat kulesinin üzerinde okumuştum). Biz hâlâ bir şeyler yapmıyorsak, vaktimiz boş olarak geçiyorsa, sağlık ve boş zamanın kıymetini bilmiyoruz

ya da uygulamaya geçiremiyoruz demektir. Bu da bize psikolojik rahatsızlık olarak geri dönüyor, içimiz rahat etmiyor. Her anlamda!

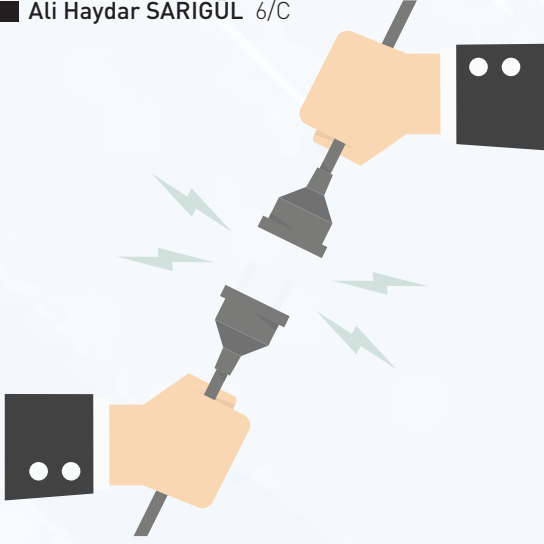
Siz de düşünüyor musunuz bilmiyorum ama bazen okuldan eve döndüğümde “Keşke birkaç saat dinselsem de saat aynı kalsa!” diyorum. Bu sizi gülümsetti mi? Gü-lümsediyseniz benzer düşünceler sizde de var demektir. Ama bir öğretmenimin hiç unutamadığım bir sözü vardır: “Yaşadığınız an bir daha asla yaşanmayacak. Benzeri olabilir fakat aynı asla! Çünkü zaman hareket hâlinde!” Yani ben bu yazıyı yazmaya başlarken olan an, saat bir daha asla yaşanmayacak. Unutmayın! Zaman akıyor.

Zaman akıyor, hem de koşu koşu. Bu yüzden sizleri, planlı olmaya davet ediyorum. Otokontrol yaparsanız vaktinizi verimli kullanabilir, siz de 6-7 dilden fazlasını öğrenebilir hatta daha başka aktivitelerde üst seviyelere ulaşabilirsiniz.

Unutmayın! Tembellik kötüdür. Unutmayın! Öğrenmenin yaşı ve zamanı yoktur. Ve bir de Allah’a dua etmeyi unutmayın! Allah’a emanet olun...

TEKNOLOJİSİZ

■ Ali Haydar SARIGÜL 6/C

O gün sabah her zaman olduğu gibi saat altıyı sekiz geçte uyandım. Aslında alarmı telefona kurmuştum ama o çalmadı. Ben de saatimin alarmına uyandım. Neyse... Elimi ve yüzümü yıkadım, üstümü giydim, abdest aldım. Sonra kahvaltıya geçtim. O da ne! Rafların üstünde duran küçük tüplü televizyon yoktu. Anneme nerede olduğunu sordum. “Ne diyorsun, televizyon ne?” der gibi bakış attı. Merakla kahvaltıma devam ettim. Sonra kalktım. Lavaboda ağabeyim vardı. O sırada aklıma tuttuğum takımın dün Avrupa Ligi maçı olduğu aklıma geldi. Sonuca bakmak istedim. Tabletimi aradım, bulamadım. Boş verip önce interneti açmaya karar ver-

dim. O da ne, bir şok daha! Salondaki büyük televizyon, internet modemi ve ev telefonu yoktu. Koca TV ünitesi bomboştu.

“Acaba hırsız mı var” diye düşündüm. Sonra sağa sola baktım ve beklenmedik bir cesaretle boğuk, rutubetli üst kata çıktım. Yanıma oyuncak silahımı almayı unutmadım. Çıktım, baktım, bir şey yoktu.

Dün akşam erken yatmıştım. “O sırada bir şey olmuştur.” diyerek kendi kendime geçiştirdim. Zaten maç sonucunu sınıftakilerden öğrenirdim. Hazırlanıp dışarı çıkacaktım. Yeni ama tuşlu telefonumu bulamadım. Buna o kadar şaşırmadım çünkü alarm da çalmamıştı. Dışarı çıkıp servisime bindim. Kendi kendime düşünürken yanımdakilere baktım. Hayret! Hiç kimse telefonuyla veya mp3’ ü ile müzik dinlemiyordu. Ya konuşuyorlar, ya da uyuyorlardı. Ama bu da pek anormal gelmedi bana. Sonra servisten indim, okula gittim. Sınıfta hiç kimse bir oyun hakkında konuşmuyordu. Ayrıca 6-C Gazetesi’nde ekonomi bölümü yoktu.

Ders başlamak üzereyken telefonlar toplanacak sandım ama toplanmadı. Kimse mi getirmemişti telefonunu? Yoksa telefon getirmek yasaklanmış mıydı? Başkana sordum ,o da annem gibi “Ne telefonu, o ne” gibi baktı. Daha bu şok geçmeden bir şok daha yaşadım. Akıllı tahtanın yerinde yemyeşil bir kara tahta vardı. Tahtanın

kenarından kablolar sarkıyordu ama prizler de yoktu. Akılı başında olduğunu düşündüğüm birine “Akıllı tahta nerede?” diye sordum. O da “Ne akıllı tahtası ya, bizim tahtalarda akıl yoktur eğer onlardan bahsediyorsan...” dedi ve yüzüme kahkaha atar gibi baktı ama bir ses bile çıkarmadım.

Artık çıldıracaktım. Bu olanlar neydi? “Herhalde rüyadayım” diye düşündüm, uyanmaya çalıştım ama zaten uyanıktım. “Ben bu işin aslını öğrenirim” diye düşündüm. Sonra dersler başladı ve 5. derse kadar hızla geçti. 5. ders öğlen arasına -boş ders olduğu için- 5 dakika erken çıktık.

Yemekhaneye gittim hemen ama kartım okumadı. Fiş sırasına gittim. Sıra geldiğinde görevlinin önünde bilgisayar olmadığına takıldım. Adımı sordu ve çok kalın bir dosyadan teyit ettikten sonra fişi verdi. Acaba niye bilgisayardan yapmadı diye düşündüm. Yemeğimi yedim ve çıktım.

Oradan sonra kütüphaneye gittim. Hemen bilgisayarların bulunduğu yere doğru yürüdüm. Hiç bilgisayar yoktu. Görevlide de yoktu. İşlerini bir ajanda ile yapıyordu. Bunlara şaşırdım, ardından en uzak yere doğru yürüdüm. Oradaki rafta bir değişiklik fark ettim. Bir kitabın kapağı tuğlaya benziyordu ama kırmızıydı. Çekmek istedim. Çektim ve o anda bulunduğum yer dönerek duva-

rın arkasına gitti. Beni orada bırakıp eski pozisyonunu aldı. Nerede olduğumu merak ettim. Burası çok dardı, yanımda büyükçe bir masaüstü bilgisayar vardı. Oradaki sandalyeye oturdum. Bilgisayarda “elektronik hesabına gir” yazıyordu. Hemen giriş yaptım. Bir elektronik posta gelmişti. Ayrıca “Önemli” olarak işaretlenmişti. Açtım. Okumaya başladım. Aslında tek soruluk bir anketti. Soruda şöyle diyordu:

“Bir günlüğüne tüm teknolojik aletler yok olacak ve kullanmak yasak olacak. Ama bunu sadece sen biliyorsun. Bu anket sadece sana gönderildi. Sadece sen cevaplayacaksın, cevabın önemli! Teknolojinin günlük yaşamımıza etkisi nedir?”

Biraz düşündüm. Herkes normaldi. Ama teknolojisiz olmazdı. Hiç kimse gülmüyor, şakalaşmıyordu. Hayat resmen siyah beyazdı. Tadı tuzu yoktu. Ben tercihim teknolojiden yana kullandım. Hem ben bir tane bile bilgisayar oyunu oynamazken...

O sırada düşündüklerim kelime kelime ekranda anket için verilen kısma geçti ve otomatik olarak yeşil tik işareti yandı. Elektronik posta hesabım kapandı ardından da bilgisayar... Sonra mecburen çıktım. İncektim ki her şey normale dönmüştü. Yani bilgisayarlar vb. yerindeydi. Sınıftaysa akıllı tahta vardı.

O sırada olanları anladım. Teknolojisiz hayatı anladım...

VATAN UĞRUNA

■ Revza Nur POLAT 6/C

Vatan şehitlerin kanıyla
Milletin gücüyle kazanılmıştır.
Bizler sıcak yatağımızda uyurken
Kahraman askerlerimiz can vermişlerdi.

İnsan kendini düşünmemeli,
Vatan uğruna can vermeli,
Gözünü bile kırpmadan
Şehadet şerbetini içmeli.

Bayrak gökte ay yıldızla
Gecelerin sessiz karanlığında,
Uçsuz bucaksız ovalarda,
Her zaman dalgalansın diye.

Dalgalandıkça bayrağım,
Canım, kanım, vatanım,
Uğruna can veren atalarım.
Rahat uyusun diye...

YEMEN'DEKİ ÇOCUKLAR

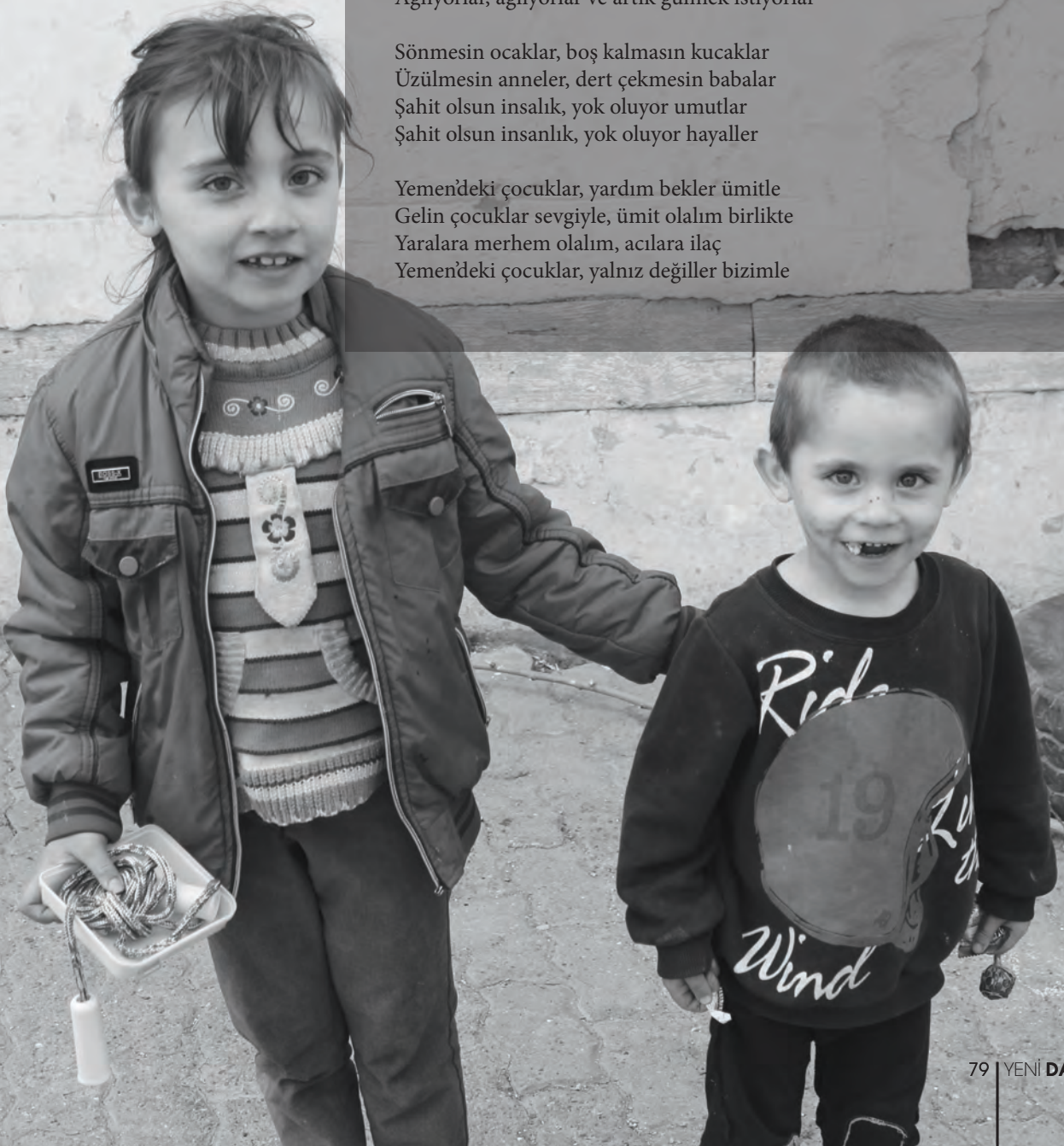
■ Berra Yiğit 5/E

Yemen'deki çocuklar, savaşta ölüyorlar
Açlıktan, susuzluktan, hastalıktan ölüyorlar
Çılgınlıkla çılgınlara, feryatlar feryatlara karışıyor
Ağızlar dilsiz, gözler kör, kulaklar sağır oluyor

Hayaller tükeniyor, umutlar yok oluyor
Gözlerdeki ışıltı, bombalarla sönüyor
O minik eller tutacak bir el arıyor
Ağlıyorlar, ağlıyorlar ve artık gülmek istiyorlar

Sönmesin ocaklar, boş kalmasın kucaklar
Üzülmesin anneler, dert çekmesin babalar
Şahit olsun insanlık, yok oluyor umutlar
Şahit olsun insanlık, yok oluyor hayaller

Yemen'deki çocuklar, yardım bekler ümitle
Gelin çocuklar sevgiyle, ümit olalım birlikte
Yaralara merhem olalım, acılara ilaç
Yemen'deki çocuklar, yalnız değiller bizimle

SPOR FAALİYETLERİ

Okulumuz spor faaliyetleri Okul Müdürümüz Kadir Çırakoğlu Bey'in ilgi ve desteğiyle beden eğitimi öğretmeni Müdür Yardımcımız Erdem Yalçın'ın koordinesinde Merkez İmam Hatip Lisesi Gençlik ve Spor Kulübü olarak taekwondo, kick boks ve futsal; Ayşenur Taşbakan ve Burak Ozan Karaca, badminton ve futbol Selim Arslan ve İsmail Küçük, basketbol ve fitness Cengiz Bıyıkoğlu ve Engin Ustaoglu, bilet güreşi Yılmaz Cankaloğlu, okçuluk Turgay Akyüz ve Metin Yiğitbaş, masa tenisi, dart ve voleybol Gülay Akyıldız beden eğitimi öğretmenlerimiz ve antrenörlerimiz tarafından başarılı bir şekilde yürütülmektedir.

Gençlik ve Spor Bakan Yardımcımız ve MİHVAK Başkanımız Sinan Aksu Bey'e, Maliye Spor Kulübü Başkanımız Muammer Çolak Bey'e, Spor Genel Müdürümüz Mehmet Baykan Bey'e, Gençlik ve Spor İl Müdürümüz Ferhat Türkoğlu Bey'e, Güreş Federasyonu Başkanımız Musa Aydın Bey'e, Badminton Federasyonu Başkanımız Murat Özmekik Bey'e, Taekwondo Federe-

rasyonu Başkanımız Metin Şahin Bey'e, Merkez İmam Hatip Lisesi Gençlik ve Spor Kulübü Başkanımız Faruk Okursoy Bey'e, İşitme Engelliler Federasyonu Asbaşkanı Mahir Yazıcı Bey'e ve bilhassa bu faaliyetlerimizde öncümüz ve rehberimiz olan eski okul müdürümüz Muhammet Fatih Zengin Bey'e faaliyetlerimizde bize destek oldukları için öğrencilerimiz adına emeği ge-

çen herkese teşekkür ediyoruz.

Okulumuzda 11 branşta faaliyetlerimiz sürdürülürken; karate, judo, güreş, eskrim, boks ve tenis branşlarında okul dışında spor yapan öğrencilerimiz okullar arası spor yarışmalarında okulumuzu temsil etmiştir. Öğrencilerimizi yetiştiren, onlara büyük emek veren antrenör ve hocalarımıza şükranlarımızı sunarız.

Taekwondo müsabakalarında okulumuz ve kulübümüzün sporcusu Nisa Nur Alkan Word Cup ve Turkish Open müsabakalarında 1. olmuş ve bu yıl İspanya da yapılacak Avrupa Şampiyonasına direk gitmeye hak kazanmıştır. Elif Su Dalkılıç Ankara Şampiyonu Murat Buğra Şafak Türkiye Şampiyonu olmuşlardır.

Hidayet Eren Kocatürk İşitme Engelliler Tenis Türkiye 3.sü olmuştur.

SPOR FAALİYETLERİ

2019 yılında Turgay Akyüz Hoca'mızın öncülüğünde; Gençlik ve Spor Bakanlığımızın projesi kapsamında "Gelenekten Geleceğe Genç Kemankeş" adıyla geleneksel okçuluk faaliyeti de başlatılmıştır.

Okçuluk takımımız Ankara Şampiyonasında takım halinde 1. olmuştur.

Bilek Güreşi Takımımız Yılmaz Cankaloğlu hocamızın nezaretinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

2019 da yapılan dereceler:

Musa Taburoğlu Bilek Güreşi Türkiye Şampiyonu - Ömer Selim Nadaroğlu Bilek Güreşi Ankara 2.si

Yasin Sökük Bilek Güreşi Ankara 2.si - Kerem Tancan Bilek Güreşi Ankara 2.si

Abdülkadir Zengin Bilek Güreşi Ankara 3.sü - Ayşe Betül Yağmur Bilek Güreşi Ankara 3.sü

Ortaokullar arası Ankara il müsabakalarında Kadir Arıkan Ankara I.sı olmuştur. Okulumuzu Türkiye Şampiyonasında temsil edecektir.

Ortaokullar arası Ankara Karate Müsabakalarında okulumuz öğrencisi Elif Rana Nurbaki Ankara I. olmuştur. Bölge müsabakalarında okulumuzu temsil edecektir.

Ortaokullar arası Ankara Judo müsabakalarında okulumuz öğrencilerinden Musa Güner Ankara 3.sü olmuştur.

Selim Arslan hocamızın nezaretinde okulumuz Badminton takımı Ankara 3. sü olmuştur.

Cengiz Bıyıkoğlu hocamız nezaretinde orta okul takımımız ilçe şampiyonu olmuştur. 2019 itibarıyla hem de ortaokul basketbol takımlarımız il yarışmalarında okulumuzu temsil ediyor.

SPOR FAALİYETLERİ

Okulumuz dart takımı Gülay Akyıldız hocamız tarafından çalıştırılmaktadır ilçe 1. si takımımız 2019 itibarıyla il müsabakalarına katılmaktadır.

Çankaya Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü salonunda öğrencilerimiz buz pateni yaptırmaktayız.

Okulumuz lise voleybol takımı il müsabakalarına katılım sağladı. İlçe müsabakalarında da 3. olmuştur.

Ortaokullar arası futbol müsabakalarına Selim Aslan hocamız nezaretinde katılım sağladık. Gruplardan çıkarak başarı sağladık.

Beden eğitimi öğretmenimiz Burak Ozan Karaca 2019 taekwondo Türkiye 2.si oldu.

Okulumuz fitness takımı Ankara genelinde düzenlenen orta okul ve lise müsabakalarına katılmıştır.

Okulumuz masa tenisi takımı Ankara genelinde düzenlenen orta okul ve lise müsabakalarına katılmıştır.

2019 Yılı başlarken Turgay Akyüz hocamızın öncülüğünde ; Gençlik ve Spor Bakanlığımız projesi kapsamında gelenekten geleceğe genç kemankeşler adıyla geleneksel okçuluk faaliyetinde başlatılmıştır.

OKULDAN HABERLER

HABERLER - HABERLER - HABERLER - HABERLER - HABERLER - HABERLER

MİLLİ EĞİTİM BAKANIMIZDAN OKULUMUZA ZİYARET

Sayın Ziya SELÇUK, öğretmen ve velilerimizle “Eğitimle Geleceğin İnşası” konusunda keyifli, samimi ve gönüllere dokunan bir sohbetle okulumuzdaydı.

GENÇ HATİPLER HUTBE OKUMA YARIŞMASI

Anadolu İmam Hatip Liseleri öğrencileri arasında düzenlenen “Genç Hatipler Hutbe Okuma Yarışması” I. Bölge Finali’nde öğrencimiz Ömer Faruk ARSLAN birinci olmuştur.

PROF. DR. EBUBEKİR SOFUOĞLU ZİYARETİ

Prof. Dr. Ebubekir Sofuoğlu öğrencilerimizle tarih üzerine keyifli bir söyleşi gerçekleştirdi.

FUAT SEZGİN KONULU KONFERANS

TRT’de yönetmen ve Üsküdar Üniversitesi Öğretim Görevlisi Adem Özkan, Fuat Sezgin Hoca’mızı nefis bir üslupla anlattı.

FUAT SEZGİN SERGİSİ

2019 Fuat Sezgin İslam Bilim Tarihi Yılı sebebiyle okulumuzda bir sergi hazırlandı.

ARAPÇA BİLGİ VE ETKİNLİK YARIŞMALARI

Arapça bilgi yarışmasında Türkiye 2.si olduk.

TÜBİTAK LİSE ÖĞRENCİLERİ YARIŞMASI

TÜBİTAK 2204
Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması'nda
BÜYÜK BAŞARI

Emre KUBILAY & Çetin Eren KARŞLI
COĞRAFYA
Bölge 3'üncülüğü

Nusret Atıf GÖBÜTÖĞLU
MATEMATİK
Bölge 1'inciliği

Talha KURAN
COĞRAFYA
Bölge 1'inciliği

Ayşe DEMİR
TARİH
Bölge 3'üncülüğü

Bu yıl 50'ncisi düzenlenen TÜBİTAK 2204 Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması'nda 6 Proje ile katıldığımız bölge finallerinde 2 Projemiz Bölge 1'incisi, 2 Projemiz de Bölge 3'üncüsü olmuştur. Bölgede Derece Yapanlar

- 1) Bölge Birinciliği - Nusret Atıf Göbütöğlu, Danışman Öğretmen Duygu Hakimoğlu (Matematik)
- 2) Bölge Birinciliği - Talha Kuran, Danışman Öğretmen Murat Fıtil (Coğrafya)
- 3) Bölge Üçüncülüğü - Emre Kubilay ile Çetin Eren Karşlı, Danışman Öğretmen Sabahat Şen Şahin (Coğrafya)
- 4) Bölge Üçüncülüğü - Ayşe Demir, Danışman Öğretmen Ayşe Tarlacı (Tarih)

GENÇ NIDA KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA YARIŞMASI

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü tarafından, Anadolu İmam Hatip Liseleri kız öğrencileri arasında düzenlenen, "Genç Nida Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Yarışması"nda öğrencimiz **Betül GÖK** ve **Behice ERDEM** Ankara birincisi oldu.

GENÇ HATİPLER HUTBE OKUMA YARIŞMASI

Genç Hatipler Hutbe Okuma yarışmasında öğrencimiz, **Ömer Faruk Arslan**, Ankara birincisi oldu.

KUR'AN'IN GENÇ MUHAFIZLARI HAFIZLIK YARIŞMASI

"Kur'an'ın Genç Muhafızları Hafızlık Yarışması"nda öğrencimiz **Muhammed Odacıoğlu**, Ankara birincisi oldu.

GENÇ SEDA KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA YARIŞMASI

"Genç Seda Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Yarışması"nda öğrencimiz **Muharrem Kazım Dinç**, Ankara birincisi oldu. .

MAZLUM MÜSLÜMANLARI ANMA PROGRAMI

Öğrencilerimiz, dünyanın dört bir köşesindeki mazlum Müslüman kardeşlerinin yaşadıkları drama dikkat çekmek amacıyla okulumuzda bir program düzenlendiler.

DR. FEVZİ AKGÜN OKULUMUZU ZİYARET ETTİ

“Sıfır Atık” projeleri ile bilinen Dr. Fevzi Akgün okulumuzu ziyaret etti.

18 ARALIK DÜNYA ARAPÇA GÜNÜ

“18 Aralık Dünya Arapça Günü” dolayısıyla okulumuzda Arap Dili ve Edebiyatı Öğretim Görevlisi Sayın **Dr. Gülhan Türk**’ün de katıldığı bir program düzenlendi.

LAGARİNİN ROTASINDA UÇUYORUZ

GSB’ce desteklenen Lagarinin Rotasında Uçuyoruz projemiz gerçekleştirildi.

İLERİ DÜŞÜNCE KULÜBÜ ETKİNLİĞİ

Sadık Yalsızuçanlar, İleri Düşünce Kulübü'nün misafiri olarak Senaryo ve Sinopsis konusunda öğrencilerimize hitap etti.

OSMAN ÇEVİKSOY İLE SÖYLEŞİ

Yazar Osman Çeviksoy'la öğrencilerimiz bir söyleşi gerçekleştirdi.

2018-2019 I. DÖNEM SPOR ETKİNLİKLERİ RAPORU

Sosyal Etkinlik Adı	Program Konuğu /Katılımcı	Türü	Düzenleyen Birim	Öğrenci / Öğretmen/ Personel/ Veli	Katılan Sınıflar	Katılan Sayısı	Ay	Gün	Açıklama
Taekwondo Ankara Yıldızlar Şampiyonası	Ayşenur Taşbakan	Spor	Bed.eğitimi Züm.	Öğrenci	Ankara	7	Aralık	17	Ankara 1.Si-Ankara 3.Sü Olduk
Ortaokul Sınıflararası Voleybol Maçı	Gülay Akyıldız	Spor	Bed.Eğitimi Züm	Öğrenci	6. Ve 7. Sınıf Kızlar	100	Kasım		6-G ve 7-L 1. Oldu
Ortaokul Sınıflararası Voleybol Maçı	Gülay Akyıldız	Spor	Bed.Eğitimi Züm	Öğrenci	7. Sınıf Erkekler	40	Aralık		7-F 1. Oldu
Lise Kızlar Sınıflararası Voleybol Maçı	Ayşenur Taşbakan	Spor	Bed.Eğitimi Züm	Öğrenci	9 Ve 10 Sınıflar	140	Kasım Ekim		10-İ ve 9-H 1. Oldu
Lise Erkek Voleybol Hazırlık Maçı	Gülay Akyıldız	Spor	Bed.Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul	14	Kasım		Mustafa Kemal A.L
Lise Erkek Voleybol Hazırlık Maçı	Gülay Akyıldız	Spor	Bed.Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul	14	Aralık		Çankaya Anadolu Lisesi
Ankara Lise Erkek Voleybol Maçı	Gülay Akyıldız	Spor	Bed.Eğitimi Züm	Öğrenci	Ankara	14	Kasım	12	Erdem Beyazıt Lisesi
Ankara Lise Erkek Voleybol Maçı	Gülay Akyıldız	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Ankara	14	Aralık	28	Çankaya Anadolu Lisesi
Ankara Lise Erkek Voleybol Maçı	Gülay Akyıldız	Spor	Bed.Eğitimi Züm	Öğrenci	Ankara	14	Kasım	21	Ayhan Sümer Anadolu Lisesi
Ankara Lise Erkek Voleybol Maçı	Gülay Akyıldız	Spor	Bed.Eğitimi Züm	Öğrenci	Ankara	14	Aralık	31	Pursaklar Meslek Lisesi
Ankara Lise Erkek Voleybol Maçı	Gülay Akyıldız	Spor	Bed.Eğitimi Züm	Öğrenci	Ankara	14	Aralık	6	Mustafa Kemal A.L
İşitme Engelliler Dünya Şampiyonası	Ayşenur Taşbakan	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul Spor Klb	1	Eylül		Hidayet Eren Kocatürk
Etlik Olimpik Yüzme Havuzu	Ayşenur Taşbakan	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul	40	Kasım	22	9. ve 10. Sınıflar
Çankaya Buz Pateni	Ayşenur Taşbakan	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul	36	Aralık	13	11. Sınıflar
Taekwondo Okul Kurs	Ayşenur Taşbakan	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul	90			
Ankara Lise Erkek Basketbol	Cengiz Bıykoğlu	Spor	Bed.Eğitimi Züm	Öğrenci	Ankara	14	Kasım	12	Yavuz S.S Lisesi
Ankara Lise Erkek Basketbol	Cengiz Bıykoğlu	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Ankara	14	Kasım	19	Kaya Beyazıtöğlü Lisesi
Ankara Lise Erkek Basketbol	Cengiz Bıykoğlu	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Ankara	14	Kasım	28	Özel Final Okulları
Ankara Lise Erkek Basketbol	Cengiz Bıykoğlu	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Ankara	14	Aralık	3	Elvankent Final Okulları
Ankara Lise Erkek Basketbol	Cengiz Bıykoğlu	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Ankara	14	Aralık	7	Ankara Lisesi

Sosyal Etkinlik Adı	Program Konuğu /Katılımcı	Türü	Düzenleyen Birim	Öğrenci / Öğretmen/ Personel/ Veli	Katılan Sınıflar	Katılan Sayısı	Ay	Gün	Açıklama
Ankara Ortaokul Erkek Basketbol	Cengiz Bıykoğlu	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Ankara	14	Aralık	4	Özel Başkent Örnek
Ankara Ortaokul Erkek Basketbol	Cengiz Bıykoğlu	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Ankara	14	Aralık	19	Çayyolu Final
Ankara Ortaokul Erkek Basketbol	Cengiz Bıykoğlu	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Ankara	14	Aralık	24	Özel Bilkent
Ankara Ortaokul Erkek Basketbol	Cengiz Bıykoğlu	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Ankara	14	Ocak	3	Ankara Ü. Vakfı O.O
Lise Fitness Erkek Kurs	Cengiz Bıykoğlu	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul	12			
Basketbol Kurs	Cengiz Bıykoğlu	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul	20			
Okçuluk Ortaokul Kurs	Turgay Akyüz	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul	50			
Okçuluk Lise Kurs	Turgay Akyüz	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul	40			
Özel Yıldırım Okçuluk Turnuvası	Turgay Akyüz	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul	6	Ocak		Ankara 1. ve 2. Olduk
Ankara Ortaokul Güreş Şampiyonası	Beden Eğitimi Zümresi	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Ankara	1	Ocak		Ankara 1.si Oldu
Ankara Masa Tenisi Maçları	Beden Eğitimi Zümresi	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Ankara	8	Kasım	20-23	
Voleybol Kurs	Gülay Akyıldız	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul	41			Lise-Ortaokul
Masa Tenisi Kurs	Gülay Akyıldız	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul	23			Ortaokul
Ankara Yıldızlar Dart Müsabakası	Turgay Akyüz	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul	8	Aralık		
Badminton Kurs	Selim Aslan	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul	40			
Futbol Kurs	Selim Aslan	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul	16			
Ankara Ortaokullar Judo Şampiyonası	Ayşenur Taşbakan	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul	1	12 Şubat	2019	Ankara 3.sü
Ankara Ortaokullar Karate Şampiyonası	Ayşenur Taşbakan	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul	1	5 Mart	2019	Ankara 1.si
Okullararası Taekwondo Bölge Şampiyonası	Erdem Yalçın	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul	2	Şubat		1. Ve 3.
Ankara Okullar Arası Bilek Güreşi Müsabakaları	Cengiz Bıykoğlu	Spor	Bed Eğitimi Züm	Öğrenci	Okul	28			2 Tane 1. 3 Tane 2. 5 Tane 3.
TOPLAM						975			